

тѢА ХРАМ. АА СВЪНТА МЪНЖСТІРЕ АА БѢСѢРѢКАНИ ЧЕ
МАІ ССѢ СКРІЕ. СЪН НЕГЪЦЪТЪР АНЪМЕ ЯДАМЪ.
ЧЕА КІАМЪ Ж ІѠАН КЪ МЪПЪНЪКЪСА АСІ КЪ КАТЕ-
РИНА. ДИ ЦАРА ЛЕШАСКЪ ДИ ЦА ТЪРЪГ ДИИ ШАР-
ХОРѠД. СЪ ФАКЪ СЪН ХЪЛЕШЕЪ АА СВЪНТА МЪ-
НЖСТІРЕ АА БѢСѢРѢКАНИ ЧЕ СКРІЕ МАІ ССѢ. ДЕЧ
НОІ АѠК ДЕ ХЪЛЕШЕЪ НАМ АБЪТ. ЧЕ ДѢКА АМ ВЪЗЪСТ
КАЪ ПЛЕКАТ ДЪМНЕЗЪЪ ПРѢЧЕА НЕГЪЦЪТОР ЧЕ СКРІЕ МАІ
СЪС. НОІ НѢМ ТѠКМІНТ КЪ СТАРИЦА ДРОСИДА ШИ КЪ
ТѠТ СЪКѠРЪА ДЕАА МЪНЖСТІРЕ ДЕ ПРЕСТЕ ВАЛЕ. СЪНДЕ
ІАСТЕ ХРАМЪА ПРѢКРАЖЕНІЕ ГОСПОДА БОГА (Transfigu-
rationea lui Iesu-Cristu) ДѢС ДАТ СЪН АѠК ДЕ ХЪ-
ЛЕШЕЪ ЧЕ АЪ ІАЛЕС АА САТ АА ДѢНЪЦІИ. ДЕЧ АЪ ДАТ
ЛОКЪА СЪ ЕЗЪМ АЧЕА ХЪЛЕШЕЪ. АѠКЪА ІАСТЕ А-АѠР ІАР
КЕАТЪААА СЪ ФІЕ ТѠАТЪ А НОАСТРЪ. ДНЪЖ ДѢКА СЪ ВА
ЕЗЪН ХЪЛЕШЕЪА СЪ НЕ. ФІЕ ДИИ ДОАѠ. КЪНД СЪ ВА ТЪА
ХЪЛЕШЕЪА ПѢЦІЕЛЕ СЪА ДПАРЦЪ Д ДОАѠ. КЪАЪГЪРІИ КЪ
КЪАЪГЪРІЦЕЛЕ ЧЕ СКРІЕ МАІ СЪС. ШИ КЪНД ВЪР ГѠНИ
ПѢЦІЕ КЪ НЪВѠДЪА СЪА КЪ МРѢЖА. ДЕ ВРЕѠ ТРѢКЪ
АТЪНЧЕ СЪ ФІЕ КЪ ЦІНРѢ ТЪТЪРѠР. КЪ А КЪАЪГЪРІАѠР
ШИ КЪ А КЪАЪГЪРІЦЕАѠР ЧЕ МАІ СЪС СКРІЕ. ШИ ПѢЦІЕ-
ЛЕ ІАР СЪА ДПАРЦЪ Д ДОАѠ. ІАРЪ КЪ САКЪА ШИ КЪ
ОУНДИЦА СЪ ФІЕ БОЛНИЧИ КЪАЪГЪРІИ ШИ КЪАЪГЪРІ-
ЦЕЛЕ. А ГѠНИ ШИ А ПРИНДЕ ПѢЦІЕ. ІАР КЪ ААТЕ МЪЕ-
СТРІИ СЪ НЪ ДЪКЛЕ НИЧИ СЪІИ. НИЧ КЪ КРЪЛИЦЕ СЪ
НЪ ОУНДАСКЪ НИЧ ВАРА НИЧ ІАРНА. ДЕЧ НОІ НѢМ ТѠК-
МІНТ АША ДЕ БЪНЪ ВОА НОАСТРЪ. ІАР ЧИНЕ ВА СТРИКА
АЧАСТА ТОКМААЪ. СЪА СЪ ВА РЪДІКА КЪНДВА ЧИНЕВА ДИИ
КЪАЪГЪРІИ СЪА ДИИ КЪАЪГЪРІЦЕ КЪ ПЪРЪ. СЪ ФІЕ ВІ-
НОВАЦИ ПЪРЦІИ КЪ. Н. ДЕ БОИ. ІАРЪ МАІ МАРЕ КРЕ-
ДИЦЪ ПЪСАМ ШИ ПЕЧЕЦИАЕ МЪНЖСТІРІАѠР. † ПИСЪ
БѢСѢРѢКАНИ В АКТѠ ІЪРНИ. ЮН К. ДИИ.

No. 97.

Pétra, (1665), hărtiă.

Târgul Pétra vinde monastirii Bisericanii uă dum-
bravă a oraşului, pentru ca banii preţului, 100 lei bă-
tuţi seî 400 lei proşti, să-î întrebuiţeze pentru ecui-
parea ômenilor de ôste, cerăţi de către Dabija-vodă.

(Archiva Statului. Pecetea municipalităţii, întipărită cu cernăla,
presintă uă capăt cu cōda cārligată şi cu cōrne plecate inderetă, éro im-
pregiură inscripţiană: † Петръ от камене, adecă Sigiliul Petrei.)

† ЯДЕКЪ НОІ ТЪРГОВЕЦІИ ДЕ ТЪРЪГ ДЕ ПІАТРЪ
МЪРТЪРІИ КЪ ЧЕСТЪ ЗАПИС АА НОСТРЪ ПРЕКЪМ НѢС ВЕ-
НІТЪ В НЕВѠЕ КА СЪ ФАЧЕМЪ АМЕНИ ДЕ ВЪСТЕ
ДЕАА МЪРІИА СЪА ДЕАА ДАВІЖЪ ВѠД. ДЕЧІ НОІ

ААТЪ ПЪТЪРЕ НАМ АБЪТЪ КА СЪ ФАЧЕМЪ ШІ СЪ РЪДІКАМЪ
АЧАСТЪ НЕВѠЕ. ДЕЧ НОІ ВЪЗІИДЪ АТЪА НЕВѠЕ НѢМ СО-
КОТИТЪ КЪ ТОТЪ ТЪРЪГЪА ШИ АМ ВЪНДЪСТЪ В ДЪБРА-
ВЪ ЧЕІ АНТРЕ ВАДЪРІ СѢНТЕІ МЪНЖСТІРІ БѢСѢРѢКА-
НІДОР ШИ НѢС ДАТЪ КЪАЪГЪРІИ В СЪТЪА ДЕ ЛЕІ КЪТЪЦІ
ШИ АТЪНЧЪ ДМКАА ЛЕАА КЪТЪСТЪ ПАТЪРЪ ЛЕІ ДЕ
КАНІ ПРОШТІ ШААХІ ДНЪЖЛЕА ДАВІЖІИ ВОА
ШИ АНТРАЧАСТА ТѠКМААЪ СЪА ПРЕЛЕЖІТЪ ШИ ПРЕѠЦЕІ
ЧЕІ ДОМНЕЦІИ АНЪМЕ ПРЕТЪА ПЪТЪРАШКО ШІ ПО-
ПА ІѠНАШКО ШІ ПОПА КѠВРІГ ШИ АЧА ДЪМБРАѠА
АМ СКОѠВЪ КЪ ПЪРЪА ДЕАА БѢСѢРѢКАНИ ШИ АЪ ФѠСТ
ХѠТАРНИКЪ ПЪКЪАІЮ БѢХЪШ ШИ НѢС ФЪКЪСТЪ ШИ
ЗАПІСЪ ПЕ АЧЪ ДЪБРАѠА ДЕЧІ ШИ ЗАПІСЪА ДНЪЖ СЪА ДЪАМ
СѢНТЕІ МЪНЖСТІРІИ ШИ КА СЪ АІЕЪ АШ ФАЧЕ ШІ ЗАПІСЪ
ДОМНЕСКЪ ПЕСТЕ ЗАПІСЪА НОСТРЪ ШИ ПЕНТЪРЪ КЪНЕ КРЕ-
ДИЦЕ АМ ПЪСЪ ШІ ПЕЧѢТЪ ТЪРЪГЪА СІ НОІ АМ ВЪН-
ДЪСТЪ ДЪМБРАѠА КА СЪА ЛЕ ХІЕ МОШІЕ ДНЪЖ ШИ НЕМЕ
СЪА НІЕЪ ПЪТЪРЪА А СКОТЕ ЗАПІСЪ ПЕ ДЪМБРАѠА ПЕСТЕ
ЗАПІСЪ ЧЕ АМ ФЪКЪСТЪ НОІ КЪ ТОТЪ ТЪРЪГЪА СѢНТЕІ МЪНЖ-
СТІРІИ СЪ НЪ СЕ КАЧЕ ДНЪЖ КЪ НОІ ДЕ МАРЕ НЕВѠЕ
АМ ВЪНДЪСТЪ АЧА ДЪБРАѠА СЪА ЛЕ ХІ МОШІЕ ДНЪЖ ПЕ-
КАЗІТЪТЪ. (pecete). † ШИ СЪА ПРЕЛЕЖІТЪ ШІ ВЪТЪМА-
НЪА ІѠЕФАНЪ ВЪТЪ БЪНТЪРІИ ШІ ВАСІЛІЕ АА СІ АН-
ДѠНІЕ. ГІІГОРЕ САНСѠНЕСКЪА. ШИ ТОАДЪР
СІИЪ ГЪРІАСІМ.

No. 98.

Pétra, 1665, maiu 7, hărtiă.

Corporaţiunea butnariloră din Pétra, cu starostele
loră in frunte, şi cu asistenţa tuturoră municipaliloră,
represintaţi prin şoltusulă târgului, vinde uă bucată din
teritoriulă corporaţiunii monastirii Bisericanii, pentru ca
banii preţului, 43 lei bătuţi seî 172 lei proşti, să-î în-
trebuiţeze la ecuiparea ômenilor de ôste, cerăţi de către
Dabija vodă prin trimişii seî Bantăşu şi Arapū.

(Archiva Statului).

† ЯДЕКЪ НОІ БЪТНАРІИ ДЕ МЪРЪЦІИ. АНЪМЕ.
ВАСІЛІЕ СТАРОСТЪ ДЕ БЪТНАРИ. ШИ ІѠНАШ-
КО ДИѠА ВЪТЪ ТАМ (de acollo) ШИ ЯЏІНТІЕ ВЪТЪ
ТАМ. ШИ ГЕѠРГІЕ РЪСЪА ВЪТЪ ТАМ. ШИ ТОАДЪР
А ДОМНІИ ВЪТЪ ТАМ. И БРАТЪ ЕГѠ (şi frate seî) ВІ-
СІЛІЕ. ШИ ДЪМИТЪРАШКО СІИЪ КЪЗЪАКЪА. ШИ ДЪ-
МИТЪРАШКО СІИЪ ДИѠА. ШИ ВАСІЛІЕ СІИЪ ІСАКЪ.
НОІ ТОЦИ СКРІЕМЪ ШИ МЪРТЪРІИ. КЪ АЧЕСТЪ АДЕѠРАТЪ ЗА-
ПИС АА НОСТРЪ КЪАМ АМ ВЪНДЪСТЪ. НЕЦЕ ДЪКАНИЦЕ ЧЕ АЪ
ФѠСТЪ АНТРЕ ВАДЪРІ. А НОАСТРЕ А БЪТНАРІАѠР.

Abonamentele
se fac la Tipografia
Statului.

ARCHIVA ISTORICĂ A ROMÂNIEI.

Esse uă dată pe
septemână cu prețului
de 1 galbeni pe anu.

SUB AUSPICIELE MINISTERIULUI JUSTIȚIEI, CULTELORȘ ȘI INSTRUCȚIUNII PUBLICE.

Annulă I.

Redactor: B. PETRICEICU-HĂJDEU,

Annulă I.

ex-professor superior de istoriă și statistică, ex-bibliotecar, ex-membru ală Commisiunii documentali.

Documente publicate în limbe străine.

No. 100.

Sucéva, 1433, octobre 8.

Stefană vodă hărăzescă lui Jurja Atocă ună sată cu dreptulă propriei judecăți locali, în atternare dela curtea domnescă din Iași.

(Originalele slavă s'a publicat în *Efemeridele Societății Anticuarie Odessane*, t. 2, p. 562).

Cu mila lui D-deu noi **Stefană** vodă, domnulă țerei **Moldovei**, înscințămă cu acestă carte a noastră pe oră-cine o va vedé seă o va aude, cumcă acestui adevărat **Jurja Atocă** i-amă dată . . . . în susulă **Saratei**, unde sunt judi **Fetă** și **Iliă**; i-amă dată lui urică cu dreptulă propriei judecăți locali, înse în atternare dela curtea noastră din Iași; acestă să fie pentru ellă, copii lui, frații lui, nepoții lui, strănepoții lui, și totă nămulă lui, neclintită în veci; eră hotarulă să fie după hotarele cele vechie . . . . credinta boieriloră nostri mari și mici. A scrisă **Donici** gramatică în **Sucéva**, 6942 octobre 8.

No. 101.

Moscu, (cătă 1498-1499).

Ambassada lui Stefană cellă Mare cătă țarulă Ioană III, indemnându-lă de a se împăca cu ginerele seă **Alessandru**, ducele Litvaniei, și de a concerta apoi cu toți domni creștini uă ligă contra Turciloră.

(Originalele ruseșă e publicat în *Акты западной России*, t. 1, p. 182.)

Stefană vodă, cu mila lui D-deu domnulă țerei **Moldovei**, a poruncită a-ți spune ție, marelui principe **Ioană Vasilevici**, așa: „*Încă ma nainte amă fostă trimisă la voi pe ambasadorulă nostru diaculă Sandru*, că să vă împăcați cu gi-

„nerele vostru **Alessandru**, mare-principe allă **Litvaniei**; eră voi attunci prin *ambasadoriă nostri Toderă fiulă lui Isaia și acellă diacă Sandru*, și prin ambasadorulă vostru propriu diaculă **Mikita**, ne ați răspunsă, că ginerele vostru **Alessandru** nu voesce a se ține de toc-mela cea jurată cu sărutarea Crucii; deci, înțelegendă noi acestă lucru, amă trimisă și la ginerele vostru **Alessandru**, mare-principe allă **Litvaniei**, pe ambasadorulă nostru diaculă **Constantină**, care fusese și la voi, indemnându-lă de a se ține de tocmela cea jurată cu sărutarea Crucii și de zapisele ce ați avută între voi; și deca se va indupleca ellă a face acestă, apoi attunci voi amănduoi să vă împăcați și să vă uniți. La invitațiunea ce ne trimiteți de a vă adjuta în resbellă la casă de nu va înceta ceta voastră cu marele principe **Alessandru**, noi vă răspundemă că nu putemă, de oră ce tu însuți ai stăruită de ne-ai împăcată cu ellă prin ambasadoriă teă **Ivană Bersen** și diaculă **Balița**, și numai după stăruințele tēlle amă jurată pe cruce de a ține pacea cu ellă.”

Stefană-vodă a mai poruncită a-ți vorbi ție așa: „*Toți regă și toți domni creștini și tōte țerlele itahane dela appusă (западные италических стран)* se unescă și se pregătescă a sta contra păgănuhă: ară fi bine că și tu, în locă de a te certa cu creștină, să te rădică cu ei assupra păgănetății.”

No. 102.

Fără locă, (cătă 1498-1499.)

Alessandru, mare-principe allă Litvaniei, se plânge lui Stefană cellă Mare contra țarulă Ioană III.

(Originalele ruseșă e publicat la ună locă cu documentulă ce urmează, și din care se cunoșce și cuprinsulă lui, încătă nu credemă de trebuință a-lă mai traduce aici.)

No. 103.

Fără loc, (către 1498-1499.)

La ambassada diacului Bohusz, venit de la Alessandro principele Litvaniei, Ștefan cel Mare răspunde prin ambasadorul său diacul Costea următoarele: 1. Sôlul moldovenesc s'a întors de la Moscva fără să fi putut imblândi pe țarul Ioan III în favoarea Litvaniei; 2. Un sol moscovit a sosit la Suceva pentru a arreta, cumcă însuși principele Alessandro a fost cauza rumperei păcii; 3. Ștefan-vodă a dat instrucțiuni atât solului moscovit, precum și diacului Costea, care va pași din Litvania la Moscva, pentru ulterioară sollicitare a împăcării; 4. În aceeași afacere s'a trimis un sol moldovenesc și la hanul Mendli-ghirai; 5. Ștefan vodă însărcinează pe diacul Costea de a stărui ca Litvania să estradea pe emigranții moldoveni și să se plătească starostelui de Hotin Teodor 120 galbini, împrumutați diacului Bohusz pentru rescumperarea unei domne polone din mânele unui Ovreu.

(Originalele rusesesc s'a publicat în *Акты Занадноев Россіи*, t. I, p. 183.)

Ați trimis către noi pe ambasadorul vostru, diacul **Bohusz**, amintindu-ne ambasaderele trecute, prin cari ne-ați fost înștiințat despre afacerea cu socrul vostru și cuserul nostru mare-principele **Moscoviei**, cum a călcat jurământul tractatului păcii și cum a năvălit în țerra voastră făcându-vă mari pagube; ero noi chiar atunci, pentru hatărul grației voștre, amicului nostru iubit, spediatorul unu ambasador al nostru la mare-principele **Moscoviei**, indemnându-l de a se infrâna și a reintra în pace cu voi; care ambasador s'a și întors fără nici un rezultat, precum vedem că v'ați priceput și grația voastră. Să știți înse, că într'unu timp cu acestu nou ambasador al nostru vostru diacul **Bohusz** a venit la noi și unu ambasador de la mare-principele **Moscoviei**, care ne-a spus, în numele domnului său, că el ar dori a mântini pacea, dero a călcat-o nu el, ci ați călcat-o grația voastră; și anume: atunci când ați făcut cu el alianță de pace și ați cerut în căsătorie pe fiia-sea, boierii vostri s'au învoit cu boierii moscoviți, ca principesa se remănă în legea grecesă și tu să n'o silesci de a primi legea latină, pentru care lucru ai și garantat în scris; ero după aceea tu nu te ai ținut de cuvânt, ci ai început a sili pe fiia-sea de a primi legea latină, și nu numai atata, ci încă nici nu scrii că-

tre socru-teu ca titlul stipulat în tractatul vostru, ai corespundință cu dușmanii sei fiu hanului **Ahmed** (Охмат) și cu alți vrăjmași ai lui, pe cari îi întărești în contra-i, și mai multe altele de acestu fel. Ne-a mai spus ambasadorul moscovit, cumcă chiar acum ai pus pe lăngă fiia marelui principe pe apostatul din legea grecesă vlădică de **Smolensk**, și pe episcopul de **Vilna**, și pe călugări bernardin, silind'o să se lăpede de legea grecesă și să primească pe acea latină; și pe acelu vlădică de **Smolensk**, și cu episcopul de **Vilna**, îi mai trimiseși și către cnesii și boierii și altu popor rusesesc, supuși tie și cari se țin de legea grecesă, indemnându-i în numele te de a primi legea latină. Aceste sunt cauzele purtării actuali a marelui principe, care el singur nu e mulțumit de rumperea păcii, și dăce că ar dori să fi remas mai bine cum ați fost în alianță și înrudi și bună amiciă pentru totu d'una. Dece sunt adeverate cele de mai sus, apoi vina fiindu a grației talle, gândesce-te singur acum la modul de a te descurca. Și noi încă bucuroși vom face totu ce ne va sta în putere. Ambasadorul nostru, pe care vi-lu trimitem acum, diacul **Costea**, este însărcinat de a merge de acolo la mare-principele **Moscoviei**, totu în interesul grației voștre; căci noi, după tractatul și jurământul prin care suntem legați cu grația voastră, și în casul de faciă și în alte casuri, vom lucra pentru grația voastră, amicului nostru iubit, ca pentru noi înșine. Pe ambasadorul nostru însocesc ambasadorul moscovit, care se întorce de la noi și căru am dat și lui instrucțiuni către domnului său: așa dero, să ne faceți pe voi de a-i lăsa pe amândoi să treacă în linisce prin țerra voastră, căci e pentru binele, ero nu pentru reul grației voștre.

Să mai știți, că am trimis unu ambasador al nostru și la Mendli-ghirai hanul Crimului, totu în cestiunea ce vă interesează; și cum se va întorce, pe dată vă vom înștiința despre rezultat pe grația voastră.

(Cuvintele ambasadorului moldovenesc:)

Domnului meu **Ștefan-vodă** a poruncit a-ți spune grației talle așa; „La voi se dosesc mai mulți **Români**, fugiți din țerra **Moldovei**, pe cari grația voastră să i trimiteți

„ inapoî in **Moldova**, in puterea tractatului.
 „ De asemenea să sciî, că ambassadorul grației
 „ vóstre, acestu diac **Bohusz**, *a găssit în Moldova*
 „ *la unu Ovreu* (*с оауоро Жидда*) *uă dómná polo-*
 „ *nă, rescumperată din robia tătărăscă, și neavéndu*
 „ *banî ca să plătască Ovreuluî, a pusû kizeşu pe boie-*
 „ *ruî nostru Teodoru, staroste de Hotinû, pentru su-*
 „ *ma de 120 galbenî unguresci rosii, obligându-se*
 „ prin inscrissû a trimitte datorîa la **Hotinû** la
 „ diîa Innălțării Domnului; așa dérô, grația vó-
 „ stră să porunciți acestuî **Bohusz** a urma cu
 „ plata. “

No. 104.

Fără locu, 1535, martiu 22.

Petru vodă Rareşu hărăzescce lui Toma, purcalabû de Cioberciu, uă pustietate peste Prutu cu dreptul de a-şi colonisa acolo unu satû.

(Originalele slavonû s'a publicatû in *Efemeridele Societăţii Anticuarie Odessane*, t. 2, p. 563).

† Cu mila lui D-deu noi **Petru** vodă, domnulu ţerei **Moldovei**, insciinţamû prin acéstă carte pe ori-cine o va vedé seu o va audi, cumcă acéstă adeverată slugă a noastră credinciosul **Toma**, *purcalabulû de Cioberciu* (Чоберциу), ne-a servitû cu credinţă şi cu dreptate, pentru care drept-credinciosă a lui slujbă către noi l'amû miluitû cu deosebita noastră graţiă, dându-i in ţerra noastră moldovenescă unu locu pustiu pe **Botna**, intre **Dobra** şi **Oalle**, unde este marele Chişineu (Генералъ Кешенеръ), ca să-şi aşede acolo unu satû care să-i fie dela noi uricu cu totû venitulû, şi copiilorû lui, şi nepoţilorû lui, şi strănepoţilorû lui, şi prestrănepoţilorû lui, şi la totû némulû lui, cine i se va allege mai de aprôpe, neclintitû in veci, cu hotarele câte vorû fi de adjunsû pen-*tru aşedarea unu satû*. Incredinţătorii: domnia noastră supra-scrişă noi **Petru** vodă, şi pré-îubiţi nostri fii **Iliaşu** şi **Stefanû**, şi boiarii nostri: panulû **Huru** vornicu, panulû **To'raşenû**, panulû **Scripteă**, panulû **Vladû** şi panulû **Tóderû** purcalabiî de **Hotinû**, panulû **Danciu** şi panulû **Licû** purcalabiî de **Némţu**, panulû **Crăciunû** şi panulû **Tóderû** purcalabiî de **Cetatea-noûă** (Romanû), panulû **Mihu** portarû de **Sucéva**, panulû **Dragşenû** spatarû, panulû **Mătieşu** visternicu, panulû **Albota** postelnicu, pa-

nulû **Popescu** păharnicu, panulû **Column** stolnicu, panulû **Draxe** comisû, şi toţi boiarii nostri moldovenesci mari şi mici; éro dupô mórtea noastră etc. (formula ordinariă). . . . A scrisû **Damitru** . . . 7043 luna martiu 22.

No. 105.

Zolkiew, 1707, aprile 20.

Imperatulû Petru cellû Mare însărcinéză pe Apostolû Kigheci de a forma unu stégû de Români călări cu lăfă pentru trebuinţa proiectatului resbellû.

(Testulû russescû s'a publicatû in *Полное собрание законов*, t. 4, p. 379)

Petru cu mila lui D-deu ţarû etc. Adres-sămû acestû patentû allû maiestăţii noastre către nobili şi ostaşi de rândû din poporulû românû declarându, că amû cređutû de *cuvinţă, pentru resbellulû de faciă, de a avé in armata noastră uă cǎllărimă compusă din Români*, pentru care lucru, dându acestû patentû allû maiestăţii noastre la mâna d lui **Apostolû Kigheci**, care urméză a fi capû allû stégulû românescû ce este de a se forma, l'amû autorisatû de a priimi in serviciulû nostru numerulû recommendatû de officiări şi soldaţi **Români**, pe cari ne va presinta pen-*tru campania viitoră conformû deosebitei instruc-ţiuni ce i-amû datû şi căroră îi promitemû următorulû salariû pe annû: rotmistrii ca 10 soldaţi, locotenenţi ca 4 soldaţi, stegarû ca 3 soldaţi, soldaţi: câte 12 ruble, 15 tilleri pentru cumperarea cailorû, şi cuartiere de érnă; éro pentru plata aces-*torû appuntamente amû trimissû uă somma prin unu osebitû commissarû allû nostru pe lângă d. **Kigheci**. Spre mărturia acestei promissiuni auten-tice amû poruncitû de a se pune la acestû patentû sigilliulû maiestăţii noastre. Datû in **Zolkiew**, 1707, aprile 20. (Iscălitû:) **Petru**.

No. 106.

(Zolkiew, 1707, aprile)

Imperatulû Petru cellû Mare reguléză modulû formării stégulû românescû, încredinţatû lui Apostolû Kigheci.

(La unu locu cu documentulû precedinte)

1. D. **Kigheci** să priméscă in serviciulû maiestăţii selle ostaşi bunî şi instruiţi din popo-*rulû românû: 2 rotmistri, 3 locotenenţi, 3 stegarî şi 300 soldaţi.*

2. Să li se promită salariu în conformitate cu cuprinsul patentului maiestății sêlle, affară de deosebite gratificațiuni pentru credincioase servicie.

3. Summa, trimissă acum prin commissarul maiestății sêlle, să se plătescă, cu asistența d-lui **Kigheci**, la toți officiarii și soldații români presinți, luându-se adeverințe.

4. Rotmistrii, locotenenții și stegarii voru iscăliți care pentru compania respectivă, fiindu respunderi la casă de desertarea vre-unui soldat, pentru a nu se dilapida banii maiestății sêlle.

5. Despre toți officiarii sêu soldații morți, fugiți, uciși și căduți în robia, se va adduce la scirea generalilor respectiv.

6. Să se adune toți ȃmenii în **Suétin** și în ocolul **Samborului**, pentru care scopu se și voru trimite prin commissarul nostru ordine către officiarii de dragoni, aflători în acele locuri.

7. D. **Kigheci** va presinta la cancellaria diplomatică de resbellu registrul nominal allu tuturor **Românilor**, priimiți în serviciul maiestății sêlle.

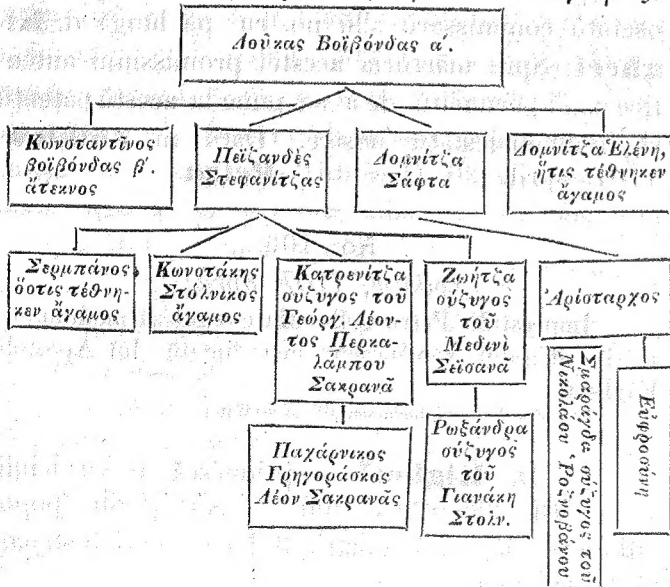
No. 107.

Fără dată și locu (cătore 1810)

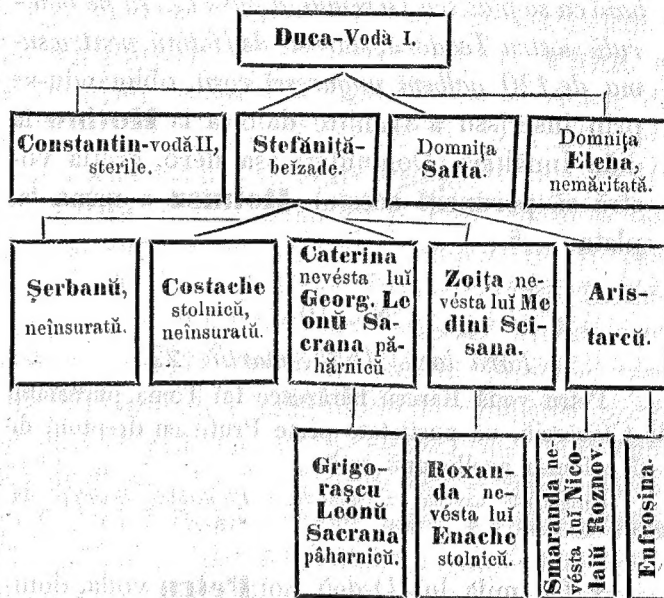
Genealogia posterității lui Duca-vodă, compusă duple documente, de D. Magnet.

(Unu caleotipă în folio publicatū numai în câte-va esemplarie din cari unul se păstrează la d. Grigoriu Leonu, proprietarul în Bessarabia)

Η γενεολογία τῶν Ἐκβλαστησάντων ἐκ τῆς Ρίζης τοῦ Ὑψηλοτάτου τοῦτου, Ἀυφθέντων καὶ Ἡγεμόνος Χρηματίσαντος πάσης Μολδαβίας Κυρίου Κυρίου Δούκα Βοιβόνδα Πρώτου. Ἐκαταστρώθη δε, ἀπὸ τὴν καθολικὴν καταγραφὴν τὴν διαδοχικῶς σοῖζομένην, παρ' ἐμοῦ Α. Μάρνητος.

Genealogia odrasleloru din rădecina Înălțimeii Sêlle Domnului și Principelui stăpânitoru a tȃtă **Moldova**, D. D. **Duca** vodă I; compusă, duple materialele remase la mostenitoru, de D. **Magnetu**.

Documente inedite în limbe străine.

No. 108.

Tergovisce și Argeșu, 1439, septembrie 8, pergamenă.

Vladu vodă Dracul accȃrdă neguțitoriloru din tȃtă Polonia, Galiția și Moldova, libertatea commerciulu în Valachia și a trecerii în Turcia, plătindu-se vamă excepționale de 2 fiorini ungurești în Rimnicu; și vamă ordinariă în celelalte orașe.

(La Archiva municipale din Leopole, fascicul 519).

†Въ Христа Бога благоверни и благочестивы и христялюбны и когым помазанны и самодержавны. Іу Влад воивода. милостѣж вожѣж и вожѣмъ блгымъ произволенѣмъ, владѣжышми и господствѣжышми. всен земли сгровахѣнскон, даже и до великаго мора владѣж пачеже и на сгрозскон земли Ѡмлашѣ и Фугарашѣ херцегѣ. благопроизволи. господствомы своимъ блгымъ произволенѣмъ. чистым и свѣтанмъ сердцемъ. и дарнхъ. сы всечестны. и благоверны. и прѣдпочитанны. иже. надъ всен чистин даровъ. настояши. хрисовсах. господствами. пачеже 8чинихъ више. ради прошенѣ прѣатеи господствами. еже сѣтъ местичи въ Кракова. по имени Мартинъ Хмил. и Станиславъ Дивны. вѣдѣчи местичъ въ Львоуе (?).

ТАКО ЗАПИСАХ. СЫ ЧЕСТНЫИ ЛИСТ ГОСПОДСТВАМИ. СЪ
ВЪРОЖ. И СЪ УБЕЖАНІЕМЪ. И ДАЮ ВЪДАНІЕ. ВЪСЕМЪ.
КЪПЦЕМЪ. И ВЪСЕКЪМЪ ЧЕЛОВѢКЪ. АТКО БИ ХОТЕА, ДО ЗЕ-
МЛИ. ГОСПОДСТВАМИ. ДОНТИ УТЪ ВЪСЕН АБЦКОИ ЗЕМЛИ.
УТЪ Кракова. УТЪ Львова. И УТЪ НИИХЪ МѢСТЪ. И УТЪ
РЪСКІХЪ ЗЕМЛИ. И УТЪ МОЛДОВЪСКОИ ЗЕМЛИ. ВЪСЕКЪМЪ ЧЕ-
ЛОВѢКЪ. И ВЪСЕКЪМЪ КЪПЕЦЪ. ХТО ЗЪРИТЪ СЫ ЛИСТЪ ГОС-
ПОДСТВАМИ. ИЛИ ЗСАШИТЪ ЕГО ЧЪТЪНИ. И ТКО БИ ХО-
ТЕА ДОНТИ СЪ КЪПЦЕМЪ. БЪДИ СЪ КОМЪЗ ЛИБО ТРЪГОМЪ
ВЪСЕКЪМЪ ЧЕЛОВѢКЪ ДА ИДЕТЬ. ВЪСЕКЪМЪ ЧЕЛОВѢКЪ ВЪ ЗЕ-
МЛѢ ГОСПОДСТВАМИ. МИРНО И СЛОБОДНО. ДА ПОИДЕТЬ. НЕ-
ЧЕГО. НЕ БОЕСЕ. А МИТО ДА ПЛАТИТЪ. НА РЪНИКЪ ВЪ-
СЕКЪМЪ ЧЕЛОВѢКЪ. УТЪ ЕДИННОГО ВОЗА. ДВА ФЛОРИНИ. ВЪ-
ГРЪЗЦЫ А ПО НИИХЪ МѢСТОХЪ ДА ПЛАТИТЪ ПРАВОЕ МИТО.
КАКО И МО (*sic*) ЛЮДІЕ. ДАВАТЬ. А ПОТЪМЪ. СЛОБОДНО
ДА ХОДИТЬ. ХТО ЛИБО ХОТЕА УТЪ ВАС И ДО ТЪРСКОИ ЗЕ-
МЛИ. ПОИТИ ЕЩЕ МОЖЕТЪ МИРНО И СЛОБОДНО ХОДИТИ.
ДАВШИ. ПРАВОЕ. МИТО. СІЕ ЗАПИСАХЪ ВАМЪ. КЪПЦЕМЪ. НА
ВѢЧНИ ВѢКЪ. НЕНОТЬКНОВЕНО. ДО ЖИВОТА ГОСПОДСТВАМИ.
ПО СМЕРТИ ЖЕ ГОСПОДСТВАМИ. И ДО ЖИВОТА СЫНОВЪ ГОС-
ПОДСТВАМИ. Мирча. И ВЛАД. И РАДА. ИЛИ НИИ КОГО
ИЗЪКЕРЕТЪ ГОСПОДЪ БОГЪ БИТИ ГОСПОДИНЪ ВЛАШСКОИ ЗЕ-
МЛИ. ПО ГРѢХЪМЪ НАШИМЪ. ИЛИ УТЪ ИНОПЛЕМЕННОИ.
ДА АЩЕ ПОЧЪТЕТЬ etc. (formula ordinariă) И НА ТЪМЪ
ВЪСЕКЪМЪ ВЪРЪХЪПИСАННЫМЪ. ВЪРА. И ДЪША ГОСПОДСТВАМИ. И
ВЪРА И ДЪША СЫНОВЪ ГОСПОДСТВАМИ. И ВЪРА ЖЪПАНА
ТЪДОРА. И ВЪРА ЖЪПАНА ТАТЪЛА ВЕЛИКЪГО ДВОРНИКА.
И ВЪРА ЖЪПАНА НАНЛА. И ВЪРА ЖЪПАНА БОНКО. И ВЪРА
ЖЪПАНА МАНЪ ЗДРИЦА. И ВРАТЪ ЕГО СТОИКА. И ВЪРА
ЖЪПАНА ІАРЧЛА. И ВЪРА ЖЪПАНА РАДАЛА БОРЧЕВА.
И ВЪРА ЖЪПАНА СТАНЧЛА ХОНОА. И ВЪРА СТЕФАНА
ЛОГОФЕТА. И ВЪРА ДИМИТРА СПАТАРЪ. И ВЪРА ШЕРКА-
НА ВИСТІЕРА. И ВЪРА СЕМЕНА СТОЛНИКА. И ВЪРА МИКЛА
ПАХАРНИКА. И ВЪРА БАДЕ КОМИСА. ЗА ПОВЕЛИКОЕ ЖЕ ЗЪ-
ВЪРЪЖЕНІЕ ВЕЛЕЛИ ЕСМИ. НАШЕМЪ ВЪКЪНОМЪ. ПИСАРИЮ. МИ-
ХАИЛЪ. СЫ ЛИСТЪ. ПРИПРАВИ. И НАШЪ. ВѢЛИКЪ. ПЕЧАТЬ.
ПРИВЕСИТИ. А ДАНА. ВЪ. АРГИШЮ ПИСАНА ЖЕ ВЪ ТЪРЪ-
ГОВИЦИ. МѢСНИЦА СЕПТЕВРА И ДЕНЬ ВЪКЪТЪ/ВЪЦИМЪ.†

† In Cristu D-đu pre-credinciosul și pre-
piosul și de Cristu iubitor și de D-đu uns
și *autocratul* Ioane **Vladu** vodă, cu mila lui
D-đu și cu d-deesca buna-voință stăpânind și
domnind peste tota țerra ungro-romăna *pone*
la oceanu, și ducele **Amlasului** și alu **Făgă-
rașului** in țerra ungurască; amă bine-voitu do-
minia mea cu a mea bună voință, din pură și lu-

minată animă, și amă eliberat acestu onorabile
și cuvios și pre-respectabile mai pre susu de
tote cinstitele daruri crisovu alu domniei melle,
mai cu semă fiindu rugatu și decatre *amicii dom-
niei melle* originari din **Cracovia** anume **Mar-
tinu Hmil** și **Stanislavu Divny**, care sunt
tergoveți in **Leopole**; deci, amă scrisu acesta
cinstita carte domnescă cu credință și cu promis-
siune, inștiințându pe toti neguțitorii și pe toti
omenii, cari aru dori să vină in țerra domniei
melle *din tota țerra polonă, din Cracovia, din
Leopole, și din alte orașe, din Galiția, din Moldova,*
orî-care omă și orî-care neguțitoru, după ce va vedea
seu va auzi acesta carte domnescă, și va dori a se
abbate aici cu negoțulu, cu orî-ce felu de marfă, acel-
la să vină in pace și in libertate, să vină ce are
și să cumpere ce-i place, și apoi să se întoreă
in pace și in libertate, fără nici uă frică; *era*
vama se va plăti la Rimnicu de carru câte 2 florini
unguresci, și in celle-lalte locuri vama cea drepta,
precum plătescu și omenii mei; și după aceia vo-
ru fi liberi de a merge in pace și la țerra turce-
scă, cme va vré, in urma plăței vamei cellei dre-
pte. Acesta vè inseriu voue, neguțitoriloru, pentru
vecii veciloru, pone la mórtea domniei melle, și
pentru cursulu vieței *fiiloru mei Mircé, Vladu*
și Radu, seu și orî-cine se va allege dela D-đu
a fi domnu țerrei românesce *din altu nemu, pen-*
tra peccatele nostre, acella să respecte etc (blăste-
mulu ordinaru cu Iuda, Aria și părinții din Ni-
chea); éro pentru tote celle supra-serisse este
credința și suffletulu domniei melle; și credința
și suffletulu *fiiloru* domniei melle; și credințele
boieriloru: jupânulu **Tidoru**, jupânulu **Tatu**
mare vornicu, jupânulu **Nanu**, jupânulu **Voicu**,
jupânulu **Manea Udrisce** și fratele seu **Stoica**,
jupânulu **Iarcu**, jupânulu **Radu** alu lui **Borce**,
jupânulu **Stanciu Honău**, **Stefanu** logofetu,
Dimitru spataru, **Serbanu** vistieru, **Semenu**
stolnicu, **Micle** păharnicu, **Radu** comisă; éro
pentru mai mare întăritură amă poruncitu cre-
dinciosulu nostru *scriitoru Mihailu* a scri acesta
carte și a anina către ea pecetea noastră cea ma-
re. *Datu in Argeșu, era scrisu in Tergovisce,* sep-
tembre 8, annulu 6948.

No. 109.

Hârlău, 1519, iunie 30, pergamentă.

Stefan vodă cellu Tâneru întăresce păharnicului Dragotî Sacuénulă acuisișinea satului Cordărenii dela fiica lui Andreica cordarulă (*arcufex*) și a jumetății din satul Verbăia dela copiii lui Tolocico

(Archiva Statului. Recommendăm acest document ca unu model de calligraphia română veche pentru unu album paleografic)

† Милостию Божією мы Стефан воевода. гос- подаръ земли молдавской. знаменито чиним. ис сим нашим. листом. възвѣмъ кто на немъ възритъ, или егѡ чтиши слышитъ. вже тотъ истинный нашъ вѣрный пан Драгота Сакіанула чашникъ. слоужилъ прѣжде съѣто починиши дѣла нашему Стефану воеводѣ. и рѣдителию нашему Богдану воеводѣ право и вѣрно. а несъ съжитъ намъ право и вѣрно. тѣмже мы видѣвши его правую и вѣрную съжвоу до насъ. жаловали есмы его всею нашею милостию. дали и потвѣрдилъ есмы ему его правое вѣдѣніе и змѣненіе и выспленіе его цю въ проминѣ. и кѣниа при днѣхъ родитѣлѣхъ господствами Богдана воеводѣ. едно село на Юбанѣсѣхъ подъ высокою доуковою на имѣ Кордарѣни. цю въ . . . двѣхъ Андрѣека кордарѣ оушка старого Юбана. и ис привиліе цю имѣла дѣла его Юбан старшій въ прѣдѣла нашего Ялѣзандра воеводѣ. и далъ имъ на то село на Кордарѣни възспленіе свое едно село за Прѣстомъ подъ деринами гдѣ были батаманове Калиманъ. и Іакимъ и Лѣкачъ. и ещѣ имъ придалъ къ тому селу тѣхъ златъ татарскыхъ. и такожъ потвѣрдилъ есмы ему половина села Берѣа цю по той сторонѣ Жѣжи вышнюю частъ. цюже въ кѣниа тотъ половина села въ дѣти Толочкови оушка Блада и ис привиліе дѣла ихъ Блада цю онъ имѣла въ прѣдѣла нашего Ялѣзандра воеводѣ. и далъ имъ за тотъ половина села съ златъ татарскыхъ. то е въсе въшписанное да естъ ему и въ насъ оушкѣ съ въземъ доходомъ, ему и дѣтѣмъ его и снѣчатомъ его. и прѣоушчатомъ его. и възему рѣдѣ его кто съ ему изберетъ наближній непорѣшено никомже на вѣки. а хотаръ томъ села цю на Юбанѣсѣхъ подъ высокою доуковою на имѣ Кордарѣни. да естъ въ оушкѣхъ сторонѣ по старомъ хотарѣ. а пакъ хотаръ той половинѣ села Берѣа цю по той сторонѣ Жижи вышнюю частъ. да естъ въ възего хотара половина а въ иныхъ сторонѣ по старомъ хотарѣ покѣда изъ вѣка въживали етѣ писалъ Доумитръ Поповичъ оу Хрѣловѣ вѣтъвъ згъзъ мѣсѣца юуіа а: †.

† Cu mila lui D-zeu noi **Stefan** vodă etc. însciințăm prin această carte a noastră pe oricine o va vedé seú o va aúdi, cumcă acestú adevăratú allú nostru panú **Dragotă Sacuénulă** păharnicú a servitú cu dreptate și cu credință de 'ntăiu la sântú-reposatú moșulú nostru **Stefan**-vodă și părintele nostru **Bogdan**-vodă, érá acum servesce noué cu dreptate și cu credință, pentru care dreptú-credinciosă a lui slujbă către noi, mi-luindu-lú cu deosebita noastră grafiă, noi i-amú întărită a lui dréptă proprietate, schimbătură și cumperătură din ȕillele părintelui domniei melle **Bogdan**-vodă, unú satú pe **Iubănésa** sub dumbrava cea naltă a nume **Cordărenii** dela . . . fiica lui **Andreica** cordarú, nepóta betrânului **Iuban**, pe basea actului ce avuse moșulú seú betrânulú **Iuban** dela strămoșulú nostru **Alessandru**-vodă, pentru care satú îi dede ei în schimbú **Dragotă Sacuénulă** cumperătura sea unú satú peste **Pratú** sub cónă (?) (*) unde aú fostú vătamanú **Caliman**, **Iachim**, și **Lucaciu**, și-i mai dede și unú adausú de 380 *zlofi* tătăresci; de asemenea i-amú întăritú lui jumetatea satului **Verbăia** de peste **Jijia**, partea de susú, cumperată dela copiii lui **Tolocico** nepoții lui **Vladú**, pe basea actului ce avuse moșulú lorú **Vladú** dela strămoșulú nostru **Alessandru** vodă, pentru care jumetate de satú a plătitú panulú **Dragotă Sacuénulă** 250 *zlofi* tătăresci; tóte acelle mai susú-scrisse să-i fie și dela noi uricú cu totú venitulú, lui și copiilorú lui, etc. éró hotarulú acellui satú pe **Iubănésă** sub dumbrava cea naltă a-nume **Cordărenii** să fie din tóte părțile dupó hotarulú cellú vechiu, precum și hotarulú acei jumetăți din satul **Verbăia** etc. A scrissú **Dumitru Popovici** în **Hârlău** în anulú 7027 luna iuniú în 30:†

Documente inedite române.

No. 110.

Fără locú, 1636, octombre 7, hărtiă.

Feciorii lui Cocîobanú din Romănescú vindú monastirii Bisericanii unú territorii pentru 2 boi căte 6

(*) Acéstă e însemnarea cuvintului „deren“ rusesce; óre nu va fi mai nemeritú de a lua „derenev“ din testulú slavonú allú documentului în sensulú de „dera“ serbescú, adecá unú gardú stricatú ?

galbeni și 15 potroinică bouli, 2 oie, și 12 merțe de grâu câte 4 potroinică merța.
(Archiva Statului).

† ЯДЕКА ЕС КРЪСТІИШН ШИ ИЛЪ ФЕЧОРІН АЗІ
КОЧОБАН ДЕ Л РОМЪНЪЩИ МЪРТЪРИСНМ НОН КЪ
ЧЕСТ ЗАПИС АА НОСТРЪ КЪМ НОН ДЕ БЪНХ ВОЕ А НОСТРЪ
ДЕ НИМЕ НЕВОНЦИ. НИЧЕ ЛДЕМНАЦИ. АМ ВЪНДЪТ БН ПЪ-
МЪНТЪ Л ФРЪНТЕ ШИ ПРЪСТЕ ТОТ ЛОКЪЛ. СВЕНТЕН МЪ-
НХСТІРН БЪСЪРЪКАНИЛОР АА САТ АА РОМЪНЪЩИ
ПРЕ ЛХНГЪ МОЛАРА МЪНХСТІРЕН. ДЕРЕП ДОН БОИ
БЪНИ. ВЪНДЪЛЪЩИ ДЕРЕП ДОНСПРЪЖЪЧЕ ГАЛ-
БЕНИ. ШИ Л (30) ДЕ ПОТРОІНІЧ. ШИ ДОУ ВІ.
ШИ ДОУСПРЪЖЪЧЕ МИРЦЕ ДЕ ПЪННЕ. КЪТЕ
ПАТРЪ ПОТРИНІЧІ МИРЦА. ШИ ЛТРАЧЪСТЪ ТОК-
МАЛЪ АЪ ФЪСТ ЮЗКАША ПЪПЪЛЪ ЧИРЪШ ШИ ВЪТА-
БЛА СКЪНТЪБЪ. ШИ ЛЪПЪЛЪ КЪЛЪРАШЮЛ. ШИ ВАСИ-
ЛЪ ЛЪКОЧ. ШИ КРЪЧІОН КЪЛЪРАШЮЛ. ШИ БЪР-
ВИНЪ КЪЛЪГЪРЪЛ. ШИ ГЪРЪОВІНЪ КЪЛЪГЪРЪЛ. ШИ
ДЕ ЛНАНТЪ А МЪЛЦИ ВАМЕНИ БЪНІ ДЕ ПРЕ ЛПРЕЦЮР
МЕЦІАШІ. ШИ МАН МАРЕ КРЕДИНЦЪ НЪМ ПЪС ПЕЧЕЦІЛЕ
НОСТРЕ КА СЪ СЪ КРЪЖЪ АЧЪСТЪ А НОСТРЪ СКИСО-
РЕ. † В ЛЪТО / ЗРМЕ МЪСНЦА УКЪ З (șesse peceti)

No. 111.

Iasi, 1639, aprile 20, hărtiă.

Vasiljū vodă Lupulū renduesce uă cercetare pen-
tru a vedē decū in adevērū stolniculū Dumitrașcu a
strămutatū stălpīi hotarnicī și a luatū nesce bucate de
pre moșia Fitzingesci a monastiriī Bisericanīi, pedepsindu-
se vinovatulū cu restituirea bucatelorū, ȳeră pentru stră-
mutarea stălpilorū plătindū fisculū 12 boi.

(Archiva Statului).

ІВ ВАСИЛЪ ВВЕВОДА etc. ДАТАМ КАРТЪ ДОМ-
НІИ МЪЛЕ БОМРЕНЪЛІ НОСТРЪ. ЧИНСТИТ ШИ КРЕДИНЧЪС
АЛІ ГАВРИЛЪШ ЛОГОФЪТЪЛ ЧЕЛ МАРЕ. ШИ ПРЕ ЧИНЕ
БА ТРИМІТЕ КА СЪ ЛІЕЗ А СТЪНЦЕ ВАМЕНИ БЪНИ ШИ
БЪТЪРЪНИ. ДЕ ПРЕПРЕЦЮР СЪ СОКОТЪБЪСЪ АА ХОТАРЪЛ СА-
ТЪЛІ ФЪЦИНГІВЪЩИЛОР. СЪ КАТЕ ДЕ НИЦЕ СЪЛАПИ
ЧЕ СЪЛ ЖЕЛЪИТ РЪГЪТОРІН НОШТРИ. КЪЛЪГЪРІН ДЕ АА БЪ-
СЪРЪКАНИ КЪ ЛЪС СКОС ДЕ БНДЕ ТЪЛ ПЪС ХОТАРНИЧІН
ШИ ДЕ НИЦЕ ПЪННЕ ЧЕ АЪ ЗЪС КЪ ЛЪС ЛЪАТ ДЪМИ-
ТРАШКО СТОЛНИКЪЛ. ДЕ СЕ ВА АФЛА КЪ ЛЪС СКОС
СЪЛАПІН. КА СЪ ХІЕ ТАРЕ ШИ ПЪТЪКРНИК КЪ
КАРТЪ ДОМНІИ МЪЛЕ А ЛЪА ХАТААМЪЛ ВІ
КОІ ШИ СЪІ АДЪКЪ АІЧЪ АА ДОМНІЪ МЪ. ШИ
СЪ А ШИ АЧЪ ПЪІНЕ СЪ У АЧЪ КЪЛЪГЪРІЛОР. ШИ ЛОКЪЛ
СЪШ ЦІЕ КЪЛЪГЪРІН. ПРЕ БНДЕ АЕ СЪНН ДИРЪСЕЛЕ. ШИ

ПРЕ БНДЕ ЛЪС ХОТАРЪТ ХОТАРНИЧІН. ШИ ЛЪС ПЪС СЪЛА-
ПИ. ДИРЕПТЪ АЧЪЛ НИМЕ СЪ НЪ КЪТЪБЪ А ЦИНЪ СЪЛ А
УПРН ЛНАНТЪ КЪРЦІН НОЛСТРЕ. † САМ ГОСПОДИНЪ ВЕ-
ЛЪЛ. (pecete) ПИС ІАГ ВАКЪТ / ЗРМЪ АН К. (Iscăllitū):
ГАВРИЛЪШ ВЕЛ ЛОГОФЕТ.

No. 112.

Fără locū, (1644, octombre) (*), hărtiă.

Dupre porunca Inī Vasiliū vodă, George Boțulū
delimitează hotarele satului Silisce allū monastiriī Pân-
gărațū.

(Archiva Statului).

† ЯДНКА ЕС ГИЪРГИЕ БОЦЪЛ СКРИС ШИ МЪР-
ТЪРИСЕСЪС КЪ АЧАСТЪ СКИСОЛАРЕ А НОСТРЪ КЪМ МАЪ ТРИ-
МИС МЪРИА СА ДОМНЪЛ НОСТРЪ. ІВ ВАСИЛЪ ВОЕВОДА
БОЖІИ МИЛОСТИВЪ (cu mila lui Dumnezeu) ДОМНЪЛ
ЦЪРІИ МОЛДОВІИ. КА СЪ ХОТАРЪСЪС ДІН ПРЕЦЪР БН
САТ АНЪМЪ СИЛИЦЪ Л ЦИНЪТЪЛ ПЪМЦЪЛІ ПЕ
АЛМАШЪЛ ЧЕЛ МИК КАРЕ ІАСТЕ А МЪНХСТІРІИ ПЪН-
ГЪРАЦЪЛ. ШИ МЕРГЪНД АА НЪМИТЪЛ ЛОК АМ АДЪНАТ
ПРЕ ТОЦИ УМЕНИ БЪТЪРЪНИ ШИ ПРЕ ТОЦИ МЕЦІАШІН
ДИ ПРИН ПРЕЖЪР ШИ ДИ ПРЕ БРИЧИЛЕ ШИ СКИСО-
РИЛЕ ДЕЛА РЪПОСАТЪЛ ДОМНЪЛ НОСТРЪ ІВ Пе-
трЪ ВОЕВОДА. ШИ АМ ЛНЧЕНЪТ ДИ АА ПЕТРИЛЕ АЛ-
БЕ Л СЪЛНКА ЧА МАРЕ ШИ ПОГОРИ СЪПЪ ПИСКЪЛ Л ДРЕП-
ТЪЛ ЛОКЪЛІ Л МАТКА ПЪРЪЛІ ЧЕ ВИНЕ ДЕСПРЕ ХЪР-
КЪЛ. ШИ ДЕ АКОЛО ДРЕПТЪ Л ГРОПЛА МЪЛАЛІ ЧЕ ІА-
СТЕ Л ДРЕПТЪЛ ГЪРИ ВАЛІН КЪКЪЧІ. ШИ ДЕ АКОЛО
СЪПЪС МАРЦИНЕ Л КАПЪ КИЧОРЪЛІ ДІН МИЖЛОК ЛЪНГЪ
МОЧИРА КЪКЪЧІИ ЛТРО МОВИЛІЦА. КАРИ ІАСТЕ СЪПЪ
ГРОПА БОЛІЛІ АЛЪТЪРЕ КЪ ВАЛЕ КЪКЪЧІИ. ШИ АКОЛО
САЪ ФЪКЪСТ БОУР. ЛТРЪН ЦЪГАСТРЪ ЛЪНГЪ ЧЕЛ
ВЕКЮ ШИ АПЪКЪ КИЧОРЪЛ ДІН МИЖЛОК АА ДЪЛЪ Л ПЪ-
ДЪРЕ ПЪНЪ ІАСЪ ЛН ФЪНТЪНА АЛІ БЪРЛІН ШИ ДІН
ФЪНТЪНА АЛІ БЪРЛІН ЛН ДРЕПТЪЛ ЛОКЪЛІ Л ФЪН-
ТЪНА РОГОЗЪ. ШИ ДІН ФЪНТЪНА РОГОЛЪЗЪ ЛН
ЛАКЪЛ ПОРЪЛІ, ШИ ДІН ЛАКЪЛ КЪЛМЪ ДЪЛЪЛІ БЪНІ-
ЛЪ ПЪНЪ ЛТРЪН ЦЕЖАР. БНДЕ АМ АФЛАТ БО-
УРЪЛ ВЕКЮ ШИ ДЕ АКОЛО ТОТ КЪЛМЪ ЛН ЦОС ПЪН-
ТЪРН ПЛОП ЛТРЪ КАРЕЛЕ АМ АФЛАТ БОУРЪЛ
ВЕКЮ ШИ ПЪН ЛН ВЪЛЪЛ АЛІ БЪЛХІК ШИ АПЪКЪ
КИЧОРЪЛ ДІН МИЖЛОК ШИ ПОГОАРЪ ЛН ГЪРА ПЪРЪЛІ
РЪКІЦІИ ШИ АПЪКЪ ПЪРЪЛ ЛН ЦОС ПЪН ЛН МИТОХ ШИ
ПЪНЪ ЛН МАТКА АЛМАШЪЛІ ШИ АПЪКЪ МАТКА
ВЕКЕ А АЛМАШЪЛІ ЛН СЪС ШИ ІАСЪ ЛН ГЪРА ДРЪ-

(* Data se cunnōsce din documentulū publicatū sub No. 56.

Abonamentele
se fac la Tipografia
Statului.

ARCHIVA ISTORICĂ A ROMÂNIEI.

Esse uă dată pe
septemână cu prețul
de 1 galben pe an.

SUB AUSPICIELE MINISTERIULUI JUSTIȚIEI, CULTELORŪ ȘI INSTRUCȚIUNII PUBLICE.

Annulă I.

Redactor: B. PETRICEICU-HĂJDEŪ,

Annulă I.

ex-professor superior de istoriă și statistică, ex-bibliotecar, ex-membru al Comisiunii documentali.

Documente publicate in limbe străine.

No. 117.

București, din deosebite epoce.

Catalogul numilor proprie românești după po-
menicul mitropoliei.

(Acest onomastic, prețios pentru romancierii naționali, s'a pu-
blicat în Venelin, *Власто-българския гранаи*, p. 341).

A.

Numi bărbătești: Amza, Albă, Angelă,
Andimiri, Apostol.

Numi femeiești: Amza, Anca, Andreia,
Angelina, Ancuța, Aroida, Aspra, Agilia.

B.

Numi bărbătești: Barbu, Badea, Boico,
Bogdan, Bănă, Bunea, Borgia, Balaur, Ba-
lomir, Bran, Bobe, Bujor, Baldovin, Bor-
cea, Berlarcea, Bojco, Brașu, Buda, Bela, Be-
lan, Balica, Burazan, Berindei, Balea, Be-
jan, Bucur.

Numi femeiești: Baba, Bogdana, Buda,
Beluța, Bița, Bucura.

C.

Numi bărbătești: Cernea, Cernat, Cer-
nica, Conda, Caplea, Calota, Calea, Cracea,
Chirana, Cheran, Cazan, Calcea, Catalin,
Călin, Crăciun, Cristea, Codrea, Caliman,
Crivezu.

Numi femeiești: Chirca, Coca, Chera, Che-
rana, Chiajna, Coica, Chica, Calita, Canona,
Chița, Crăciuna, Cocona, Chiriana, Crasa,
Condeșă.

D.

Numi bărbătești: Dragomir, Dragoșen,
Dobromir, Danciu, Duca, Dan, Dobre, Dră-
ghici, Dobrina, Dăico, Danco, Dokian, Do-
broslav, Drăgolo, Darina, Delea, Dragoș,

Dragotă, Dragne, Dimce, Drăgan, Done, Dră-
gulin, Dobrișen, Draghia, Dobrotă, Dră-
ghicen, Dorobanet, Daen.

Numi femeiești: Dragana, Dumitrana, Dat-
ca, Doea, Doda, Dobra, Dospina, Deva, Daica,
Dima, Darina, Despa, Dragomira, Doița,
Dița, Dobrița, Deftă, Drumă, Donița, Dimiană,
Donă, Dană, Devă.

E.

Numi femeiești: Ezla, Eftinca.

F.

Numi bărbătești: Fetian, Frânsilă, Flo-
rea, Florin, Franța, Frujină.

Numi femeiești: Florină, Frujină.

G.

Numi bărbătești: Ghinea, Gherghe, Gher-
ghina, Goran, Gorban, Gago, Gonțea, Gu-
ban, Grozea, Ghețea, Goița, Grașa, Ghiorma,
Ganea, Gruia, Gruia.

Numi femeiești: Ghinea, Gubana, Graj-
dana.

H.

Numi bărbătești: Hristea, Hrițea, Hera.

Numi femeiești: Hrusana, Haida.

I.

Numi bărbătești: Ivan, Ivenco, Ivașco,
Iordan, Ian.

Numi femeiești: Ivana, Iovana, Ista, Iov-
ca, Iana.

J.

Numi bărbătești: Jifco, Jivan.

Numi femeiești: Jiva, Jivana.

L.

Numi bărbătești: Lup, Lapedat, Laț-
co, Lațcar.

Numi femeiești: Lepa, Lișa, Lița, Leca,
Liica.

M.

Numi bărbătești: Milco, Miloșu, Manea, Molcanu, Milea, Minea, Minceo, Măinea, Mirea, Malo, Malco, Milotinu, Mogoșu, Milovanu.

Numi femeiești: Marula, Milița, Mușă, Mîra, Mina, Mala, Miléna, Maîda.

N.

Numi bărbătești: Nedeia, Nedelco, Nedelea, Négoe, Nanu, Nécșu, Nécîu, Négû, Negoslavu, Necolcea, Negotă, Negoită, Novacu, Nemraza.

Numi femeiești: Nécșă, Nica, Néga, Neda, Negoită, Nafta, Negoslava, Nanzana.

O.

Numi bărbătești: Oprea, Opreșu, Oprina, Oancea, Obretinu, Odobașă.

Numi femeiești: Opreșă, Oprina.

P.

Numi bărbătești: Păcanu, Preda, Pervulu, Paraskiva, Prodanu, Panu, Prezea, Pancea, Petricanu.

Numi femeiești: Păuna, Petra, Para, Perva, Petrana, Petca, Prodana, Proca, Pecana, Pena, Peța, Petcana.

R.

Numi bărbătești: Radivoș, Rizea, Racovița, Raico, Radoslavu, Rusinu.

Numi femeiești: Rada, Ruja, Razmirița, Rusa, Radoița, Racovița, Radoslava.

S.

Numi bărbătești: Stoico, Socolu, Stanciu, Stanu, Stănilă, Stroiă, Stanco, Stanislavu, Stepcă, Strezea, Sarkezea, Saîdu, Sinu, Stoianu, Sterianu, Slavu, Slavco, Slava, Stoiă.

Numi femeiești: Stanca, Stana, Slavnă, Stoiana, Stănae, Stăfana, Stoica, Saîda, Sima, Sora, Sanda, Siica, Stanislava, Strebrena, Sultana, Slavita, Simina, Sméda.

Ș.

Numi bărbătești: Șadia, Șerbanu, Șeianu.

Numi femeiești: Șerbana.

T.

Numi bărbătești: Tatû, Tudoranu.

Numi femeiești: Tudora, Tiha.

Ț.

Numi bărbătești: Țarco.

Numi femeiești: Țura, Țvéta.

U.

Numi bărbătești: Udrișce, Ursu, Udrea, Udricanu.

V.

Numi bărbătești: Velicico, Vlăsanu, Vlaico, Vladu, Vintilă, Vlădilă, Voinea, Velisarû, Vălcu, Vișanu, Voislavu.

Numi femeiești: Voica, Vlaica, Vișă, Vuçița, Velica, Vlădae, Vașaca, Vlada, Vișana, Voîța, Vilaia.

Z.

Numi femeiești: Zuia, Zlata, Zoica, Zota, Zara.

No. 118.

Hotinû, 1621, septembrie 12.

În resbellulă de la Hotinû între Polonii și sultanul Osmanu, Radu vodă, domnul muntenesc, luândă assupră-și rollul de miđu-locitoru, îndemnă pe hatmanul polon Chodkiewicz de a nu mai prelungi lupta în defavórea creștinilor, ci de a grăbi într'unu modu sinceru și claru încheierea păcii.

(Originalele acestei frumoșe epistole, scrissu unguresce, s'a publicatû, în traducerea polonă, în *Pamiętniki o wyprawie Chocińskiej* zebrańe przez Z. Pauli, Kraków, 1853, p. 85)

Pré-luminate Dómné!

Constantinû Baptiștea a sossitû cu scrisórea d-vóstră către d. visirû, carele pe dată ne-a poruncitû d'a o traducé în turcesce. Î-amû talmăcitû revașulû d-vóstreș inse ce folosû! inși-vê nu vê esplicăți lămuritû assupra păcii, nu espuneți lucrurile pe faciă cu sinceritate, nu arretați modulû de a combina împăcarea? Visirulû are dreptate nesciențû cum să vê respundă. Noi din parte-ne, vedëndû amarele plângerî atâtû alle Moldovei precum și alle locurilor învecinate; vedëndû sufferințele, câte le addusserô. Tătariî într'ua singură clipelă, și D-deu scie ce va să mai fie de acum înainte; noi, creștinii, vedëndû tóte astea, firesce că suspinămû și stăruimû pentru încheerea păcii; inse nici d-vóstră nu trebui să vê pronunciăți numai cu uă jumetate de gură. Ore ce să vê adjute obstinațiunea? *Dillele se străcoră una după alta Tătariî ardû și prédă. Căutați la Germania: folositu-i-ai îndehungatele selle resbelle? o sciți și d vóstră. Persiî, de asemenea, după uă zădarnică luptă, după atâte sufferințe și pagube, totû încă ai fostû si-*

biți de a cere pace. Cu câtă d-voastră mai vertosă d-văstră, unu venerabile, mare și înțeleptu hatmanu allu întregului regatu polonu, a căru mântuire depinde dela d-văstră; cu câtă d-voastră mai vertosă, cuge-tându in consciință despre starea lucrurilor, tre-buî să recunosceti, că amânările nu v- potu fi de nici uă utilitate. Noi, cari suntemu doritori ai păcii, amă crede de cuvință, ca să trimiteți dela d-văstră la d. vizirū unu omu inteligente și cre-dinciosu, carele, in numele d-vostre, să nego-țieze conformu cu instrucțiunile ce-i veți fi datu, și pentru a căru siguranță noi respundem cu capetele nostre, incredințându-v- că, deca nu va put- reuși cu închiiaarea păcii, apoi illu vomu spe-dia inapoî in linisce și fără cea mai mică insultă. De vreme ce noroculu a vrutu ca puterniculū sul-tanu să câstige in ocasiunea de faciă, apoi c- tre-buesce de a ne mai juca cu cuvinte frumoșe, pu-nându-ne prin vanitate in pericolu de a atrage assupră-ne uă crudă resbunare din partea unui monarcu infuriatu și de demultu întăratatu? Nouă atăta ne cade greu la animă, că vedemū in t- t- dillele răpindu-se inaintea och lorū nostri m- de robī și altă prédă. Fie-v- frică de D- deū, priivindū din sufletu și din cugetu la atâte nenorocite victime: inlăturați dela d-văstră cumplita pe-d-epsă ce v- ast- ptă dela D- deū pentru ad-nculu și amarulū oftatu allu atătorū orfanī și veduve! éro deca nu v- convine socotința noastră, apoi fa- ceti cum veți sci: vomu ved- la ce va ad-unge. Asteptămū unu respunsu grabnicu, dorindu-v- totu-d' uă-dată anni mulți intru totă fericirea. Scrisu in tabera dela **Hotinū** (Iscăllitū) **Radu**-voevoda.

No. 119.

Hotinū, 1621, septembrie 14.

Hatmanulū Chodkiewicz raspunde la scrissorea de mai susu, incredințându pe Radu-vodă despre ple-carea sea de a priimi pacea, pentru a cări incheiare trimitte pe imputernicitulū seu Zelinski.

(La unu locu cu documentulū precedent, p. 90, lăti-nesce)

Pré-luminate Principe?

Epistola pré-luminatei domniei v-ostre, oglinda unui principe adev- ratu crestinu, amă citit' o cu plăcere; cu uă plăcere cu atătu mai mare, cu câtu ea imi prub- ză vederata predilecțiune, ce aveți

pentru **Polonia**, pe care d-văstră o respectați, éro eu o iubescū mai pre susu de t- t- te. Fiindū in- v- etatu prin uă ispită de mai mulți anni, cunnoscū mai bine decatu ori cine nefericirile și dure- rile câte adduce unu resbellu; l' amū uritu d- ro totu-d' a- una, éro mai cu s- m- a in timpulū de fa- ciă așu dori din t- t- te puterile de a-lū inlătura de totu dela patria mea, și p- n- e acum nici că amū scăpatu vre-uă ocasiune de a cerca și a assigura calea păcii. Prin scrissorile melle, date solulu, m' amū adressatu către d. visirū nu din vre-uă ne- voiă, ci numai pentru amorulū păcii. Chiarū arma amū luat-o in m- n- a pentru a-mi appera patria, dob- undindū pacea, éro nu pentru a m- batte seu cu a- t- t- u mai puținū pentru a lovi. Arū fi uă nebuniă de a preferi resbellulū inaintea păcii. Deci, mai antăiū de t- t- te dorescū a v- incredința pe d-văstră, pré-luminate principe, cum că așu fi pré-fericitu să-mi vedū patria linistită, incatu ori-ce adjutoriu offe- ritu din parte-v- in ac- estă priivință, departe de a-lū respinge, illu imbrățișezū, *rugându-v- de a mi- du locu in t- t- te chipurile, ca să se renno- escă ve- chia amiciă, care lega pe monarchiū nostri respec- tiv.* De- ntăiū v- rogū de a indupleca pe d. visirū, ca unulū care ține c- rma imperiulū ottomanu, cumc- restituându și făc- ndū să renflor- escă salu- taria totorū popórelorū amiciă și s- nta pace, pă- zite intre bravii predecesori ai maiestăti s- lle imperiali și regii **Poloniei**, și pe cari le-a c- l- catu egoismulū fostilorū visiri, d lui se va inn- lta la suprema laudă și gloriă a prudinței. Credu a fi lucru sciutu, de cătă utilitate este pentru im- peratiū ottomanī alianța și statornica pace cu regii **Poloniei**, lipsindu-se in ac- estu chipu cei-l- alți domni-crestini de uă nemerită ocasiune de a uni for- țele lorū contra imperiulū. Nu înțelegū, de ce acuma n' amū put- reveni la condițiunile vechie- lorū tractate de alianță intre aceste țerre, inte- meiându astu-feliu cea mai fericită pace? Suntemū hotărâti a muri mai bine, decatu a sufferi insulta poporului nostru; d- ro totuși vomu fi gata a priimi condițiuni drepte și onorabili, pentru a căroro nego- țiare, pe credința pré-luminatei domniei v-ostre, trimitemū pe nobilulū d. **Zelenski**, rădicându-v- ori-ce induo- clă despre sinceritatea mea și amo- rulū meu pentru binele publicu. V- rogū a-lū prii- mi bine, a-i adjuta in ori-căte vorū fi pentru fo-

Iosulă creștinătății și ală **Poloniei**, și a nu zăbovi cu congedierea lui. Să fiți cu sănătate, și să despuneți de serviciile melle. Scrisă în tabera dela **Hotină**.

No. 120.

Hotină, 1621, septembrie 20.

Chodkiewicz se plânge lui Radu-vodă pentru întârzierea negociațiilor.

(Festulă latină la un loc cu documentul precedent, p. 95.)

Pré-luminate Principe!

Așu puté ghici, dérö nu poțu sci cu bună sémă, ce însemnéză acéstă zăbavă, cîuma resboielorū, în cari totulū atternă dela prilejuri și dela răpeđiune. Pré-luminata domnia vóstră vė plângeați mai-dē ună-đi de nepăssarea mea; de ce déră acuma însuși d. vizirū întârđiă atăta cu respunsulū? Déca din vicleniă, apoi vė asigurū că în zădarū. Armata nóstră covărsesce pe acea impetiale cu zaharea și alte munițiuni militare. Déca din lipsa consiliului, apoi să priiméscă pe ală meu: să se pronuncie cu franchetă, să nu adaugă nici să scadă ce-va la anticele legături între monarchiī nostri și astū-feliū să ingrópe cu fericire acestū resboiū. Ostașiī nostri ardū de dorința băttăliei și cu greū îi putemū infrēna. Decī, cerū dela d-vóstră implinirea parolei ce mī-ați dat'o, și sollicitezū grabnica congediare ală solului meu; pentru ca nu cum-va să se calce dreptulū gințilorū, cea ce n'arū remănē fără pedépsă. Dorindū și sprijinindū pacea, vė propunū serviciile melle. Scrisă în tabăra dela **Hotină**.

Documente inedite române.

No. 121.

(Némțu, între 1626—1630), hărtiă.

Purcalabiū Némțului rapportéză lui Mironū Bar-noski Movila vodă despre nesce urice alle monastiriī Bisericanī, cari după mórtea starețului Iosifū perirö în mânele unorū poslușnicii, și s'au descoperitū în fine toc-mai la strănepoții lorū.

(Acestū documentū, fôrte curios prin forma sea, se affă în Archiva Statulū.)

† Иже въ христа бога благочестивомъ и хри-

стѣлюеивомъ и дѣхъ свѣтомъ всѣанномъ и аггласкомъ дѣдимомъ вѣнчанномъ прѣоукрашенномъ и вѣсемилостивомъ господиномъ нашемъ Іу Мирон Барновски Могила введеа кожю милостію господаръ земли молдавской. (Cellui intru Cristū D-deū pré-piosū și iubitorū, și cu sântulū spiritū luminatū, și cu ange-résca diademă incuninatū, pré-impodobitū și pre-grafiosū stăpânū ală nostru Ioanne Mironū Bar-novski Movila vodă, cu mila lui D-deū domnului țerei Moldovei).

Взтрахѣтъ дѣмъ цире мзріеі дѣмитаіе мило-стиве дѣмне дѣ рѣнѣа пзринцилор дѣла бѣсѣрѣ-кѣни каѣ венит дѣанитѣ нострѣ кѣ нече срине а сфентіеі мѣнхстирі. не ачѣле срине аѣ фост дѣ-те дѣ пзринтеле Юсип старицѣа мѣнх-стиріи аа нече послѣшнини чѣѣ фост а-вѣнѣа дѣ мѣат крединчиоші ка сѣ ле ціе. дѣтрѣвѣ сѣа тѣмплат мортѣ пзринтелеі старицѣаі. аа-ци кѣагзрѣші чѣѣ фост аѣ дѣтреват прѣчеі послѣш-нини дѣчѣастѣ оуѣче еі нѣ лѣѣс дѣа. чѣѣ стѣтѣт дѣ-кисѣ пѣзнакѣмъ. кѣнѣ аѣ фост акѣмъ нече стрѣнепоці ачѣлор послѣшнини взтрѣни ши лѣѣс афлат ши лѣѣс дѣа пзринцилор дѣанитѣ нострѣ дѣа дѣмъ цире мз-ріеі дѣмитаіе. мзріа дѣмитаіе вері фѣче кѣмъ те ва нѣстѣви милостивѣа дѣмнезѣс. ши чинстита манкѣ и вѣсѣлагіи когѣ дѣ смножит дѣни и лѣѣта величест-віюти мирно и безпѣчално въ Христѣ. (și pré-milo-stivulū D-deū să imultéscă ăillele și anniī maies-tăți telle în pace și fără întristare, intru Cristū).

† Прахъ и пѣпелъ изъ подъ чеснихъ ногѣ величест-вію господѣаи намѣснничи волости немецкой: (Prafū și cenușă de sub cinstitele piciorē alle maiestăți domniei telle, purcalabiū județului **Némțului**) (Iscălliți:) Цѣфан . . . . .

No. 122.

Brașovū, (către 1627), noembrie 10, hărtiă.

Dositeū, mitropolitulū Ardélulū, incunnoscintéză pe călugăriī dela Bisericanī, că documentele lorū, căte i le-a fostū incredințatū lui mai 'nainte Stefanū-vodă Tomșă, remănendū după aceia ingropate în pământū în timpulū invasiunii lui Alessandru-vodă Movila și a prin-cipelū Korecki cu Căzaciī, aū putreditū și s'au risipitū.

(Acestū documentū, afflătorū în Archiva Statulū, e prețiosū din următōriele puncturi de vedere: 1-o. Ca uă arretare despre origi-na moldovenéscă a mitropolitulū și întimitatea sea cu Stefanū-vodă Tomșă; 2-o. Ca unulū din argumente despre vechiele legătore eccle-

цара де нос ди л сат ди л БУЧУМИ мзртсри-
сеск8 к8 ачест8 запис аа8 ностр8. к8м мам пзрхт к8
ег8мен8а дела свзнт8 мзхжстире дела БЕСЕРКА-
НИ ши к8 тот сзвор8а. наннт8 мзрнсале л8и водж
пентр8 8и лок. чаре мзхжстир8 аколо к8 мори ши
к8 в8и. к8мпзрат ши д8т мзхжстир8и де логоф8т8а
ИСТРАТ8 мзхжстир8и БЕСЕРКАНИЛОР пре л8н-
г8 Д8МИТРАШКО столник8а. пентр8 ачела лок а8
ав8т к8а8гзр8и де БЕСЕРКАНИ пзрх к8 Д8МИ-
ТРАШКО столник8а наннт8 мзр8и сале л8и водж.
пентр8 к8чи ш88 п8с столник8а мориле сале пре ло-
к8а мзхжстир8и. пентрач8а а8 р8мас столник8а ди
л8наннт8 мзр8и сале л8и водж ши а тот диван8а ши
ди л тоатж л88а. пентрач8а д8ка а8 в8з8т д8м8-
ла8и столник8а к8 аа8 р8мас к8а8гзр8и диннаннт8
л8и водж ши ди л тот диван8а ши ди л тоатж л8-
8а. д8м8ла8и с88 р8гат иг8мен8а8и ши а тот сзвор8а
с8и л8г8д8л8ск8 с8 н8и априн8ж мориле к8м
а8 фост л8в8ц8т8ра л8и водж п8н л8и л8и л8и
св88ти Геврг8е. л8р де н8ш ва м8та д8м8ла8и мориле
п8н л8и л8и л8и св88ти Геврг8е. с8 ф8е де р8ши-
не ла тоате л88иле ши де х8тааа8. ши ман
пре маре кредин8ж м8ам п8с печ8та ши иск8ант8-
ра (Iscallit8): Д8МИТРАШКО столник. (Pecete).

No. 125

Iasi, 1639, iuliu 2, h8rti8.

În privința procesului între ex-pitar8 Malco8u
și monastirea Biserican8i, Vasili8 vod8 Lupul8, rendu-
ind8 în cercetare pe ex-sulgerul8 Arap8, 8i pune în ve-
dere, c8 schimbarea cursul8 apei de pe un8 territor8u
nu attinge drepturile proprietarilor8, rem8n8nd8 ei st8-
p8n8 tot8 pe hotarele cele vechie.

(Archiva Statul8i).

† Ив ВАСИЛ8 воєвода etc. пишем господст-
воми кол8рин8 наш8м8 (scrim8 c8tre boerul8 no-
stru) Г8ВРГ8И8 ЯРАП8Л кив с8ажар д8м8ц цире
к8 с88 пзрхт де фаца л8наннт8 ностр8 МЯЛКОЧ
че а8 ф8ст питар к8 р8гзтор8и н8ц8ри к8 к8а8гз-
р8и дела мзхжстире дела БЕСЕРКАНИ. пентр8 в
евк8т8а де хотар. пентр8 к8ч а8 ф8ст мзрг8н-
д8 апа Крак88а8и пре л8н8г8 с8т8а мзхж-
стир8и че с8 к8ам8 с8т8а Троица ши л88
ф8ст матка ч8 к8тр8н8 пре акол8 л8р8
ап8и. с88 м8т8т Крак88а де ш88 ф8к8т
л8к. пре л8н8г8 К8лиман8и с8т8а л8и М8а-

коч. деч к8а8гзр8и а8 в88т с8 а л8ч8 к8-
кат8 че а8 с8п8т апа ши а8 л8с8т лок8а
спре Троиц8. пентрач8а дака вер8и вед8 карт8
д8м8н8и м8ле. л8р8 т8 с8 стр8н8и вамен8и в8ни ши
м88иш8и ши с8 сокот8и аколо. ка с8 ц8е к8а8-
гзр8и к8 с8т8а л8р8 к8 Тр8ица п8н8 л8м8т-
ка ч8 к8тр8н8. л8р8 к8т хотар ва хи л8-
ат деспре К8лиман8и с8а ц8е е8и ши с8ш а л8
з8ч8к8 дентрачел л8к. де вор хи арат. ши с8
н8 ф8ц8р8иц8 нем8р8и. н8м8и к8м вер8и сокот8и м8и к8
дирепт8а к8 вамен8и в8ни пре 8нде а8 фост матка
ч8 к8тр8н8. пре аколо с8 ц8е. ши л8н8рал8т к8п с8
н8 х8е. пис 8 И8С ва л8р8м8 юа в. † Сам господин8
вел8а. (Pecete, 8i apo8i adauss8 la margine cu
aceia8i m8n8): † ши а з8ч8к8 де ан л8н8к8 с8
д8к8 Троиц88и дака ле вер8и ал888елок8а. ши
с8 ва вени К8лиман8илор. (Iscallitura urica-
rului): БОР8Л8Н8Л.

No. 126.

F8r8 loc8. (1649) (†), h8rti8.

C8lug8ri8 dela Biserican8i Ioil8 8i Mihail8 d8ru-
esc8 pe vi8t8 nepotului lor8 c8lug8ra8ul8 Elladi8 un8
pom8t8 in satul8 Popcesci8, c8mperat8 cu pre8u de 6
galben8i ban8i, un8 call8 patr8r8 drept8 4 galben8i, 8i un8
bo8 drept8 6 galben8i.

(Archiva Statul8i).

† И8ИЛ. ши МИХАИЛ. к8а8гзр8и де БЕСЕ-
РКАНИ мзрт8рисим к8 чест запис аа ностр8. к8м
ам к8мпзрат неше пом8т дела попа Г8ВРГ8ИЦ8
фечор8а л8и С8БР8Ж8И8 дин К88Ч8Л88И. ачел
пом8т асте ла с8т ла ПОПЧ8И. ши ам д8т пре
ачел пом8т. ш88е гал8ени бан8. ши 8н8 кал п8-
тр8р. дерепт8 патр8 гал8ени. ши 8н8 в88.
дерепт8 ш88е гал8ени. ачел в88 ам фост к8м-
пзрат к8 бан8и л8и ВЛ8Д88 непот8 ностр8. деч8 нон
И8ИЛ ши МИХАИЛ ам д8т ачел пом8т л8и ВЛ8-
Д88 непот8 ностр8 к8а8гзр8а8а8и с8 ф8е а л8и п8-
н8 ва фи в88. л8р8 д8п8 молрт8 л8и. с8 ф8е мзхж-
стирен БЕСЕРКАНИЛОР8. пентр8 с8флетел8 ностр8.
пентр8 ерт8ре де п8кате. л8р8 чин8 н8 ва ц8и-
н8 л8 сам8 ачест запис гр88 п8кат ла а8а к8 ам
д8т плат8 дир8пт8. амин. (pecete).

(†) Data se cuno8tee din alte documente tot8 alle monastir8i Bi-
serican8i.

No. 127.

Petra, 1650, noembrie 27, hărtiă.

Filippu și cu totă familia sea vinde egumenului monastirii Bisericanii unu pometu pentru 25 lei gata și 6 meri câte 1 leu mărul, în presința șoltasului și a 12 purgari.

(Archiva Statului. Pecetea orașului differesce de acea din documentul sub No. 97 prin micimea cōrnelor și a codei caprei și prin atitudinea sea săritōriă; inscripțiunea nu este curată slavonă, ci uă amalgamă slavo-română: *от нпр Камен Петр.*)

† ЯДЕКЪ ЕС ФИЛИП ФЕЧУРЪА БЪРНАВЪИ ШИ КЪ НЕПУЦІН МІЕН ФЕЧОРІН АБІ ЛЕОНТИС. ЦЕФАН ШИ КОСТІН. ШИ ПРЪКЪПІС ЦИНЕРЕЛЕ АБІ ЛЕОНТИС СКРІЕМ ШИ МЪРТЪРИСІМ. КЪ ЧЕСТЬ ЗАПИСЪ АА НУСТРЪ. КЪАМ АМ АВЪТ. ШІ ЛОКЪ Л ХОТАРЪА ТЪРЪАБІ КЪ ПУММІ ЧЕ СЕ КІАМЪ АА ТОРТОРЕЦІЙ. ДЕЧЕ НОІ ДЕ НИМЕ СИЛІЦІ НІЧЕ ЛПРЕСЪРАЦИ ЧЕ ДЕ А НОАСТРЪ БЪНЪ ВОЕ АМ ВЪНДЪТ ПЪРІНЪТЕЛІ АБІ ІСЪСИП. ДРИПТ. КЕ (25) ДЕ ЛЕІ ВАНІ ГАТА. АШИЖДЕРИЛЕ ШИ ДЕ З (7) МЕРІ ЧЕ СИНТЪ ПРЕЛЪНЪЗЪ ХЪАЩЕВЪ АМ ДАТЪ КЪТЕ ШІ ЛЕЪ ПРЕ МЪРКА СЪ ФІЕ. МОШНЕ ШИ УЧІНЪЗЪ СЕНТІН МЪНЪЗТИРН БЕСЕРЕКЪНИЛОРЪ Л ВЪЧІНІ НЕКАЗТИТ ШИ Л ТУКМАЛА НОАСТРЪ АБІ ФОСТЪ. ШУАТЪЗЪА ІСАК. КЪ ВІ ПЪРГАРІ ШИ АЛЦІ УРЪШЪЧІ АНЪМЕ ІСЪНІАШКО КОВРІЧ. ШИ ЦЕФАН МЪНТЕНЪАЛ ШИ ДЪМИТРАШКО А АБІ МІРОН. ШИ ІОН КЪРТЕНЪАЛ. ШИ ВАСІЛІС ФЕЧУРЪА АБІ ТОАДЪР А ВІРЕНІЙ. ШИ ДЪМИТРАШКО СІНЪЗЪ ІАКСІНТИС ДІН МЪРЪЦІ. ШИ МЪАЦІ УМЕНІ ВЪНІ ТІНІРІ ШИ ВЪТЪРЪНІ. ШИ КА СІШЪ ФАКЪ ПЪРІНЦІН ДЕЛА СВЪНТА МЪНЪЗТИРЕ ШИ ЗАПИСЪ ДУМНЕСКЪ. ШИ НОІ ТУЦІ АЧЕШТЪ. НЪМ ПЪС ДЪЧЕТЕЛЕ. ШИ ПЕЧЕЦИЛЕ ПЕНТЪРЪ КРІДІНЦА ШИ ЕС ВАСІЛІС А АБІ НЪКОАРЪ АМ СКРІСЪ ЗАПІСЪА КА СЪСЪ ЦІНЕ. † ВЪ АЛЪТЪЗЪНЪ МЪСІЦА НОЕВРІ КЪ ДНІ.

No. 128.

Petra, 1665, noembrie 10, hărtiă.

Ștefanu și cu nēmulū seū, tergoveți din Petra, vinde monastirii Bisericanilor uă bucătea de locu, care se tocmise dintâiu să o dea pentru uă cergă și 2 scōrțe turcesci, érō apoi o lassă pentru 8 oie, descriendū totū d'ua-dată hotarele, și întărindū zapisulū prin șoltasū și 12 pūrgari.

(Acestū documentū, interesante mai cu sēmă prin nomenclatura sea, horticolă, se afflă în Archiva Statului. Pecetea tărġului este ca în documentulū sub No. 97.)

† ЯДЕКЪ НОІ ЕС ЦЕФАН ШИ КЪ ФРАЦІН МНЕІ КОСТІН. ДЪМИТРАШКО ШИ СОРЪ НОАСТРЪ ІАНА.

ФЕЧОРІН АБІ ЛЕОНТИС ДІН ТЪРЪА ДІН ПІАТЪРЪ. СКРІЕМ ШИ МЪРТЪРИСІМ КЪ ЧЕСТЪ ЗАПИСЪ АА НОСТРЪ. ДЕ НИМЕ СИЛІЦІ НІЧЕ ЛПРЕСЪРАЦИ НІЧЕ НЪНЪЗТИСІН ЧЕ НОІ ДЕ БЪНЪ ВОЕ НУАСТРЪ. АМ ВЪНДЪТЪ ВЪ БЪКЪЦЪ ДЕ АУК ЧЕ АБІ ФОСТЪ НЕГЪЦАТЪ КЪ ПЪРІНТЕЛЕ ІСЪСИП ДЕЛА СВЪНТА МЪНЪЗТИРЕ ДЕЛА БЕСЕРЕКЪНИ ШИ НЪ ВЪ АБІ ФОСТЪ ПАЗТИТЪ. ФОСТАВЪ СЪ НЕ ДЪ. ВЪ ЧЕРЪЗЪ. ШИ ВЪ (2) ЕКОАРЪЦЕ ТЪРЪЕЦІН ШИ НЪ АЛЪС ДАТЪ. ІАР НОІ ДЪПЪЗЪ ТРЪЧЕРЪ ПЪРІНТЕЛІ ІСЪСИП АМ ЕШІТЪ АА ГЪАЧЪАВЪ КЪ ПЪРІНЦІН ДЕЛА БЕСЕРЕКЪНИ. ДЕЧЪ КЪАВЪГЪРІН НЪСЪ ФЪКЪТЪ ПЛАТЪ ШИ НЪСЪ ДАТЪ І (8) ШІ. ШИ НОІ АЛЪМ ФЪКЪТЪ АЧЕСТЪ ЗАПИСЪ ДЕЛА МЪНА НОАСТРЪ. НИМЕ ДІН НЕПОЦІН ШИ ДІН НЕПОАТЕЛЕ НОАСТРЕ СЪ НАІВЪЗЪ ТРЪБЪЗЪ Л ВЪЧІНІ ШИ АЧЕСТЪ ЗАПИСЪ ААМ ФЪКЪТЪ Л СЪМНЕ. ДІН ХОТАРЪА ТОТОРЕЦІЛОРЪ (Tortoresiloru). ДІН ПАРТЪ ДІН ЦОС. ДІН МЪРЪА ЧЕА ДЪАЧЕ. ДЕ АЪНЪЗЪ ПЪРЪЗЪ Л ПІАТЪРЪ (sic). ДІН ПІАТЪРЪ Л МЪРЪА ЧЕА ТОРТОРЪ. ДІН ЧЕА ТОРТОРЪ. Л ЧЕА СІНТЪ МЪРІЕСКЪ. ШИ ПЕ РОГІНЪЗЪ Л ЧІРЕШ. ДІН ЧІРЕШ Л ПЪРЪА ЧЕА ПЪДЪРЕЦЪ. ДІН ПЪРЪА ЧЕА ПЪДЪРЕЦЪ Л МЪРЪА ЧЕА ТОРТОРЪ. ДІН МЪРЪА ЧЕА ТОРТОРЪ Л МЪРЪА ЧЕА ПЪДЪРЕЦЪ ДЕ СЕМИНЦЕ. ДІНТРАЧЕА Л ЧЕА СТЕЖАРЪ Л МЪКЪ ДЪАВЪА. ДІНТРАЧЕА Л ПІАТЪРЪ ЧЕА АЪНЪГЪ ДРЪМ. ДІН ПІАТЪРЪ ДРЪМЪА ЧЕА ВЪТЪРЪНІ Л СЪСЪ ПЪНЪЗЪ Л ПЪРЪА ЧЕА РОШІНЪ. ШИ АЧЕСТЪ ЗАПИСЪ СЪСЪ СКРІСЪ Л КАСА ШУАТЪЗЪАБІ КОСТАНТИН НАПОТЪ. ДЕНАНІТЪ А ДОІСПЪРЪЗЪЧЕ ПЪРГАРІ. ШИ АЛЦІ ВАМЕНИ ВЪНІ ТЪРЪОВЕЦІ ВЪТЪРЪНІ ШИ ТІНЕРІ. ПРЕШТЪА ЦЕФАН. ШИ ІСАК. ШИ ВАСІЛАКІС. ШИ ТОАДЪРЪ ХЪРЪКО. ШИ ТОДОСІС МЪНТЕНЪАЛ ШИ ДЪМИТРАШКО МЪНЪАЛ. ШИ ВЪНІКІС ГРЕКЪАЛ. ШИ БЪРКАН МЪЖЪРІОЛ. ШИ ГЛІГОРЧА СЪ ПЪНАРІОЛ ШИ ВАСІЛІС ГЪЗДА БЕСЕРЕКЪНИАУРЪ ШИ КОСТАНТИН ПІРЦЪ. ШИ ГЪЦЪАЛ ШИ АЛЦІ ВАМЕНИ ВЪНІ МЪАЦІ УРЪШАНИ ВЪТЪРЪНІ ШИ ТІНЕРІ ШИ МАІ МАРЕ КРЕДІНЦА АМ ПЪС ПЕЧЪТА УРЪШАБІ. ВЪ АЛЪТЪЗЪНЪ МЪСІЦА НОЕВРІ І ДЕНЪ. (Iscăliți:) † ВЪРМОНЪХЪ ДОГОТЪВІО ПРОЕГЪМЕН. † ПОП ЦЕФАН КОВРІЧ.

No. 129.

Tismena, 1669, noembrie 21, hărtiă.

Mihailu din Groseni, în înțelegere cu alți moșneni, amanetăză proprietatea sea din acestū sētī monastirii Tismena în summa de 7 taleri, cu carī să pōtă plăti mīierea împērătēscă și banii haraciului pentru satulū întregū, érō dreptū dobūndă cede monastirii cositulū fēnețelorū.

(Archiva Statului.)

† ЯДЕКА ЕС МИХЪИЛ ДЕ ЛН ГРОШАНИ. скрѣоу
ші мзртвріескѣ кѣ ачеста аа мѣоу запис ка сѣ фѣ
де кѣнх крѣдинцѣ аа сѣхнта мѣнхстире ТИСМѢНІ.
ші аа мѣна пзрінтеле архимандритѣсѣ ПЕТРОНІС
ші аа тот сѣборѣ. сѣинтеі мѣнхстѣрі. кѣм сѣ се цѣе
кѣ мѣас фѣкѣт кѣне де мѣас дат. бані. талери з(7)
де мам пазтѣт. де мѣарѣ. лнпзрѣтѣскѣх.
ші де кирѣа харачѣсѣ. де ам дат пентрѣ
сѣтѣа Грошаніи. тар кѣч мѣас фѣкѣт кѣне де
мѣас дат ачѣці бані че скрѣе маі сѣс. пѣсамѣ зѣауѣ
тоатѣ партѣ мѣ де мошѣе де лн ГРОШАНИ. де
престѣ тот сѣтѣа. де лн хотарѣ пзн лн хотар. кѣ
тоате ливѣзѣла. лнхѣ фѣрѣ партѣ. асі ІСѢН БЛАН-
ДѢІ. тар лѣте пзрѣи. де мошѣа лѣтѣрѣ. фѣрѣи. де
мошѣлнн. w ам пѣс зѣауѣ. пентрѣ ачѣці бані че
скрѣе маі сѣс. нѣмѣ датѣ аа невоѣ сѣтѣаѣ.
пентрѣ мѣарѣші пентрѣ кирѣа харачѣсѣ.
ші w ам пѣс зѣауѣ пзнх аа сѣкѣтѣ Димитріе. деѣ
де вою пѣта да баніи. сѣ цѣс мошѣа. тар де нѣ вою
пѣтѣ да баніи. сѣ аіѣх ам да пзрінтеле бані пре
мошѣе чѣі. ва фн преѣсѣ. шн сѣ фѣе мошѣе. стѣтѣ-
тоаре аа сѣхнта мѣнхстире. лн вѣкѣ ші кѣндѣ ам
фостѣ фѣкѣт ачѣста запис лн сѣхнта мѣнхстире.
фостѣс мѣлѣи вамені вѣнн. карѣиш вор пѣне маі жѣс
печѣциѣла. ка сѣ. сѣ крѣзѣ. ші лн лѣк де пѣчѣте пѣ-
сам ші вѣс дѣѣтѣсѣ. ка сѣ фѣе де крѣдинцѣ. нис мѣ-
сѣца нѣем ка дн вѣѣт ѣзрѣи Пис. ТОДѢР ЛѢГ.
(punciea. degetului:) МѢХЪИЛѢ WT ГРОШАНИ.
† Тар сѣ вѣм да баніи маі кѣрѣндѣ. пзнх аа пѣці.
тар пентрѣ ДОБѣНДА. баніѣврѣ. сѣ аіѣх пѣрѣін-
теле а коси тоате фѣнѣцѣле. (Iscăliți:) † ВѢ
СѢФАН монах мзртѣрѣа. † ДОСѢѢТѢИ канѣсѣрѣа
† ІАНЪШ МѢРѢШАНИ март. † ІАНЪШ ЛѢГѢ WT
ГЛѢГѢВІ март.

No. 130.

Iasi, 1673, aprilă 30, hărtă.

Vasiliu Căru logofăt, Iliă Sturdza peharnic și
Toderășcu Iordachi visternic, din ordinul lui Ștefan
Petriceicu vodă, recunoscă ex-postelnicului Dumitrașcu
Prăjescu dreptul de a-și face un pod pe Siret la mo-
șia sea Lăncani, de vreme ce nevasta lui Ioniță Hă-
bășescu, cu care avuse procesul în această cestiuie, nu
s'a prezentat la diina judecătii, și nici chiar în cinci
dile consecutive după acea di.

(Archiva Statului).

† ВАСИЛІС ВЕЛ ЛОГОФЕТ ИЛІС СѢРЗѢ ВЕЛ
ЧАШНИК И ТОДѢРАШКО ИСѢРДЯКІС ВЕЛ ВИСТАРНИК.
ДАТАМ КАРТА НОАСТРѢ ДѢМИСАЛЕ АСИ ДѢМИТРАШКО
ПРѢЖѢСКОЛ ЧАС ФОСТ ПОСТАЛНИК. СѢ ХІЕ ТАРЕ ШН
ВОЛНИК КѢ КАРТА НОАСТРѢ АШ ПѢНЕ ПОДѢА АА САТ АА
ЛѢНКАНИ ЛН ЧИНѢТѢА РОМАНОЛѢІ ЛН АПА СІРѢ-
ТЮЛѢІ. ПРЕКѢМ АѢ ВЕНИТ ШН КѢ ЧИНѢТИТѢ КАРТА МѢ-
РІЕІ САЛЕ ДОМНѢ НОСТРѢ АСИ ЦѢФАН ПѢТРѢ ВОДѢ.
КѢМѢ СѢШ ПѢЕ ПОДѢА АКОЛО ПЕНТРѢ КѢЧІ ЦѢРМѢ-
РИЛЕ ДЕСПРЕ ЛѢНИКАНИ АСТЕ АДѢМИСАЛЕ А АСИ
ДѢМИТРАШКО ПРѢЖѢСКОЛ. ТАР ЦЮПѢНѢАСА АСИ
ИСѢНИЦѢ ХѢБѢШѢСКОЛ ЛНКА АѢ ВЕНИТ КѢ АЛѢ
КАРТЕ А МЗРІЕІ САЛЕ АСИ ВОДѢ АА НОІ КА СѢІ ЦЮДЕКѢМ
ПЕНТРѢ РѢНѢАА АЧѢЛѢІ ПѢА. ДѢЧІ НОІ ТАМ ПѢС ЗИ СѢ ВІЕ
ДЕ ФАЦѢ КѢ ДѢМИТРАШКО ПРѢЖѢСКОЛ СѢІ ЦЮ-
ДЕКѢМ. ДѢЧІ КѢНѢА АѢ ФОСТ АА ЗИ ДѢМИТРАШКО
ПРѢЖѢСКОЛ АѢ ВЕНИТ АА ЗИ ШАѢ АЩЕНТАТ
ЧИНЧІ ЗИЛЕ ПРЕСТѢ ЗИ. ТАР ЦЮПѢНѢАСА АСИ
ИВНИКѢ ХѢБѢШѢСКОЛ НАѢ ВЕНИТ ЧАѢРѢМѢС.
ДЕН ЗИ ШН ДЕН ТОАТѢ ЛѢЦѢ ЦѢРѢІ. ДѢЧІ НѢ-
МАІ СѢ АНѢЗ ДѢМИТРАШКО ПРѢЖѢСКОЛ АШ ПѢ-
НЕ ПОДѢА АКОЛО ЗНДЕ МАІ СѢС СКРІЕМ. СѢІ ЛНБЛЕ ПОДѢА
ФѢРѢ НІЧІ W ВПРѢКАЗ ДЕСПРЕ ЦЮПѢНѢАСА АСИ ИСѢНИ-
ЦѢ ХѢБѢШѢСКОЛ НІЧІ WДѢНѢЗВАРѢ ЛН ВАУІ ПРЕ-
СТѢ КАРТѢ НОАСТРѢ. ТАР ХѢБѢШАСѢА ДѢ АРЕ НЕС-
КАРІ ДРЕСЕ ТА СѢ ВІЕ СѢ СТА ДѢ ФАЦѢ. 8 ІСѢ ЛѢТ
ѣЗРѢА. АП А (Iscăliți:) ЯЗ (сѣ) ВАСИЛІС ЧАѢР
ВЕЛ ЛОГѢ. ЯЗ ИЛІС ПѢХ ІСКАЛ ЯЗ ТѢДѢРАШКО
ВЕЛ ВИСТ ІСКАЛ

Fragmente documentale.

No. 131.

Fără locu, 1192, februară 1.

Ioanne Calimanu Așenă, imperatulă omânc-bul-
garilor, se intitulă domnă allă Moldo-româniei.

(Documentul, din care se estrage acestă prețiosă fragmentă,
s'a publicat de d. Aprilov în *Българскія грамоты*, Одесса, 1845,
p. 31).

Pre-piosulă și iubitoră de Cristă impăratulă
Asenă, autocratulă Ternovei și allă universului
(вселеианен), allă Bulgarilor, allă Grecilor, pe-
ste Moldovlachia (прѣко Молдовлаχіа) și țerra un-
gurăscă, allă Budei și pônă la Vienna.

Imprimeria Statului.

Abonamentele
se fac la Tipografia
Statului.

ARCHIVA ISTORICĂ A ROMÂNIEI.

Esse uă dată pe
septemână cu prețul
de 1 galbenă pe an.

SUB AUSPICIELE MINISTERIULUI JUSTITIEI, CULTELOR ȘI INSTRUCȚIUNII PUBLICE.

Annulă I.

Redactor: B. PETRICEICU-HĂJDEU.

Annulă I.

ex-professor superior de istorie și statistică, ex-bibliotecar, ex-membru al Comisiunii documentale.

Documente publicate în limbe străine.

No. 132.

Fără loc, 1231.

Gallu fiulul lui Wydh de Bord, după ce a cumpărat satul Boie dela Românul Buu fiulul lui Stoiă, îl revinde lui Trulu fiulul lui Horu, ai cărui strămoși au fost stăpânii acelu sat mai nainte de lățirea domniunii Bulgarilor.

(Acest prețios document, în care ne întîmpină prima apariție pozitivă al articolului românesc, în numele: Bu-ul, s'a publicat în *Teusch und Firnhaber, Urkundenbuch zur Geschichte Siebenbürgens*, Wien, 1857, t. 1, p. 50; carte care am împrumutat-o din biblioteca d-lui Gr. N. Manu)

Capitulul bisericeii transilvane. Voimă ca să adjungă următoarele la toți cine va vede această carte. Venind înaintea noastră **Gallu** fiulul lui **Wydh de Bord**, a mărturisit și a dat scire, cumcă deși satul **Boie** (Boje), învecinat cu satul **Sămbeta** (Zumbuthel) și care *acuma se află în țerra Românilor* (în ipsa terra Blacorum), l'a cumpărat ellu cu ai sei drepti bani de la omul **Buukū** fiulul lui **Stoiă** (ab homine Bujul filio Stoje) și astă-feliu a devenit uă proprietate a sea; totuși, avându în vedere și cugețându, că acellu sat *din timpurile cele mai depărtate a fost stăpânit de către moși, strămoși și restrămoși lui Trulu fiulul lui Horu* (Trulh filii Choru) și numai încôce de cându se dice că au venit Bulgarii în țerra Românilor (?) (a temporibus jam quibus ipsa terra Blacorum terra Bulgarorum exstittisse fertur) (†) s'a răpit acellu sat către **Făgărașu** (Fugros), precum a dovedit supra-dissul **Trulu** fiulul lui **Horu** prin mărturia mai multor ômeni; deci, atât pentru a se feri de nascerea unei certe în viitoriu, precum și in-

demnatu de frătesca milă prescrișă de către religiunea creștină, acellu **Gallu** fiulul lui **Wydh de Bord** a vîndut satul **Boie**, învecinat cu **Sămbeta**, dissul **Trulu** fiulul lui **Horu**, priimindu plata deplină înaintea noastră, dreptu care se face această mărturie. Annulă una miă două sute trei-deci și unul.

No. 133.

Găurgău, 1399, mai 11.

Mircea vodă cellu Mare eliberăz satul **Pulcouți** alu monastirii dela **Strugalea** de tôte obligațiunile ordinare către fiscu și de pescuitul morunilor pentru mēsa domnēscă, mai hărăzindu călugărilor pe totu anulul câte 15 mesure de grâu și câte 2 buți de vin.

(Acestu interesant document s'a publicat în colecțiunea lui *Venelin*, p. 18—19).

Eū în Cristu D-deu pre-piosu și de Cristu iubitoru și autocratū **Ioanne Mircea** mare vodū și domnū, cu mila lui D-deu și cu d-deșca dăruire stăpânindū și cărmuindū tōtă țerra ungro-română, și țerrele de peste Carpați, și ambe ținuturile **Dunării**, pōnē la oceanū, și proprietari alu **Silistriei**. Amū bine-voitū și ne amū induratū pentru rugămintea și suplicele respectabililor boieri ai domniei melle **Baldovinū** logofetū și jupānulu **Șerbanū** și **Radū** alu lui **Stanū**, ca satul **Pulcouți**, închinatū de către jupānulu **Galea** monastirii **Strugalea**, templulū pre-curatei Maicei Domnului, să-lū emancipămū și domnia mea de oiașitū, de porcăritū, de albinăritū, de găletăritū, de vinăriciū, de glōbă, de cai de olacū, de boi de căratū, mai pe scurtū de tôte slujbele și dările mari și mici, cari să remānă în folosul acellei monastiri; precum illu mai emancipămū și de legea (**zakonz**) de a pescui moruni (**морснн**) trei dille pe

(†) Pentru a înțelegē acestu passagiu, veți documentul publicat sub No. 131.

anul pentru domnia mea, lăssându și acesta în folosul monastirii; ba încă și dela curtea domnescă să aibă meritic pe totu anul cate 15 gălete de grâu și câte 2 buți de vin; éro din boierii nostri mari séu mici și din slujbașii domnesci, trimissi pentru stringerea adjutorințelor cuvenite domniei și alte trebe, acela care va face strimbătate dissului sată măcaru pentru unu firu de peru, în dillele domniei melle și în dillele fiului domniei melle **Mihailu-voevodu**, va sufferi multu reu și urgiă. Marturii: **Radu** banu, jupânul **Dragota**, **Stanciu** fiulu lui **Barbu**, **Radu** fiulu lui **Stanu**, **Serbanu** locofitoru de visternicu, **Gostenu** **Negrulu** (Чркан), jupânul **Belota**, **Manciu** vistiaru și **Baldovin** logofetu, éro eu **Mihailu** amu scrissu în **Giurgiu** maiu 11, anul 6907.

No. 134.

Tismena, 1406, după 23 noembre.

Mergendu la Severinu pentru conferințe cu imperatul Sigismundu, **Mircea** vodă cellu Mare se opresce la **Tismena** și accordă acestei monastiri monopolul pescuitului în apa **Tismenei** și allu imasului între satul **Tagorea** și munții.

(In colecțiunea lui *Venelin*, p. 22—23).

Eu **Ioanne Mircea** mare voevodu, domnulu autocrată peste tota țerra ungroromână, și de ncollo de **Carpați**, și încă și allu țerreloru tătarești (Елге и татарскимъ странамъ), ducele **Amlasulu** și allu **Făgărășulu**, domnulu banatulu de **Severinu** (Северинскомъ канстве господина), autocratulu ambiloru țermi pe tota **Dunărea** pona la oceanu și allu orașulu **Silistria**. Dă domnia mea această poruncă domnescă rugătorulu domniei melle popa **Nicodemu**, ca nimene să nu cudea se încerca de a pescui în apa **Tismenei**, séu de a pasce dobitoce străine unde va între satul **Tagorea**

și pône la munți, fără vœa călugerilor, cari singuri sunt liberi în această priivință; éro acela din boierii mari și mici, care va fi călcătoru acestei porunci domnesci, să fie afuritu de către precurata **Maica Domnului** și de către toți sântii și theoforii părinți, și să-și attragă blăstemulu lui **Nicodemu**, pe lûngă care va mai sufferi și dela domnia mea multu reu și urgiă; ci toți să păzescă această poruncă . . . . Și s'a intemplată, acesta după ce, plecându domnia mea în anul 6915, noembre 15, pentru a mă intelni cu craiulu în **Severinu**, amu adjunsu la această monastire la 23 noembre, cu toți egumenii și cu toți boierii domniei melle. Inginerul (хотарникъ) allu monastirii, pentru delimitarea imasulu între satul **Tagorea** și munții, să fie jupânul **Bratu**, de ora ce a fostu ellu și dregătoru allu **Iulu** (судецъ Юсу).

No. 135.

Brașov, 1558.

Genealogia nêmulu **Eraclidilor**, întărită de imperatul **Carol** V și publicată de **Iacobu Eraclide Despota**, mai pe urmă domnu allu **Moldovei**.

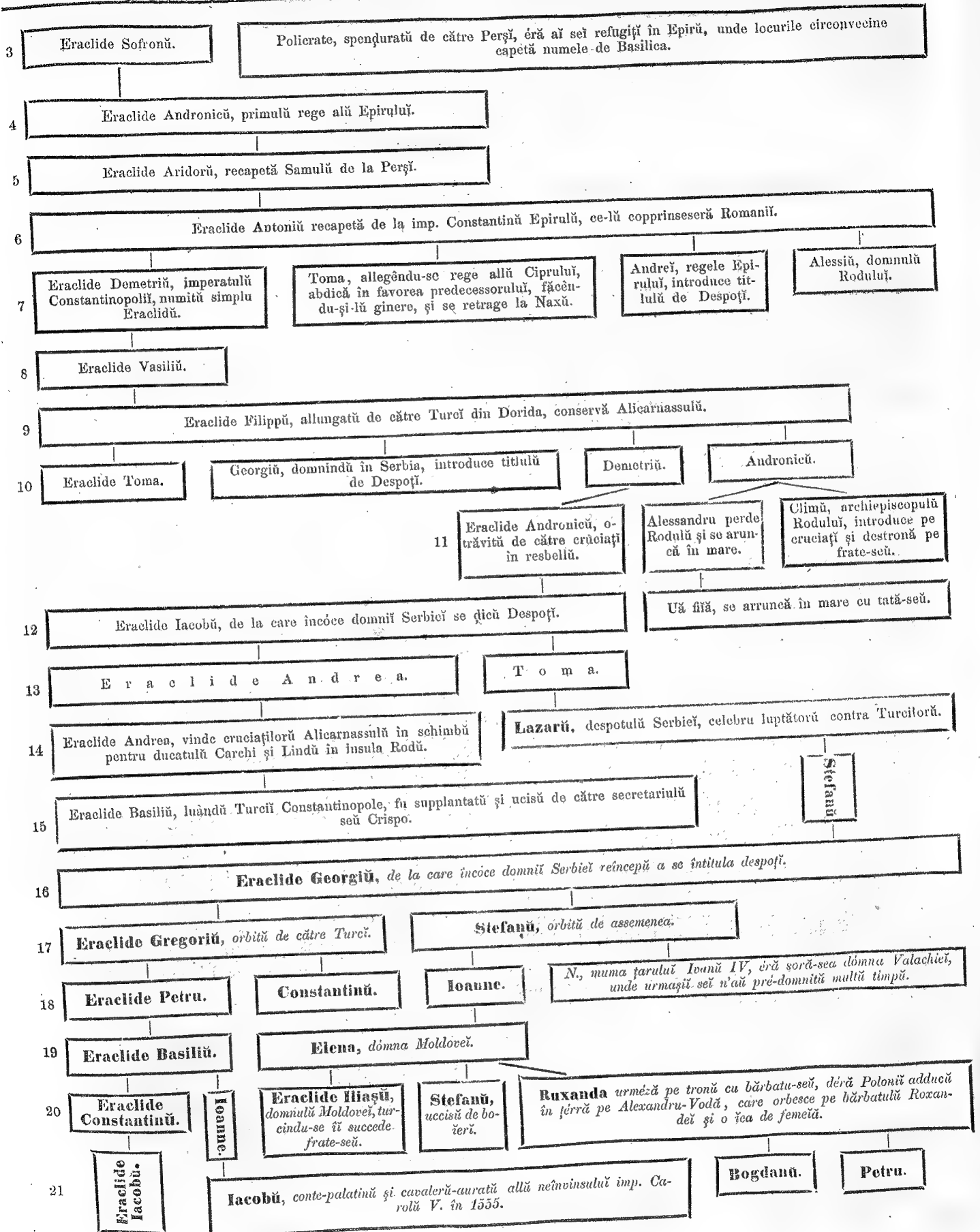
(Această genealogia, scrissă lătinesc, și a cării prima edițiune se pare a fi perdută, a' reproducu' o întocmai *Sommer, Vita Iacobi Despotae Moldavorum Reguli*, Witebergae, 1587, în-4, p. 61—65. Însăși cartea lui *Sommer* este de uă raritate nespūsă. Arborele cuprinde 21 de generațiuni; înse celle de ntau 15 sunt de totu fabulose, și adevêrul începe a appare numai dela generațiunea 16, dela **George** despota **Serbiei**, fiulu lui **Stefanu** și nepotulu vestitulu **Lazaru**; adecă de pe la anul 1360. Această a doua parte a genealogiei presintă mai multe particularități forte istorice, și merită de a fi meditată și studiată. Autenticitatea sea se pôte proba prin comparațiuni cu operele lui *Bonfinius*, *Isthvanfi*, *Muratori*, *Pejacevich*, etc.)

Arborele illustrissimei familie a **Eraclidilor**, numite încă **Dassorină**, **Basilică** și **Despotică**; recunoscută, confirmată și ornată cu stemma armelor (*) de către neinvinsul **Carol** V, imperatul **Germaniei**, și de către consiliulu imperiale, în anul 1555:

1 Eraclide Tleptolemă, pe care Omeru numesce rege allu **Ielisei**, **Doridei** și **Tasulu**, și de la care derivă, că **Eraclidi** primogeniți se dicu **Dasorini** și **Kyranii** adecă regi, éra fii mai mici—**Basilici**, adecă regișori.

2 Eraclide Angeu, allungatu de către **Perși** din **Dorida**, cupprinde **Samulu** și alte insule.

*) Armele lui **Despota** se potu vedé pe moneta lui, în *Daco-romanele* D-lui **Bolliacu**, nr. 112—118.

Eraclide Demetriu, adoptat de către contele-palatini Iacob în loc de frate, în vederea strălucitelor sale virtuți, și admis în familia Eraclidilor de către imp. Carolul V în 1558.

S'a tipărit în Brașov în anul 1558.

Documente publicate române.

No. 136.

Suceva, 1542, martiu 1.

Petru vodă Rareșu, pentru a recăpeta porțiunea Moldovei răpită de către Turci și pentru a scăpa de amenințările mahometismului, aflându că Ioachim marchesul de Brandenburg s'a alies a fi cap al ostilor creștine contra Ottomanilor, încheie cu acest principie un tractat secret de alianță, în puterea căru se obligă: 1-o. A-lă înștiința despre toate intențiunile, pregătirile și mișcările dușmanilor; 2. În foculă resbellului a trece de la Turci în partea creștinilor, silindu-se de a ucide s'eu dea prinde pe însuși sultanul; și 3-o. A procura armatei creștine 30,000 vite cu preț moderat; éro însuși marchesul Ioachim, în respata acestor servicie, se indatoresce: 1-o. A face să se admittă Moldova cu demnitate în confederațiunea germanică; 2-o. A plăti lui Petru-vodă uă certă sumă de galbeni unguresci; 3-o. A-lă reconcilia cu Polonia. In fine, tractatul se întăresce prin iscălitura autografă: *Petrus Woiwida manus pp.*

(Acest prețios document s'a publicat în originalul lătinesc, în traducere și cu facsimile, în *Tesaurul de monumente istorice*, t. 3, p. 13—15).

No. 137.

Vienna, 1542, iuliu 6.

Ioachim, marchesul Brandenburgului, enumeră obligațiunile câte illă priivesc pe ellă în parte în tractatul cu Petru vodă Rareșu, și cari se cunoasc din documentul precedent, affară numai de duo: 1-o. speci ficarea summei anume 500,000 galbeni unguresci cu veniți a se elibera lui Petru-vodă în Lemberg după reușita resbellului cu Turcii; și 2-o. reserva facultativă de a plăti pentru cele 30,000 de vite s'eu în ban, ori în postavuri.

(Ibidem, p. 20).

No. 138.

Vienna, 1542, iunie 29.

Marchesul Ioachim se obligă a plăti lui Petru Rareșu 300,000 galbeni unguresci în termen de 3 luni

după expirațiunea unor ore-cari condițiuni secrete, de spre cari posedă un deosebit înscris.

(Ibidem, p. 19).

No. 139.

(Belgrad), 1627, iuliu 4.

Dositeu, mitropolitul Ardélului, clasifică vinovățiile și penalitățile preoților, și regulează numărul serbătorielor celor mari.

(Acest interesant document s'a publicat de d. Cipariu în *Fragmente istorico-bisericesci*, p. 150—154. Noi illă reproducem aci, în transcripțiunea latină, atât din cauza luminei ce se pôte nasce prin comparațiunea lui cu documentul sub No. 122, cât și pentru imposibilitatea de a face un simplu summariu detaliat al unei legiuiri atât de complicate.)

Vlădica **Dosotheu** de **Belgrad** am scos și am ales den svânta, cum trebuie a tiné legea lui Dumneđeu pentru ispășenie sufletului, să nu margă în munca de véci cela ce este creștin, să nă mănă Dumneđeu la munci, și înperăția cerului să o dobëndescă, acéstă lume să nu aibă nemi-ca mai drag de Dumneđeu, și ce poruncéște să slujescă.

Intăiu, cine nu va asculta de preutul s'eu, cumui va invēta legea lui Dumneđeu să facă, și de cel va opri să fie oprit, gloabă 50 de florinți.

Cela ce nu va ispovedi omul de patru ori intru an, cela ce nu va posti 4 posturi intru an, fie de care post birșag 7 florinți.

Cela ce nu va tiné 2 zile intro săptămână, birșag 24 de florinți.

Popa de nuși va tiné preotica cu curăție, de va fi bețiv, sau fur, sau ucigași, să fie gloabă vladicăi 50 de florinți.

Preutul carele nu va ști (psaltirea?) den-teles birșag 24 (florinți?)

Popa de nu va ști liturghiea și itrosul binc 24 de florinți!

Popa de nu va avé molitve de vecer-

nii și de itros, și molitve de priceștenii 12 florinți.

Popa de nu va ține beserica in cinste și curată, să fie birșag 12 florinți.

Popa de nu va ave cărți și veșminte, și unelte și vase de antimis, altariului și a hramului, birșag 27 de florinți.

Popa de nu va ave diac, și va sluji, birșag 24 florinți.

Popa de nu va cumuna oameni 4 stepene (*) de frăție, și 3 de cumetrie, așisdere de cuscrie, sau al treile văr sau imprumuturile sau svednici: gloabă 50 de florinți.

Popa de i va trece rëndul besericii preste di mare, sau svânta duminecă, pentru beție, să fie birșag scăunului 24 de florinți.

Popa de va ține crăcimă, 24 de florinți.

Popa de nu va socoti in poporul său nescăderile (?) sale să le spue vlădicăi, și va auți dintralți, să fie birșag 24 de florinți.

Popa de va fi măniat, sau giucător, birșag 12 florinți.

Popa de va fi lotru, șiși va insoți bucate cu lotri, bucatele aceluia să fie vlădicești, și să nu fie popă.

Popa de va imbla cu arme și cu pușcă, gloabă 12 florinți.

Popa de nu va ave haine până la glezne, 12 florinți gloabă.

Popa de va merge pre poporul altui popă, sau va cumuna oameni fără știrea vlădicăi, gloabă 100 de zloți.

Popa de va cumeneca, va provodi pe cea om, ce nu ascultă de porunca vlădicăi, sau va face pamente, 100 de florinți.

Popa de va merge la o beseracă fără știrea vlădicăi, să fie lepădat din preoție, și săl dea la span.

Popa de va ține lege celora, ce giură pre strâmb, și cu ochii săi nu ști, să nu fie popă.

Cine va răpi fata, birșag 40 de florinți, și de pe soția lui câte 20 de florinți, și cinei va cumuna, să se scoată din popie, iară

de se vor împăca cu părinții lor el săi cumune, și săi ea 20 de florinți.

Popa de va blagoslovi masa de pamente fără slujbă, să fie rămas 50 de florinți.

Popa de nu va cânta liturghie cu 7 prescuri, birșag 12 florinți, iară omul, până nu va plăti popei, să nui slujască.

Omul celă ce va dice: cununămă preote, că ți feleluesc de vlădica, că ne este slugă acela, popa de va asculta de acel om, gloabă 50 de zloți.

Dosotheiu Belgrad cu tot vlădica de soborul nostru, *izvoditam dillele cele mari de peste an, carele nime să nu cutede a lucra nici șie, nici in clacă, că cine va lucra să fie de globă 6 florinți, iară popa de nu va spune sərbătoarea, birșag 12 florinți.*

Septemvrie 1, 6, 8, 14, 23, 26. Octomvrie 6, 9, 14, 18, 23, 26. Noem. 1, 8, 13, 16, 21, 30. Dec. 5, 6, 9, 13, 25, 29. Ianuarie 1, 6, 7, 25, 27, 30. Fevr. 2, 3, 24. Mart. 9, 25, 26, sâmbeta lui Lazar. Apr. 23, 25. Maiu 7, 8, 21, 25. Iun. 18, 24, 29, 30. Iul. 8, 15, 17, 20, 22, 25, 26. August 1, 2, 6, 15, 25, 29.

Vinerile mari. 1 inainte de 40 de mucenici, 2 inainte de buna vestire, 3 inainte de paști, 4 inainte de înălțarea Domnului, 5 inainte de rusali, 6 inainte de sânpetru, 7 inainte de sântă-măria cea mare, 8 inainte de tăerea capului lui Ioan, 9 inainte de înălțarea crucei, 10-11-12—

Documente inedite in limbe străine.

No. 140

Suceva, 1442, aprilii 8, pergamenă.

Alessandru vodă, fiul lui Iliășu vodă, întăresce monăstirii Pobrata căra domnescă dela Tergul-frumos și 7 buți de vin din decima cuvenită domniei dela cărcumele de acolo.

(Acest document, care dobără cu desceverșire cronologia cronocarului Urechia între 1442—1461, se află in Archiva Statului).

† Милостію божію нмы и Ялѣзандръ коєвода етє. вже произволи господарствомъ. въсєклгымъ. произволениемъ. и въсєсвѣтлымъ и чистымъ нашимъ серацемъ

(*) Aci allă 4-lea gradă de inrudire se potrivesc cu numerațiunea catolică, și correspunde cu gradulă allă 3-lea allă ortodossiloră.

за дѣша нашихъ родителей. Иако воеводы. и за наше здравие. аже даем. и подтверждаемъ даніе нашихъ родителей. нашемъ монастырю. въ Пократы въ полѣны идеже ест храмъ свѣтого вѣща Николы. да ест въ насъ нашемъ монастырю. вѣска въ Красного торгоу. оувесъ колко корчымъ съ чинатъ. оу Красномъ торгоу. а вѣни да берѣтъ каагери. въ Пократы. вѣска нашемъ монастырю. и такожъ. въ вина въ нашеи дѣсатины на кажтын годъ по седемъ вѣсокъ вина. нашемъ монастырю да ест въ насъ оурикъ. непорѣшено ни коли на вѣкы. протѣжъ колижъ кто имѣетъ рѣвѣти дѣсатины въ вина. въ насъ по нашеи земни. а вѣни бы дааъ нашемъ монастырю въшеписанномъ по седемъ вѣсокъ вина. а инакъ бы не смалъ. оучинити. ни вѣни наш оурадникъ. а кто коли который наш оурадникъ задержитъ. и прѣстѣпитъ нашъ листъ и наше даніе. тотъ оузритъ нашъ казнъ и вѣрню господствами. а на то естъ вѣра господствами въшеписаннаго etc. (formula de încheiere, cu numele vel-logofetului: Мѣхана) а писа Васко грамматикъ оу Сочакѣ вѣтъ вѣци априа и.

† Cu mila lui D-deu noi **Alessandu** vodă etc. amă voită domnia mea cu a noastră bunăvointă, pre-luminată și pură animă, pentru sufletul părintelui nostru *Iliă vodă* și pentru a noastră sănătate, dăndu și întărindă dania părintelui nostru monastirii noastre dela poena **Pobratei**, unde-i templul sântului părinte Nicola, ca să fie dela noi monastirii noastre *totă cêra dela Tergulă-frumosă*, și încă de la toate cărciumele câte se voră deschide în *Tergulă-frumosă*, din decima vinului ce ni se va cuveni pe totă annulă, să-și ȳea călugării șепте buti, ca să le fie venită neclătită nici-uădată în veci; ȳră dregătorelă care va fi însărcinată dela noi cu ȳărirea (adecă: numerarea) decimei vinului în țerra noastră, sa nu facă altă-felă, ci neapărată să dea monastirii celle șепте buti cu vină, și care dregătorelă va opri etc. (formula de încheiere, cu numele vel-logofetului **Mihailă**). A scrissă **Vasco** gramatică în **Sucăva**, 6950, aprilă 8.

No. 141.

Sucăva, 1453, genariă 26, pergamă.

Alessandru vodă, fiulă lui Iliăș vodă, hărăzescă monastirii Pobrata următăriele: cêra domnăscă din Tă

gulă-frumosă, 6 buti din decima vinului dela Cotnară sôu de la Hărlău, uă prisăcă domnăscă, 12 mesure de ordă și 4 de grău offerite prin învoală cu municipalitatea săssăscă dela Băca, uă poenă, 2 ȳigană și 4 Tătară, 2 pustietăți, uă móră și 2 locuri de móră.

(Acestă documentă, affătoră în Archiva Statului, este de uă valăre nespășă. Ellă arrăță: 1-o. origina săssăscă a municipalităților în Moldova, compuse, în adevără, de ună șoltusă (schultheis) și 12 purgari (buerger); 2-o. anticitatea viiloră dela Cotnară și Hărlău; 3-o. sclavagiulă Tătariloră de uă potrivă, cu allă ȳiganiloră, etc. Șvêra, pe care e animată sigiliulă, este impletită din metassă roșă, vênăță și cafniă.)

† Милостию вѣжію мы. Іаеѣандръ воевода господаръ земли молдавской. чинимъ знаменито etc. вѣже благопронзволи господствами. нашимъ. вѣлымъ. произволениемъ. и свѣтлымъ и чистымъ сердцемъ. и оучинихомъ въ за дѣшие свѣтопочившихъ. нашихъ предкоу. и дааи и потвѣждали есми. ис сѣмъ нашимъ листомъ. нашемъ монастыри въ Пократы. идеже ест храмъ свѣтого. вѣща нашего. Николы. чудотворца. и где ест попъ Бѣстатіе игъменъ. вѣска вѣс въ Красного торгоу. и въ Котнарѣ или въ Хърлова. шестъ вѣскы вина ис нашеи дѣсѣтины. и еше пасика. 8 нашемъ враниціе. 8 Бохотинъ на имѣ Бокова. еше есми дааи. с волею шолтъзы и прѣгары. въ Бани. шѣкы и мааи въ ихъ мааинъ. на кажды годъ. по дѣнадѣсѣтъ колодъ. солодъ. и чѣтири колодъ. пшеницы. и тои шѣкы давали на каждын годъ нашемъ монастырю вѣзабава. протѣжъ. вѣре коли Басове въ Бани. имѣтъ въстоупити. въ своихъ. то к маа. вѣдъ коли. тогди Басове. намъ имѣтъ платити. 3. роукаи сребра. еше Оу рѣклева полѣна оуѣ. и три Тăтары. на имѣ Банико. и съ чѣлѣдоу. и съ именіемъ его. и дѣмша съ чѣлѣдоу. и съ именіемъ. и Шефанъ съ чѣлѣдоу и съ именіемъ. и мааинъ оу Топаницю. и хотаръ въ оусти Каковѣ. шѣ пѣт. 3 лѣса исхѣдитъ. въ конѣцъ прѣсти дѣла. и черѣс полѣ. та на столпъ. таже на рѣптѣ рѣ. и въ толѣ пѣстина оусти Баскѣ. таже гори на велики Немецъ. та по водѣ. и до оусти потока. межѣ полѣны. Оу рѣклева. и Рѣскова. то вѣс хотаръ а хотарникъ вѣла. Ѣана Жѣличъ. и межѣашѣ. еше. еднѣ оуѣстѣню. оу потокъ. езерѣ. ставъ. и лѣтовѣице. и село садити. а хотаръ тои пѣстинѣ. на верхъ долины. ниже пѣтѣ столпъ. таже долиною. Оу хриѣице. таже потокомъ. и до оусти столпъ. ниже могилицъ. та прѣсти на дѣла. на мааон могилицѣ. та черѣс долины. на могила вѣанкою. на имѣ Шѣбѣа таже прѣсти черѣс полѣ. на великою могилоу. вѣше пѣтѣ. таже прѣсти. оу кроукаи голодъ. таже гори. на дѣла

на столпъ. та прости на Тържоу к рѣкѣжи. та прости ниже пѣтѣ на столпъ. то им вес хотар. а хотарни были. пан Тадороу Васкан. и пан Иван Кзцелѣн. и оуци межиашни цю сѣт. вколо. еше два Цигани. на имѣ Лалъ. и сз челѣдми своими. и Бана сз челѣдми. и един Татарин. на имѣ Кожѣ. и сз челѣдмю. еше есми дали два потоцѣ. на верхъ поле. цю падают. на Бахави. да ставѣтъ млин. еше едно мѣсто млиновы. выше оустие Телици. то е вше вышеписаное да ест имъ вт нас оурик сз вѣсѣм доухом непороушено николиже на вѣки вѣчниа. а на то ест вѣра вышеписаннаго мы Ялѣзандрх воевода. и вѣра коар наших. вѣра пана Доумѣ Браевича дворника. вѣра пана Маноило хотинского. вѣра пана Станчоула. прзкалаба вѣлоградскаго. вѣра пана Петра пракалаба. вѣра пана Козми Шандровича. вѣра пана Ивана Банчана. вѣра пана Кости Сързша. вѣра пана Братъла. вѣра пана Бани Пинтеча. вѣра пана Шандра дороженского. вѣра пана Кости Длановича вѣра пана Ялѣзла спатарѣ. вѣра пана Тадора Васкана. вѣра пана Ходко Крецевича. вѣра пана Тадора Моика. вѣра пана Жържъ Гзоурича. вѣра пана Петра . . . . . Жържи комисъла. и вѣра вѣсѣхъ. etc. (formula ordinariă, cu numele vellelogofetului: Мнѣхана). Оу Счавет. (Уă monogramă, care se pôte citi: Логозтѣль). вѣра мѣсица ген кс.

† Cu mila lui D-deu noi **Alessandru** voda, etc. facemû cunoscutû, cumeă amû bine-voitû domnia mea cu buna noastră voință, din luminată și pură animă, pentru suffletele sântu-reposatilorû strămoși, dândû și miluindû prin acestă carte a noastră monastirea noastră dela **Pobrata**, unde este templulû sântulû nostru părinte Nicolaiû făceturû de minuni, și unde este egumenû **popa Elasta-tiû**, ca să-î fie totă cêra din *Têrgulû-frumosû*, și șesse buți cu vinû din decîma noastră dela *Cotnarû sêu dela Hărlêu*, și uă prisecă in braniscea noastră dela **Bohotinû** numită **Bozova**; și i-amû mai datû, cu voia șoltusulû și purgarilorû dela *Baea*, ca dela mîra lorû să aibe a lua monastirea noastră pe totû annulû câte 12 colode (measure) de orđû și 4 colode pe grău fără nici uă zăbavă; eră decă Sași din *Baea* vorû călca vre-uă-dată acestă tocmelă, atunci acei Sași ne vorû plăti 60 de ruble argintû; și am mai datû acelei monastiri totă po-

ena lui *Ureclea*, și trei *Tătari* anume *Baico* cu casa și averea lui, *Dumșa* cu casa și averea, și *Stefanû* cu casa și averea; și uă mîră in **Toplița**, și unû territoriû incepêndû dela ustia **Cacăului** unde esse drumulû din marginea pădurii dreptû la dèllû, și apoi peste câmpû pînêla stêlpû și pînê la uă ruptură (sic), și de acollo pustietatea dela ustia **Sascăi** și in susû pe apa **Nemțului cellû mare** și pînê la ustia pereului între poena lui *Urechia* și poena lui **Ruscău**, totû territoriulû *dupre cum l'a fostû hotăritû Oana allû lui Julea cu megiesû*; și i-amû mai datû uă pustietate la perêulû cellû din lacû, ca să-și facă *heleșteu*, și locû de *vêratecu*, și să-și așede unû satû, eră hotarulû acei pustietăți este: la vêrfulû văii mai josû de drumû pînê la stêlpû, de acollo pe vallea **Uhrîțoei** (?) și pe perêu pînê la ustia unde e altû stêlpû, apoi mai josû de moviliță dreptû la dèlû pînê la uă movilițioră, de acollo prin câmpû pînê la uă *movilă mare numită Stubeia*, apoi dreptû prin câmpû pînê la uă *movilă mare* mai susû de drumû, de acollo dreptû pînê la glodulû (sic) cellû rotundû, apoi in susû la dèlû pînê la stêlpû, de acollo dreptû la **Turja** către margine, apoi dreptû mai josû de drumû pînê la stêlpû, totû hotarulû *dupe cum l'ai măsuratû boierulû Tadorû Vascanû și boierulû Ioanû Cățellênû cu toți megiași de'npregiurû*; și amû mai datû acelei monastiri *duoi Țigani* anume *Lalu* cu casa și *Bana* cu casa, și unû *Tătarû* anume *Cojea* cu casa; și i-amû mai datû duo peraie in vêrfulû câmpulû cari se vêrsă in **Bahluița**, ca să-și pună acollo uă mîră, și incă unû locû de mîră mai susû de ustia **Teliței** (Teplitei?); cari tôte suprascrisse să-î fie dela noi moșiă cu totû venitulû neclătita nici uă dată in vecii vecilorû, fiindû pentru acestă credința suprascrissulû noi **Alessandru** voda și credințele boierilorû nostri: panulû vornicû **Duma** allû lui **Braia**, p. **Manoilû** dela **Hotinû**, p. **Stanciu** purcalabû de **Cetatea-albă**, p. **Petru** purcalabû, p. **Cosma** allû lui **Șandru**, p. **Ivanû Baicênû**, p. **Costea Orêșû**, p. **Bratû**, p. **Vanea Pântece**, p. **Șandru** dela **Dorohoiu**, p. **Costea** allû lui **Danû**, p. **Albû** spatarû, p. **Tadorû Vascanû**, p. **Hodeo** allû lui **Crețu**, p. **Tadorû Moico**, p. **Jurja** allû lui **Gaură**, p. **Petru** . . . **Jurja**

comisă, și toți boierii etc. (formula ordinară, cu numele vel-logofetului: **Mihailă**). **Sucéva**, 6961, genariu 26. (*Iscălită în monogramă* :) **Logofetului**.

No. 142.

Giurgiu, 1524, iuliu 24, pergamenă.

Vladislav-vodă hărăzescă ospitiului pentru bolnavi alău monastirii din Sân-metreni și ospitiului pentru săraci alău monastirii din Argeșu brândeturile câte se cuvină curții domnescei din partea acellui județ, împărțindu-se pe jumătate între ambele ospitii.

(Acestă prețiosă documentă se află în Archiva Statului).

† Милостію божією Іу Владислав воевода и господаринъ всенъ земли оуггровалхінской. даватъ господствомъ сіе повелѣніе господарствами место и шеніеѣи зовомаго волицѣи въ Симидрѣни. идежъ естъ храмъ свѣтотоу и славноу великоу мѣченику Димитрію. и живущи въ тоу местѣ. и ещѣи и иноу штенноу место еже естъ прѣдъ врати церковни въ монастырь въ Аргиш. зовомаго мѣстоу страннопріемницѣи яко да имъ естъ въ пищѣ вратиамъ въ волицѣи и страннимъ въ страннопріемницѣи. въса кашеріе варѣ коинко се хѣтетъ изврати въ сѣдство падрецем (?) тако варѣ що се хѣтетъ изврати доходѣи. кашарню или мехори въ сирни или кашни или бѣде кон доходѣи. сѣе да естъ волицѣи и страннопріемницѣи. а на волицѣи да естъ надъ полъ а страннопріемницѣи надъ дрѣвни полъ. понежъ ихъ приложихъ господарствами за дрѣвнѣ господарствами. сего ради имъ дадохъ господарствами да имъ естъ въ вчинѣи и въ шѣхъ etc. свѣдѣтелане поставѣемъ господарствами. жѣпанъ Прѣвѣла великии ванъ королевски. и жѣпанъ Жѣвранѣла великии дворникъ. и жѣпанъ Фѣвдѣр великии логофетъ. Кайпо вистіаръ. Драганъ спатаръ. Бадика комисъ. Шербанъ столникъ. Драганъ постелникъ. и азъ Марча диякъ еже написяхъ въ Дридахъ мѣсица юла ка денѣи. ис Трифъ логъ. въ лѣтъ 1324.

† Іу Владиславъ воевода Милостію божією Господинъ.

† Cu mila lui D-deu **Ionne Vladislav** vodă etc. Dămă această poruncă domnească celoră petrecători în *institutulă numitū ospitiū pentru bolnavi din locașulă dela Sân-mitreni*, unde este templulă sântū-gloriosului marelui mucenică Demețriū, precum și unuă altū institutū de bine-facere,

*aședatū de'naintea porței bisericei din monastirea dela Argeșu, care institutū se dice ospitiū pentru săraci; și anume ca să fie de hrană fraților din ospitiulă pentru bolnavi și ospiloră din acellū pentru săraci tôte brândeturile câte ni se voră cuveni den județulă de'mpregiură, ori-cară ară fi acelle brândeturi, seū brândă de burdufă, seū cașă, seū ori-și-ce altă, să fie disseloră duo institute, și anume uă jumetate la ospitiulă pentru bolnavi și uă jumetate la acellū pentru săraci; cară tôte să le fie venitū de moșiă și de patrimoniū, datū pentru suffletulă domniei melle. Marturiū domnescei: jupānulă **Pervulă** mare bană de **Craiova**, j. **Jugurenū** mare vornicū, j. **Theodorū** mare logofetū, **Caipo** vistiarū, **Draganū** spatarū, **Badica** comisă, **Serbanū** stolnicū, **Draganū** postelnicū, și eū **Marcea** diacū care am scrisă în **Giurgiu**, luna iuliu 24 annulă 7032. Essecutoră: **Trifū** logofetū.*

† **Ioanne Vladislav** vodă cu mila lui D-deu Domnū.

Fragmente documentali.

No. 143.

Nowosambor, 1390, ziua sântei Lucie.

Între nobili, cară petreceau la magnatulă polonă **Spytko Melsztynski**, se citeză, într'unū cri-ovă, **Dinga** voevodulă Romāniloră.

(Documentulă întregū s'a publicatū în *Studia historyczne M. Bialinskiego*, Wilno, 1856, p. 210. Totă acolo, p. 213, se menționăză unū altū documentū dela **Spytko Melsztynski** cu numele unuă **Dzurdz (Jurja)** de *Stupnicza wojewoda Walachorum*, din annulă 1392).

... S'a făcutū în presința nobililoră și brațiloră bărbați: **Ionne Tarnowski** palatinulă **Sandomiriei** și gubernatorulă **Gallitiei** (capitaneu *Russiae*), **Benco** mostenitoră de **Zabokrice**, **Andrea Hodco Bybelski**, **Zegota Gnoinski**, **Nicolaia Zyzmowski**, **Dinga dela Stupnița** voevodulă Romāniloră (*Dzingio de Stupnicza Woywoda Walachorum*), și alți mai mulți vrednici de credință.

Abonamentele
se fac la Tipografia
Statului.

ARCHIVA ISTORICĂ A ROMÂNIEI.

Esse uă dată pe
septemână cu prețului
de 1 galbeni pe anii.

SUB AUSPICIELE MINISTERIULUI JUSTIȚIEI, CULTELORȘ ȘI INSTRUCȚIUNII PUBLICE.

Annulă I.

Redactor: B. PETRICEICU-HĂJDEU,

Annulă I.

ex-professor superior de istoriă și statistică, ex-bibliotecar, ex-membru ală Comissiunii documentali.

Documente inedite române.

No. 144.

Trotușu, 1591, octombre 4, hărtiă.

Membrii municipali din Trotușu întăresc trece-
rea unui teritoriu din satul Filipescii dela Șandru
fiul Cuparului către Drăganu fiul Nechitei.

(Acesta este unul din cele mai vechie documente oficiale în
limba română. Se află în Archiva Statului. Pecetea municipale, in-
tipărită cu fum de totu-d-a-una, reprezintă un braț cu ciocanul
rădicat în mână, ero impregiat în inscripțiunea: *печете. Топрушулуй.*

† ЯДЕКА НОІ ТАМАШ ШВАТЪЗЛА КЪ РІ ПЪР-
ГАРІ. ШІ КЪ АЛЦІ ВЪЗШАНІ КЪТЪРНІ ДИТЪРЪ
ДИТЪ ТОТЪРЪШ. АНМЕ КОСТАНТИН БЪХОЧ ШІ НЪ
КЪЛІ КІХНА. ШІ ДЪМИТРАШКО КОНДРЪ. ШІ
МЪТЪЮ ДЕ ФІЛІПЪШІ ШІ АЛЦІ ВАМЕНІ БЪНІ. СКРІ-
ЕМ ШІ МЪРЪТЪРІСІМ. КЪ ЧАСТЪ СКРІСОЛЪ А НОАСТЪРЪ КЪМ
АВ ВЕНІТЪ АНАІНТА НОАСТЪРЪ ШАНДРЪ ДІН РЪСІ ФІ-
ЧОРЪ КЪПІРІОЛЪ ДІН ФІЛІПЪШІ ДЕ А АБІ БЪНЪ
ВОЕ ДЕ НІМЕ НЕВОИТЪ НІЧІ АСЪПРИТЪ АБІ КЪНДЪТЪ А АБІ ДІ-
РЪКЪТЪ ВЪНІНЪ ШІ МОШІЕ ДІН САТЪ ДІН ФІЛІПЪШІ. ЧЕ
ІАСТЕ ПРЕ АНА СІТЪЗЪЛЪ. А ЧІНЪТЪ ТОТЪРЪШ-
ЛЪ. ДІН ПАРТА КЪПЪРЪСЪ. ЧІМЪТЪТЕ ДЕ ПАРТЕ ДІН
ПАРТА ПЪРІНТЕЛЪ СЪЗЪ КЪПІРІОЛЪ. ДІН ВАТРА САТЪ-
АБІ ШІ ДІН КЪМПЪШІ ШІ ДІН ЦАРІНЪ. ШІ ДІН АНЪ. ШІ
ДІН ПЪДЪРЪ. ШІ ДІН ТОТЪ ЛОКЪА КЪ ТОТЪ ВЕНІТЪ. АЧА-
СТА ЕА В АБІ ВЪНДЪТЪ ДЪМІСАЛЕ АБІ ДРЪГАН ДІН ФІ-
ЛІПЪШІ ФІЧОРЪ НЪКІТЪ ДЕРЕПЪТЪ ЧІНЧІ ЗЪЧІ ТАЛЕ-
РІ БЪТЪЦЪ ВАНІ ГЛА. КА СЪІ ФІЕ АБІ ДІРЪКЪТЪ ВЪНІНЪ
ШІ КЪМПЪРЪТЪРЪ А ВАЧІ АБІ ШІ КЪКОНІОЛЪ СЪІ ШІ А
ТОТЪ РОДЪА СЪЗЪ ЧІНЕ. СЪ ВА АЛЪЧЕ. ШІ НОІ ДЪКА АМ ВЪ-
ЗЪТЪ ДЕ А АСЪРЪ БЪНЪ ВОЕ. ТОКМАЛЪ ШІ ПЛАТЪ ДЕНАІН
ФЪКЪТЪТАМ ДЕЛА НОІ АЧАСТЪ МЪРЪТЪРІЕ. ШІ АМ НЪС ПЕ-
ЧЕТА ВРАШЪ АБІ КА СЪІ ФІЕ ДЕ КРЕДІНЪ. ЗНАТЪСЕ.
(сă se scie). 8 ТОТЪРЪШ АЛЪТЪ ІЗРЪ МЪКЪЩА ВЪКЪ Д.
(Pecete).

No. 145.

Fără locu, 1627, genariu 17, hărtiă.

Alessandru Bașu vodă scutesce satul Flămân-
descii ală monastirii dela Argeșu de impositulă de pe
cărlume, poruncind paharnicilor, insarcinați cu a-
ceastă misiune, de a essecuta paharnicia numai de pe
cărlumele din orașul Argeșu.

(Archiva Statului)

† МНОСТІЮ КОЖІЕЮ ІВ АЛЕКСАНДРЪ etc. АА-
ВАТЪ ГОСПОДСТВОМІ СІЕ ПОВЕЛЕНІЕ ГОСПОДСТВАМИ. СВЪТЪКИ
КОЖЕСТВЕНЪКИ МОНАСТІРИ ВЪТЪ ЯРІЦЪШІ И ВЪТЪС И МО-
ЛЕБНИКЪ ГОСПОДСТВАМИ. КІРЪ АНТОНІСЪ ЕПІСКОПЪ И НА-
СТОАТЕЛЮ СВЪТЪКИ МОНАСТІРИ (дă domnia mea acē-
stă poruncă domnescă santei d-deesci monastiri
dela Argeșu și părintelui rugătorului nostru kyr
Antoniu episcopu, egumenulu santei monastiri). КА
СЪ ФІЕ САТЪА СВЕНТЕІ МЪНЪСТІРІ. АНМЕ ФІЛЪМЪН-
ЗЪШІ ШІ КЪ ЦІГЪНІА А ПАЧЕ ШІ СЛОВО. ДЕ ВА-
НІ ДЕ ПЪХЪРНІЧІЕ. ДЕ КЪТЪРЪ ПЪХЪРНІЧІ НЕМІКЪ
ДЕ ВІНЪРЪ КЪТЕ СЕ ВОР ВЕНДЕ АКОЛЪ А
САТЪ ШІ А ЦІГЪНІЕ. СЪ НЪ АБІ НІЧ СЪ МЪРЪГЪ
ПЪХЪРНІЧІ АКОЛО. ПЕНТЪРЪ КЪ АМ ЕРТАТЪ ДОМНІА
МЪ. КЪМ АБІ ФОСТЪ ЕРТАТЪ. ШІ ДЕ ПЪРІНТЕЛЕ ДОМНІЕІ
МЪЛЕ. ШІ ДЕ АЛЦІ ДОМНІ МАІ ДЕНАІНТЕ ВРЪКМЕ. ДЕРЕПЪ-
ТЪ АЧІА. ШІ ВОІ ПЪХЪРНІЧІОЛЪ. КАРЕ ВЕЦІ АМ-
БАА АКОЛО. ПЕНТЪРЪ ПЪХЪРНІЧІА. А КРЪКМЕ
ЧЕ ВЕЦЪ ВЕДЪ КАРТЪ ДОМНІЕІ МЪЛЕ ВОІ СЪ
ВЪ ФЕРІЦЪ. ДЕ САТЪА СВЕНТЕІ МЪНЪСТІРЕ. ЧЕ
Е МАІ СЪСЪ СКРІСЪ. ШІ ДЕ ЦІГЪНІСЪ А ПАЧЕ СЪ АЗЪЦЪ.
МАІ МЪАТЪ СЪ НЪ АБІ АЗЪЦЪ. НЪ МАІ СЪ ВЪ АБІ АЗЪЦЪ ПЪ-
ХЪРНІЧІА ДЕ КРЪКМІМЕЛЕ ДЕН ВРАШЪ. ІАРЪ А САТЪ
НЕМІКЪ СЪ НЪ МЪРЪЦЕЦЪ КЪ АША ІАСТЕ АБІ АЗЪЦЪ ДОМ-
НІЕІ МЪЛЕ. etc. ГЕНЪ ГІ АЛЪТЪ ІЗРЪ. (Pecete).

No. 146.

Iasi, 1631, genariu 15, hărtiă.

Mitropolitulă Atanasii, dupre tânguirea călugă-
rilor dela monastirea Sântului Ioanne cellu nou, le

bașii domnescii să nu se attingă de satul Flămândescii allu monastirii, fiindu scutitū de orī-ce dare și amme-stecū.

(Acestu curios și importante documentu se află în Archiva Statului)

† Милостією кожїєю Іw МАТЄЮ etc пишет господарьоми (serie domnia mea) цїе ж8дєц8. к8 вї прѣгарн. ши волаw т8т8рор wrзшани-лор8. ши прєвцилор. ши дїмаконилор. де л враш8а домнїи мѣлє. де л Ярцєш. ши ко-aw р8мзанилор мзхнзстирїи. ден сат8а ФЛѢ-МѢНЗЄЦІ. кзтрз ачѣста в8 дас л цирє домнїи мѣ. пєнтр8 к8 ам лцєлєс д8мнїє мѣ к8м п8ртац мз-нзстирє д8мнїє мѣлє ши к8а8гзрїи мїєи. де в8а к8 к8винтє грєлѣ ши рєлѣ к8м н8 сєр к8дѣ. деи мз-скзриц ши лє ар8нкац н8п8шти. к8 в8 8н-в8з к8 ф8мїилє. де фачєц мзхнзстирє ши к8а8гзрїи де р8с ши де мзскарз к8м н8 сєрѣ к8дѣ. ши нич w р8штатє нїмѣнїлє дєл8 єї нас в8з8т чєш н8зєскѣ л8кр8а ши кєсєрїк8. к8м сє кадє. тарз а8м єи н8 сє пот р8пowsа дє вон. дєрєпг ачѣи єт8 (sic) к8 в8 скрї8 д8мнїє мѣ. де врѣмѣ чє вєц вєдѣ ачастз картє а домнїє мѣлє. тарз вон с8 к8зт8ци. де а8м лнанїтє. ф8артє с8 в8 фєриц дє мзхнзстирє д8мнїє мѣлє дє к8а8гзрїи маи м8ат с8 н8 лцєлєг д8мнїє мѣ. к8 маи 8нєл8ци. ф8к8нд аместєкзтрїи ши к8винтє ф8рз л8кр8. к8 вїнє с8 щїц к8 вою трїмїтє д8мнїє мѣ. де в8 вор п8нє пє тоци прє марцїнѣ враш8а8и ка прє нїцє в8мєнї чє 8мєл8ци к8 мїнч8нх. ши нїмїка дє ф8ц8 нац в8з8т. чє фачєц мзхнзсти-рѣ д8мнїє мѣлє дє мзскарз. чє фортє с8 в8 фєриц ши л пачє с8и лзс8ци. с8 н8 маи скорнїц к8винтє ка ачєцє. ашиждєрѣ ши вон потр8п8илор ши вон б8нишорилор ши вон армзш8илор ши вон тоатє с8в8цїлє д8мнїє мѣлє. к8рїи вєц фї ши в8рнїчєи. лк8 с8 авєц а в8 фєри дє с8ф8нт8 мзхнзстирє ши дє к8а8гзрїи ши дє сат8а мзхнзстирїи дє ФЛѢМѢНЗЄЦІ ши л пачє с8и лзс8ц. нїмєнє лтр8 . . . єстє дат8 ж8дєкат8 мзхнзстирїи. дє тоц домнїи ши дє домнїє мѣ. маи м8ат с8 н8 в8 аместєкаци. тот wм8а с8 сє фєрєск8 маи м8ат а доара жалєк8 с8 н8 маї вїє. к8 апон к8 кап8а вєц п8зтїи. ачаст8 в8 скрї8 д8мнїє мѣ. нїнак да нєст н сам рєчє господарьоми (altfelu să nu fie, dicendū însăși domnia mea). ннє мєсц8 а8 л днє лѣт 8рн8. (Iscałitū:) Іw МАТЄЮ вєі-в8да. (Pecete).

No. 149.

Bistrița, (cătре 1650), hărtiă.

Soborul monastirii Bistrița raporteză lui Vasi-lu vodă Lupulū, cumcā pāmēntulū din munte, pentru care se judecā satulū Dārmānescii cu monastirea Bise-ricanii, pōnē la Ieremia vodă Movila (1595) 8ra locū domnescū, graniț8 cu țєrr8a ungurēsc8, unde țїneau stra-j8 satulū Oprișeniї și jumēt8tea satulū Dārmānescii, a-vēndū scutēll8 de d8rї c8tre fiscū; 8rō maї apoї in ur-m8 Ieremia vod8 a d8ruitū acellū pāmēntū Biserica-nilorū.

(Archiva Statului).

† Благочєстївом8 и хрїстодїєнївом8 и самодар-жавом8 и прѣмнлостїном8 г8сподїн8 нашєм8 Іw Ва-сїлїє в8новд8ж кожїю мнлостїю г8сподарз зєм8и мол-давскон. мїрна и мн8га8 лѣт8 да нїм8шє вєлїчєст-вїюти в8 мнwзѣх с8мїрєнїи (?) и здравїє в8сєгд8 а-мїнн. (*Pre piosului și iubitorū de Cristū și autocratū și pre-gratiosū st8p8nū allū nostru Ioanne Vasiliū vod8, cu mil8 lui D-đєu domnulū țєrrēi Moldovei, pacїnicī, și mulți anņi s8 aїbe maїєst8tea ta cu mult8 lїnїște și pururē s8nєtatє, aminū*).

Смерїт8а і8мєн8а поп8 ПЯРТЄНї8 ши тоци старїцїи ши в8тржнїи дї л с8в8нт8 мзхнзсти-рє дї л БИСТРИЦѢ. д8м цирє мзрїєи д8мнїалє дє р8нд8а 8нїи в8кзци дє хотарз дї л м8нтє чє п8рзскѣ стржжарїи ДЪРМѢНЄЦІИ прє БЄСЄ-РЄКАНИ. дє зик ДЪРМѢНЄЦІИ к8 ястє ачєл лок дє м8нтє а лор. тарж нон аш8 цїн8 к8 с8флєтєлє н8лстрє дї л в8тржнїи. ши м8рт8рїснм лнанїтѣ фѣ-цєи мзрїєи талє. к8 ачѣ стражє п8нж л зїлє-лє 8рємїєи вод8 ам цїн8т8w нон к8 вє-чїнїи нощїи к8 Опришанїи. ши к8 цюмж-татє дє сатѣ дє Др8мжнєцїи. чє н8маи чє а8 цїн8т8 страж8 ат8нчє ачєи вєчїннїи аи нощїи ши Др8мжнєцїи ши а8 а8в8т с8в-тѣл8. тарж к8 ачєл лок дє бранїцє нїчє а8 а8в8т трѣбз ДРѢМѢНЄЦІИ нїчє С8ПРИШАНїи. чє а8 фост 8и лок домнєскѣ. тарж д8пж ач8 с88 мнлостї-вїт 8рємї8 вод8. ши РАДѢЛ вод8. ши а8 мн-л8вїт прє БЄСЄРЄКАНИ к8 ачєл лок дє бранїцє л м8нтє. к8м а8 мнл8вїт ши аци домнїи. тарж ДРѢ-МѢНЄЦІИ нас а8в8т нїчє w трѣбз. дє ачѣст8 д8м цирє мзрїєи д8мнїалє. тарж мзрї8 та вєрї фачє к8-м8 цї в8 дєшкїдє д8мнєж8. и в8сєл8гнїи Г8сподѣ Бог8 да 8множит днїи и лѣтїи вєлїчєствїюти в8 мнw-зѣх с8мїрєнїи и здравїє в8сєгд8 (*și pre-bunulū D-đєu s8 ımmultēsc8 đїllele și annїi maїєst8țїi țєlle cu mult8 lїnїste și pururē-s8nєtatє*). амин. (Pecete).

No. 150.

Fără locū, (căt're 1650), hărtiă.

George Arapă ex-sulgeră și Marcu șolmară, trimiși din partea domnului, raportază marelui logofetă Gavrilășu despre modul, în care ei au împiedat hotărârile între Biserici, Darmânescii și Pangarașul.

(Archiva Statuluŭ).

† Иже въ Христа Бога благоверномъ и члвч
рвдителию нашемъ милостивомъ по Божѣ многонадеж-
нымъ панъ (*Cellui în Cristu D-zeu pre-piosu*
tată și părinte alui nostru, grațiosului, a duoa du-
pă D-zeu speranța noastră, domnului) ГАВРИЛАШ
ЛОГОФЕТ. КЪТРАЧѢСТѢ ДЪМЪ ЦИРЕ ДЪМИТАЛЕ КЪ НѢС
ТРИМЪСЪ МЪРІА СЪ ВОДЪ ЧИНСТИТЪ КАРТѢ МЪРІЕІ СЪ
КА СЪ СТЪЗНИЦЪМЪ ВАМЕНИ ВЪНІ КЪТЪЗНИ СЪ МЪРЪЕМЪ СЪ
ХОТЪЗЪМЪ БЪСЪСЪРЪКАНИЛОРЪ ДЕСПРЕ ДЪРМЪНЪЩІИ.
ДЕЧЪ ДЪКАМЪ ВЪЗЪСТЪ ЧИНСТИТЪ КАРТѢ МЪРІЕІ СЪ
НОІ АМЪ МЪРСЪ ДЪМЪ СТЪЗНЪСЪ ШІИ СЪВЪІ ДОМНЕЩІИ ШІИ
ТРЪЗГОВЕЩІИ ДЕ ПИТЪРЪ КЪТЪЗНИ. ШІИ ДЕСПРЕ ДЪРЕЖЪРЪ
МЕЖІИШІИ ШАМЪ МЪРСЪ АКОЛО ДЪ МЪНТЕ ВЪНДЕ СПЪН
ДИРЪСЪСЕ. ДЕЧЪ АМЪ ДЪКАЛЪСЪ ТИНДЕРЕЛЕ ДЪМЪ
ДЪСЪМЪНАТЪ ШАМЪ СТЪЗЛЪНІТЪ КЪМЪ АЪ ФОСТЪ
ДЪВЪЦЪТЪРА МЪРІЕІ СЪ АЪІ ВОДЪ. ДЪТРАЧЪ СЪ
АФЛАТЪ ДЪВЪНДЪШІИ МЪНЪСЪТИРЪ ПЪНГЪРЪЦЪДЪ
ВЪ КЪТЪЗЪ ДЕ ХОТАРЪ ДЕНТРАЧЕСТЪ ХОТАРЪ ДЪРЕЖЪНЪ
КЪ БЪСЪСЪРЪКАНИИ. ДЕЧЪ АМЪ СТЪЗЛЪНІТЪ
ШАЧЕЛА ШІИ ІАМЪ ТОКЪМІИ. СЪШЪ ЦЪЕ ЧИНЕШЪ
ПАРТЪКЪ. ІАРЪ ДЪРМЪНЪЩІИ АЪ ЗИСЪ ПЪТЪРАНИИ
ДЪНАНІТЪ НОСТЪРЪ КЪ НАЪ НИЧЪ ВЪ ТРЪКЪВЪ
НЪМАІ ЧЕ СЪАЪ АФЛАТЪ ЛЪ ВЪО ТРЕІ ПОЕНИЦЕ
ПРЕЛЪВЪІ КЪРЪЩЕНІЕ ДЕ ДЪРМЪНЪЩІИ ШІИ
АРЪСЪ ДЕ ПОЖАРЪ НЪ МАРИ ЛОКЪ КЪТЕ
ДЕ ВЪ ФАЛЪЧЕ. ДЕЧЪ КЪМЪ ВЪ ХІИ ВОА
МЪРІЕІ СЪ АЪІ ВОДЪ. АШЪКЪ ВЪ ФАЧЕ. ДЪКАСТА
ДЪМЪ ЦИРЕ ДЪМИТАЛЕ. СЪ ФІЕ ДОМЪНАТА
СЪНЪЗЪТОСЪ ВЪ ХРИСТЪКЪ (*în Cristu*) АМИНЪ.

† МЕНШИХ И ПОКОРНИХ СИНОВЕ ГОСПОДСТВУИ (мѣ
micî şi umiliţi fi ai d-telle) ГИӨРГІӨ АРАП КИ
сгалуѣр ши МАРКӨ шо і мар.

(Adressa:) † РѢДИТЕЛЮ НАШЕМУ МНОГОСТРОМУ
по Божѣ многонадежному пану (*părintelui nostru gra-
țiosu, a duoa dăru D-deu speranță, domniului*) ГЛА-
ВЛ ВЕЛ ЛОГОФЕТ.

No 151.

Vienna, 1660 : aprilă 11, hărtiă,

Georgiu veda Stefanu, ex principele Moldovei, refugitu in Germania, harazesce lui Toderu Ungurenulu, dreptu resplata indelungatelor scile servicie, satulu Mihnesci.

(Archiva Statului. Pe sigiliu, în gîrul stemei domnești, se citește: *Georgius. Stephan. Princeps. Moldaviae.*)

† Ноі ГЕӨРГИІЕ ЦЕФАН боевѡда че ам фостѡ динтрѡ мила лѡі Дѡмнезѡс домнѡ цзрѡі МОЛДОВЕІ. Дѡм шире кѡ ачасть скрѡисоаре а ноастрѡ. кѡм дѡпѡ वोа лѡі Дѡмнезѡс прилежиндѡсе ши ноам а еши дин дѡмнѡіе ши а привеѡи днтраalte цзрѡі стрѡине прилежитѡсѡз кѡ ноі ши ачѡстѡ сѡлгѡ взтрѡнѡ а ноастрѡ аѡме **ТОАДѢР ЦНГѢРѢНѢЛ** кареле нѣѡ сѡлжит ши дѡ боерѡіе кѡнд ам фостѡ वोа-ри дн царѡ сѡлжитѡнѣѡ ши ла домнѡіе. дѡмѡ маі апоі нѣѡ сѡлжит ши ла мѡатѡ аипсе ши некоѡ ноастрѡ прин цзрѡі стрѡине. дѡч. ши ноі вззѡнд а лѡі дрѡптѡ сѡлжеѡ мѡлѡитѡ-лам ши домнѡіа ма кѡ сѡтѡа аѡме **МИХНЕЦІІІ** ла цинѡтѡа. **ТРОТѡШѢЛѢІ** кѡ тот сѡтѡа ши кѡ тоѡі вѡчинѡи ши кѡ тот хѡтарѡа каре сѡт цим кѡ аѡ фостѡ дрѡптѡ аѡ нострѡ ши дѡ пѡринѡіи ноѡіри дрѡптѡ кѡмпзрѡтѡрѡ. ашнѡдѡрѡѡ ши кѡ доѡѡ сѡлаше дѡ **ЦИГѡНІ** каре **ЦИГѡНИ** аѡ фостѡ іар дѡ мошѡіе аі ноѡіри. аѡме **ТОМѡ** лѡі **ПѢДѢРѢ** **ЦИГѡНѢЛ** кѡ **ФѡМАѡ** лѡі ши кѡ фѡчорѡіи лѡі ши **ДРѡГѢЛ** **ЦИГѡНѢЛ** іар кѡ **ФѡМАѡ** лѡі ши кѡ тоѡі фѡчорѡіи лѡі. ка сѡі фѡіе дѡла домнѡіа ма дѡре ши мѡлѡіре лѡі мошѡіе дн вѡчѡи. дрѡптѡчѡѡ пофѡтим пре чѡіне вѡ мѡлѡі Дѡмнезѡс а фѡ домнѡ цзрѡі **МОЛДОВЕІ** сѡ нѡлѡз нѡме аі стрѡіка дѡанѡіа ши мѡлѡірѡѡ нѡастрѡ іар чѡіне вѡ врѡѡ сѡ стрѡіче а нѡастрѡ дѡре ши мѡлѡіре. ачѡла ка сѡ фѡіе вѡл-стѡмѡт дѡ домнѡа нострѡ ши мѡнтѡіторѡа Іѡсѡ Хрѡстѡс ши дѡ прѡкѡрата мѡіка прѡчѡістѡа ши дѡ тѡіѡ (318) вѡтеѡз че сѡмѡтѡ дн. Некеі ши ка сѡ фѡіе трѡклѡѡт ши-проклѡѡт ши дѡла домнѡіа ма дѡкѡ ка сѡ фѡіе неертѡт амин. тоѡ пѡішем (acésta scrimă). пис датѡі (îdată?) ѡ цара немѡасѡкѡ ѡ град Бѡч вѡлѡѡт/зрѡи мѡѡсіѡа апрѡла аі (Iscăllitŭ:) Иѡ ГЕӨРГИ ЦЕФАН боевѡда. (Pecete) † пис ермонах Іѡнѡнѡіе.

No. 152.

Vienna ¹²⁾, 1660, aprilie 14, hărtică.

Hatmanulă Vasiliu Céură *), fratele lui Georgiū vodă Stefanū, întăresce şi ellū dania precedinte, lăpe-

(*) Iscălitura lui în acest document nu diferese de loc de cea din documentul publicat sub No. 130, și din mai multe alte, în cari acest personaj, devenit vel-logofet sub Petricea-vodă, subsemnă cându *Bacutie*, cându *Bacutie Гагп*. Acestă în-pregiurare ne descopere adevărata familiă a lui Georgii vodă Stefan, necunoscută pînă acum istoricilor nostri. Conferăză passagiul letopisefelor, t. 3, p. 65, unde se vorbește despre stolnicul Vasiliu Căruș, fiul logofetului Vasiliu Căruș și nepot de frate al lui George vodă Stefan.

dându-se de propriile scelle drepturi de mo-tenire assu-
pra satului Mihnescii.

(Archiva Statului)

† ЯДЕКЪ ЕС ВАСИЛІЕ ХАТМАН. МАІ МИК ФРА-
ТЕЛЕ МЪРІЕІ САЛЕ. АСИ ИВ ГЕВРГІЕ СТЕФАН
ВОЕВОДА. ДЪМЪ ЦИРЕ. КЪ ЧАСТЪ СКИСОДРЕ А НОАСТРЪ.
ПРЕКЪМ МЪРІА СА. ИВ ГЕВРГІЕ СТЕФАН ВОЕВОДА.
АВЪНД А МЪРІН САЛЕ. ДИРАПЪ. СЛЪГЪ ВЪТРЪНЪ. ШИ КЪ
КРЕДИНЦЪ. АНЪМЕ ТОЛДЪРЪ УНГЪРАНЪЛ. КАРИЛЕ АЪ
СЛЪЖИТЪ МЪРІН САЛЕ. МАІ ДИНАНТЕ ВРАМЕ. А КОЕРІЕ АЪ-
ПЪ АЧАІА. ШИ КЪНД СЛЪ ТЪМПАЛЪСЪ МЪРІН САЛЕ СКИ-
ВАРЕ. ШИ ПРИВЕЦІЕ. А ЦАРЪ СТРЕНЪ, ДЪМЪКАІ ТОЛ-
ДЪРЪ УНГЪРАНЪЛ. СЛЪ АФАЛЪ. АА ТОАТЪ СТРЕНЪ-
ТАТЕ. ШИ ЛИПСА МЪРІН САЛЕ ШИ А НОАСТРЪ. КЪ СЛЪЖ-
ЕЪ. ДИРАПЪ. ПЕНТРЪ АЧЕЛА. АЪКЪ. ВЪЗЪНД МЪРІА СА
ИВ ГЕВРГІЕ СТЕФАН ВОЕВОДА А АСИ ДЕРЪПЪ СЛЪЖ-
ЕЪ. СЛЪ МИЛОСТИВНЪСЪ МЪРІА СА. ШИ АЪ МИЛАНТЕ. . .
САТ АНЪМЕ МИХНЪЦІ ЧЕ ІАСТЕ АА ЦИНЪТЪА ТОТЪРЪ-
ШЪЛЪ. КЪ ТОТЪ САТЪА. ШИ КЪ ТОЦІ ВЕЧИНІ. ШИ КЪ
ТОТЪ ХОТАРЪА. КАРЕ САТ. АЪ ФОСТЪ ДИРЕПЪ АА НОСТРЪ
ДЕ КЪМЪПЪРЪТЪРЪ. ДЕ АА ПЪРИНЦІН НОЦІРИ. АШНЪДЕРІ-
ЛЕ ШИ ДОЖ. СЪААШЕ ДЕ ЦИГАНІ КАРЕ АЪ ФОСТЪ АІ НО-
ЦІРИ ДЕ МОШІЕ. АНЪМЕ ТОМА АСИ ПЪДЪРЪ ЦИГАНЪЛ
КЪ ФЕМАІА АСИ. ШИ КЪ ТОЦІ ФЕЧОРІН АСИ. ШИ ДРЯГЪЛ
ЦИГАНЪЛ. КЪ ФЕМАІА АСИ ШИ КЪ ТОЦІ ФЕЧОРІН АСИ
ПЕНТРЪ АЧЕЛА АЪКЪ. ШИ НОІ ВЪЗЪНД МНАВІРЕ ДЕЛА МЪ-
РІА СА ВОДЪ. ІАМЪ ФЪКЪТЪ ШИ НОІ АЧЕСТЪ ЗАПИС. ДЕ А
НОАСТРЪ ВЪНЪ ВМЕ. ДЪМІСАЛЕ АСИ ТОЛДЪРЪ УНГЪРА-
НЪЛ. КА СЪ І ФІЕ ДЪМІСАЛЕ ДИРАПЪ УЧИНЪ ШИ МО-
ШІЕ ШИ ФЕМЕН АСИ ШИ ФЕЧОРИАВЪ АСИ ШИ НЕПОЦИЛОР
ШИ АЛТОР СЪМЕНЦІЕ А АСИ. ЧЕ СЪ ВА ТРАЦЕ ДЕ ДЪНСВА
А ВАЧІ ДЕ ВАЧІ НЕКАЖИТЪ. ІАРЪ НИМЕ ДЕ ФЕЧОРІН МІЕН
САЪ ДИН НЕПОЦІ САЪ ДІНТРАЛЪТЪ РЕДЪ А НОАСТРЪ ЧЕ ІА-
СТЕ. СЪ НАНЪХЪ ТРАКЪ. КЪ АЧЕЛ САТЪ ЧЕ МАІ СЪСЪ СКРІЕ-
АНЪМЕ МИХНЪЦІ. ШИ КЪ АЧЕЛЕ ДОЖ СЪААШЕ ДЕ ЦИ-
ГАНІ. НИМЕ ДЪРЪ НЕМИКЪ. СЪ НЪ СЪ АМАСТЕЧЕ. ІАРЪ
ЧИНЕ СЪ ВА АМЕСТЕКА. ДЕНТРЪ РЪДЕЛЕ НОАСТРЕ. САЪ ШИ
АЛЦІН. КАРІН ВА ТРИМІТЕ МНАОСТИВЪА ДЪМНЕХЪ. СЪ
ФІЕ АКОЛО. А ЦАРА МОЛДОВЕІ. МАІ МАРІ. ШИ ВОР
СТРИКА АЧАСТЪ А НОАСТРЪ ДАНІЕ ШИ МНАВІРЕ. АЧЕЛА КА
СЪ ФІЕ ВЪЗЪТЪМАТЪ etc (ca in documentulă pre-
cedinte). ПИС УТЪ НЕМЕЦКІНЪ ЗЕМАЛЕ УТЪ СЕНА.(?)
ВАЛЪТЪ ІЗРЪНЪ МЪСНЦА АПРИЛЪ ДІ. (Isăllitî:) ЯЪ (ей)
ВАСИЛІЕ ХАТМАНЪ ИСКАЛА. ЯЪ ЯЛЕОТЪ ВЪКЪЖИТЪ МАМЪ
ТЪМПАЛЪТЪ АКОЛО АА ЧАСТЪ ДАНІЕ. ЯЪ ГИВРГІЕ СЪА-
ЦЕРЪ ИСКАЛА. КОСТЯНТИНЪ СЫНЪ НАКЪЛ ПИС (a scrisû).

No 153.

Stettin, 1667, decembre 24, hărtiă.

Scrissórea intimă a lui Georgiū vodă Stefanū că-
tre fratele seū hatmanulū Vasilii Cœurū, revenitū în
Moldova, însciinându-lū despre nerecunnoscința lui Tô-
derū Ungurénulū, căruia a fostū datū satulū Mihnescii,
și rugându-lū ca să stăruescă pentru ca acellū satū să
trécă daniă la uă altă slugă mai credinciosă, anume
Stefanū filulū lui Andreesénū.

(Archiva Statului, Sigiliulū de âmellū, cu care a pecetluită scri-
sórea, pórtă la marginile stemmei inițialile: G. S. P. M. Scrissórea e-
ste intrégă de mâna Domnului)

† НОІ ГЕВРГІЕ СТЕФАН ВОЕВДА. ЧЕ ДЕН МИ-
ЛА АСИ ДЪМНЕХЪ АЪ ФУСТЪ ДОМНЪ ЦЪРЪІ МОЛДО-
ВЕІ:†

ЧИНСТИТЪАСИ. ШИ ЮЕНТЪАСИ ФРАТЕЛАСИ
НОСТРЪ ДЪМНАСИ ВАСИЛІЕ ХАТМАНА. МЪАТЪ СЪ-
НЪТАТЕ ШИ ТОТЪ БІННЕЛЕ ДЪМИТАЛЕ ШИ А
ТОАТЪ ЧИНСТИТЪ КАСА ДЪМИТАЛЕ ПОФТИМЪ
ДЕЛА ДЪМНЕХЪ:— КЪТЪРЪ АЧАСТА ФААЧЕМЪ ДИ ЦИ-
РЕ ДЪМИТАЛЕ ПЕНТРЪ РЪНДЪА ЧЕСТЪІ ФИНОРЪ АСИ ДИ-
ДРЕМІШАН АСИ ШЕФАН. ДЪМНАТА ДИКЪ ЦІНЪ КІННЕ
КЪТЪ НЕ АЪ СЛЪЖИТЪ ПРЕН СТРЕІНЪТАТЕ ДЕН КОПИАЗРІА
АСИ ШИ ПЪН АЪМЪ АА СЪВЪРЪШЕНІЕ НОАСТРЪ ТУТЪ ДИ-
ТРАЧЕЛАШ КИПЪ НЕ АЪ СЛЪЖИТЪ КЪ ДЕРЕНТАТЕ. АШЪ ШИ
НОІ АЪМЪ. АА АЧАСТА ВРЕМЕ НЪ АМЪ АЪСТЪ КЪ АЛЪТЪ КЪ
ЧЕЛ МНАСИ ПЕНТРЪ ЛИША. ЧЕ АМЪ СОКОТИТЪ ДЕ АМЪ МИ-
ЛАНТЪ КЪ САТЪА НОСТРЪ КЪ МИХНЪЦІ. КАРИЛЕ ШИ
ДЪМНАТА ДИКЪ ДА ЦІНЪ. ШИ СЪВАІ КЪ АЧЕЛА САТЪ ЕРА
ДАТЪ МАНИТЕ ДЕ НОІ АСИ ТОЛДЪРЪ УНГЪРИНЪЛ ПЕН-
ДАТЪ МАНИТЕ ДЕ НОІ АСИ ТОЛДЪРЪ УНГЪРИНЪЛ ПЕН-
ТРЪ КА СЪ НЕ СЛЪЖАСЪ. ІАРЪ ЕА КА ВЪ СЛЪГЪ РЪ АЪ ФЪ-
ЦИТЪ КЪ ФЪРИШЪА ДЕЛА НОІ КА ВЪ СЛЪГЪ ВИКАЕНЪ. ШИ
НИЧІ КАРТЕ . . . (surty) НЪ ШАЪ ШЕРШЪТЪ. ПЕНТРЪ А-
ЧЕЛ АМЪ СОКОТИТЪ ДЕ АМЪ МНАНИТЪ КЪ АЧЕЛАШ САТЪ МАІ
БІННЕ ПРЕН АЧЕСТА ПРЕН КАРИЛЕ АЪ МЪНКАТЪ СТРЕІ-
НЪТАТЕ ШИ ЛИПСА АТЪЦА АНІ. ПЕНТРЪ АЧЕЛ ПОФ-
ТЕСКЪ ШИ ПРЕН ДЪМНАТА ЮЕНТЕ ФРАТЕ КА СЪІ ФІН ДИ-
ТРАЦІОТЪРЪ АЧЕСТЪІ СЪРАКЪ ДЕ КОПІА СЪШЪ ПОАТЪ ДЕЗЪБАТЕ
МОШІА АЧАСТА ШИ АА ДОМНІЕ ШИ ПРЕН АЮРИЛЕ ПРЕН ДИ-
ДЕ ВА ТРЕВЪІ ДЪМНАТА ФІН НЕВОІТЪРЪ. НОЖЪ ШИ ПЪ-
РИНЦІЛОРЪ НОЦІРІНЪ ПОМАНЪ ВА ФИ РЕДЪНЪЧЕ-
ТААТЪ. ШИ ЕА ДИКЪ ПРЕН АЪНГЪ ДЪМНАТА
СЪ КА АІНІ КЪ СЛЪЖЕА КЪ АЮРИЛА НЪ АРЕ АЪКЪ
ЪНЪ КОПИА СТРЕНІ. ШИ СЪ ФІН ДЪМНАТА СЪНАТЪСЪ.
Ъ СТЪТИНЪ АЪТЪ АЪХЪЗЪ ДЕКЪ КА ГИВРГІЕ ШЕФАН
ВОЕВДА.

(Adressa pe copertă, totū cu mâna Domnu-
lui:) ЧИНСТИТЪАСИ. ШИ ЮЕНТЪАСИ ФРАТЕЛАСИ

НВСТРЪ. ДЪМИСАЛЕ АСИ ВАСНАТЕ ХАТМАНЪ
КЪ ТВАТЪ СЪНЪТАТЕ. СЪ ФІЕ ДАТЪ. АН ЦА-
РА МОЛДОВЕІ.

Documente inedite in limbe străine.

No. 154.

Sucéva, 1419, april 8, pergamenă.

Alessandu vodă cellă Bună hărăzesc boierilor
Dragomirū și Ianășū, pentru serviciile lor actuali și
la domni precedenti (pōne la 1399), trei sate in câm-
pulū lūl Dragoșū și câte-va alte proprietăți teritoriale.
(Archiva Statului. Conferăză documentul publicat sub No. 92).

† Милостію кожією, мы Ялезандръ воевода etc.
уже тѣи истинны сынове пана Цефана Борыловича.
на има Драгомиръ. и Іванъшъ. слоужили переже сва-
топочинешимъ предкомъ нашимъ. правою и вѣрною
слоужбою. денес сажать намъ. правою и вѣсною. слоуж-
бою. тѣмъ мы видѣше ихъ правю и вѣрню саж-
еъ до нас. жаловали есмы ихъ всеюною милостію. да-
ли есмы имъ оу нашен земли оу молдавской. три се-
ла на поле Драгошево. на Некидъ. едно село где
ихъ домъ. друго село Пашкани. третіе село Драготе-
щи. и едно село на Солонимъ Таглоуѣ на имѣ Про-
возеци. и полѣна Опришина . . . имъ оурихъ со
оуѣмъ доходимъ на вѣкы вѣчныя. и дѣтемъ имъ.
и оунычатомъ имъ. и прѣоунычатомъ имъ. и прѣцю-
ратомъ имъ. на вѣкы вѣчныя. а хотар тѣмъ селамъ. по-
колѣ имъ оучинна хотаръ панъ Шандришоръ. и
пан Іліашъ чашникъ. а на то ест вѣра нашего го-
сподства вышеписанаго Ялезандра воеводы. и вѣра
дѣтеи нашихъ. и вѣра колръ нашихъ. вѣра пана Ми-
хаила. вѣра пана Хринъка. вѣра пана Негри. вѣра
пана Оана дворника. вѣра пана Базчи. вѣра пана
Жоуръжа Жоуметатевича. вѣра пана Ісаіа. вѣ-
ра пана Іліаша чашника. вѣра пана Домонкоуша стол-
ника. вѣра пана Стана Быранча. вѣра пана Стана
вистарника. и вѣра оунихъ etc. (Incheiarea ordina-
riă, cu numele logofetului: Івашко Братаевич). оу
Гочавѣ лѣт 7523 април и:—

Cu mila lui D-deu noi **Alessandru** vodă
etc. fiindu că acești adevărați fii ai boierului
Stefanū fiulū lui **Borilă**, anume **Dragomirū**
și **Ianășū**, ai servitū mai ântăiū sântū-reposa-
țilorū predecessori ai nostri cu dreptă și credin-
ciōsă slujbă, ără astădi ne servescū noue cu
dreptate și cu credință; decī noi, vedendū a lorū

dreptă și credincioasă slujbă către noi, i-amū miluitū
cu deosebita noastră grațiă, dându-le in țerra noastră
moldovenescă trei sate in Câmpulū lui Dragoșū
pe **Nechidū**: 1-o satulū unde se află casa lorū,
2-o. **Pașcani**, și 3-o satulū **Dragotesci**, și
incă unū satū pe **Tazlăulū-Săratū** anume
Provozesci, și poena lui **Opresū** . . . ca
să le fie cu totū venitulū in veci vecilorū, lorū,
și copiilorū lorū, etc.; ără hotarulū acellorū sate
este dupre hotarnicia boierilorū Șandrișorū și pă-
harnicū **Iliășū**; și pentru acēsta este credința mai
susū scrissei domniei noastre **Alessandru** vodă, și
credința copiilorū nostri, și credințele boierilorū
nostri: panulū **Mihailū**, p. **Hrinco**, p. **Negru**,
p. **Oana** vornicū, p. **Velce**, p. **Jurjū** fiulū
lui **Jumătate**, p. **Isala**, p. **Iliășū** păharnicū,
p. **Domoneșū** stolnicū, p. **Stanū** fiulū lui
Berle, p. **Stanū** vistierū, și a tuturorū etc.
(Incheiarea ordinariă, cu numele logofetului: **Iva-
șco** fiulū lui **Bratae**). In **Sucéva**, 6927, a-
prile 8.

No. 155.

Huși, 1555, maiu 9, pergamenă.

Alessandru-vodă Lăpușenulū intăresce frațilorū
Mihailă și **Gliga** a patra parte diu satulū Căndesci in
câmpulū lui Dragoșū, cumperată dela **Todosia** și dela
logofetulū **Fierescu** pentru 270 zloți tătăresci.

(Archiva Statului. Conferăză acestū documentū cu observațiunea
făcută in sumariulū documentului sub No. 92.)

† Милостію кожією ми Ялезандръ воевода etc.
уже тоти истинни наши слоуги Михънаж и брат
его Глига. жаловали есмы ихъ всеюною нашею мило-
стію. дали и потвердили есмы имъ вт нас оу на-
шен земли оу молдавской ихъ правою втнноу и ви-
кспленіе четврзтою част село по имѣ Къндециіи оу
Драгошева полѣ. цю вни кспили вт Твдосіа дочка
Тоадера кзмараша за дѣт стѣ и седим десѣт злат
татарскихъ. цю тое четврзтою част село вт Кънде-
циіи цю оу Драгошевъ поле внъ вѣло викспленіе Гри-
горіе Фіеръвича логофета. и ис прикиліе кспежное.
цю имал втецъ ен Тоадеръ кзмараш вт брата го-
сподствами маадаго Стефана воеводи. и вѣло имъ
измѣно съ четврзтою част село вт Дѣмеравѣни. на
Цистрици. и прикиліе цю ималъ Тоадеръ кзмараш
кспежное вт брата господствами маадаго Стефана
воеводи. еије еиа дал Григоріе Фіеръвич логофет оу

роуки савгамъ нашимъ Мухънаж и братоу его Гли-
ги. тое все въшеписанное. да ест имъ въ нас оу-
рникъ съ всемаъ доходомъ. имъ и дѣтимъ ихъ etc.
а хотара прадреченое четвертою част да ест вът въ-
сего хотара четвертою част. а вът иншихъ сторонъ
по старомъ etc. а на тое ест въра господствами...
и въра прѣвѣзавлюкленнихъ сыновъ господствами Іѡа-
на и Богдана. и въра . . . пана Іѡана Нѣждан-
ко дворника. въра пана Петри Кржковича. въра па-
на Хзри и пана Нѣрое . . . хотинскихъ. въра пана
Іѡана и пана Бѣнси прѣкалавове немецкихъ. въра...
Бѣверицъ и пана Бзскана прѣкалавове новоградскихъ.
въра пана Дана портаръ соучавского . . . . Шен-
дрескоула спатарѣ. въра пана Іѡана вистѣрника. въ-
ра пана Бзскана Могила постелника. въра пана Доу-
митра чашника. въра пана Меделѣна столника . . .
Плази комиса. и въра въсахъ etc. (formula ordina-
riă, cu numele vel-logofetului: Могила). писал Кра-
калей Кзпотескоула. оу Хоуѣхъ. в лѣто 1331 мѣси-
ца маи а денъ.

† Cu mila lui D-deu noi **Alessandru-vodă**
etc. Iată că pe aceste adevărate sluge-alle noastre
Mihailă și frate-seu **Gliga**, le-amă miluită cu
deosebita noastră grație, dându-le și întărindu-le
dela noi în țerra noastră moldovenescă a loră drép-
tă ocină și cumperătură a patra parte din satulă
Căndescii în câmpulă lui Dragoșu, cumperată
dela **Todosia** fîca lui **Toderu** cămărașu pen-
tru 270 zloți tătărăscî; care a patra parte din sa-
tulă **Căndescii în câmpulă lui Dragoșu** a fostă
cumperătură lui **Grigoriu Fierescu** logofetă(*)
cu actulă de cumperătură ce avuse tatălă **To-
dosiei Toderu** cămărașu dela fratele domniei
melle **Stefanu vodă cellă Tăneru**, și a fostă loră
schimbătură pentru a patra parte din satulă **Dum-
brăveni** pe **Bistrița** cu actulă de cumperătură
ce avuse **Toderu** camarașu dela fratele domniei
melle **Stefanu vodă cellă Tăneru**, și pe care **Gri-
goriu Fierescu** logofetă l'a dată în mânele slu-
geloră noastre **Mihailă** și frate-seu **Gliga**; tôte
acelle mai susă-scrisse să le fie loră dela noi uricū
cu totă venitulă, și copiiloră loră etc.; ăro ho-
tarulă menționatei a patra parte să fie din totă

hotarulă a patra parte, și din celle-lalte părți du-
pre hotarulă cellă vechiū etc.; și pentru această este
credința domniei melle. . . . și credința pré-îu-
bițiloră *fii ai domniei melle Ioanne și Bogdanu*,
și credințele boieriloră . . . panulă **Ioanne**
Nădăbaico vornicū, p. **Petru Cărcovici**, p.
Hărea și p. **Negoia** purcalabi de **Hotinū**,
p. **Ioanne** și p. **Veisa** purcalabi de **Némțu** . .
p. **Veveriță** și p. **Vascanu** purcalabi de **Ro-
manu**, p. **Danu** portarū de **Sucéva** . . . p.
Șendrescu spatarū, p. **Ioanne** visternicū, p.
Vascanu **Movila** postelnicū, p. **Dumitru**
păharnicū, p. **Medelēnu** stolnicū . . . p. **Plaxa**
comisū, și credința tuturoră boieriloră etc. (for-
mula ordinariă, cu numele vel-logofetului: **Mo-
vila**). A scrissă **Cracaleiu Căpotescu** în **Huși**,
anulă 7063 maiū în 9 dille.

No. 156.

Iasi, 1572, octombre 5, hărtiă.

Ionascu vodă cellă Cumplită întăresce Țiganului
Nicola unū territoriu cumperatū dreptū 120 zloți tătă-
rescî dela familia lui Toma cândă acesta avea trebuin-
tă de a-și rescumpera capulă.

(Archiva Statului.)

† Іѡанъ воевода etc. дали есми семъ Циганинъ
на има Никола. третая част въ петая част село въ
Болотецѣ. и бродъ за маин оу Поутна. что вън соби
кѣпна за рѣ заат татарскихъ еше при дни Александръ
воеводи. въ Тома и сестра его Стана. и непокъ ихъ
Дмитръ. коли заплата Тома сѣбѣ глав. и да ест
емъ ихъ всема доходомъ. ин да са не смншаетъ пре-
сим листомъ нашимъ. писъ 8 Іасъ влѣто 1381 въ е. †
самъ господинъ. † Голзи великий логъ счича. † Поба писъ.

† Ioanne vodă etc. amă dată acestui Țiganū
anume Nicola uă treime din cincimea satului
Bolotescii și cu locū de mōră în apa Putnei,
care territoriu și lă cumperase ellū cu 120 zloți
tătărăscî încō în dillele lui Alessandru-vodă dela
Toma și sora lui Stana și nepotulă loră Dumitru,
trebuindū banī lui Toma pentru a se rescumpe-
ra din pedēpsa mortū; decī să-ī fie lui Nicola cu
totă venitulă, și nemine să nu se amesteece con-
tra acestei cărti a noastre. Scrissă în Iasi, 7081,
octombre 5. † Inșuși domnulă. † Golăiu logo-
fētă a invētatū. † Poba a scrisū.

(*) Noi amă tradusă literalmente, fără a putē înțelege cine anu-
me a fostă vîngătorulă Căndesciloră, Todosia fēta lui Toderu cămărașu?
său Grigoriu Fierescu logofetă? și în ce legătură se află aceste duo per-
sonnage? Testulă e fōrte incureatū.

No. 157.

Iasi, 1621, uniu 26, hartiă.

Alessandru vodă Iiașu hărăzesc monastirii St. Sava vița dela Cotnară a vornicului Bocioc, înepat de către Iskender-pașa pentru rebellione contra sultanului și pentru ucciderea Turcilor în Iași.

(Acestă prețios document, care completează pe Mironu Costin, *Letopiseșile*, t. 1, p. 241, se află în Archiva Statului).

† Іѡ Ілѣзандрѣ Ііаіаш воевода etc. вже господствомі смиростивихъ и дадохом и помиловахом молебъ нашъ свѣтаа монастир свѣтого Сави что естъ с тръгъ іаскаго. что естъ метохъ свѣтанъ велицѣи лаври ерссалимскон. съ четиръ фалчи за виноградъ что с горъ Мандрѣа и с Ласазъ с Котнарѣ. что тѣи виногради бѣше Костеві Бзчокъ дворникъ и изгнанъ въ него и възи иншихъ вѣтнихъ его за вѣнценъ. за что онъ съ Гашипаръ воевода въздвизалъ на Тѣрки и многъ Тѣрки посѣкошъ с Іасохъ. и потомъ поимано его и на палъ изжитъ вистъ с Скиндеръ пашѣ. а молебники наши калѣгери въ тоа книписана свѣтаа монастир свѣтого Сави имають написати насъ и господѣи и чадъ нашихъ и родителъ нашихъ въ свѣтѣи. великии помѣникъ etc. (blăstemul). с Іасохъ вѣто изрѣко юнъс. (Iscălitu): † Іѡ Ілѣзандрѣ воевода. † Мѣхана.

† Ionu Alessandru Iiașu vodă, etc. ătă că domnia mea m'amă milostivitu, dăndu și grațindu ruga noastră sânta monastire a sântului Sava din târgulu Iașului, care este mitocu allu sântei marii laure din Jerusalemu, cu patru fâlcî de viiă in delulu Mândrului și in delulu Laslăului la Cotnară, care viiă fuse a vorniculu Costea Bociocu, confiscată impreună cu alte averi alle lui pentru violență, sculându-se ellu cu Gasparuvodă contra Turcilor, și uccidându mulți Turci in Iași, ăro după aceia fiindu prinsu și înepatu de către Skinder-pașa; inse și călugării din acea supra-serisă sântă monăstire a sântului Sava ne voru inscrie pe noi, și pe domna noastră, și copii nostri, și părinții nostri, in sântulu mare pomenicu etc. (urmăză blăstemul). In Iași, 7129, iuniu 26. (Iscălitu): † Ionu Alessandru vodă. (Iscălitura uricarulu): Mihailu.

No. 158.

Iasi, 1631, august 29, hartiă.

Moise vodă Movila hărăzesc seliscea Tarturescii

visterniculu Petrasco Bașotă, ca uă recunoscință pentru 200 galbini, ce-i dede vistieriei, fiindu nevoia pentru merticulă Turcilor Balgi.

(Archiva Statului).

† Іѡ Мѣисѣ Мѣвѣла воевода etc. вже господствомі дадохом и помиловахом. нашъ вѣрнѣи бѣренъ Пѣтрашкѣ Башѣтъ реалъ вистарникъ. съ една селище на имѣ Тѣртѣреци. въ хѣтаръ тръгъ Каменъ что с волостъ немѣцкоі. пѣнеж. сѣвѣиа господствомі правъ и вѣрнѣи сѣвѣс. и тажъ далъ въ вистѣръ господствомі два стѣи сѣвѣрскихъ которѣи пѣнежи келтовалисе на вѣрѣк Тѣркѣи балѣимъ. и на иншонъ по тѣрѣ земскѣи. како да естъ емъ въ насъ права вѣтнихъ. и дааніе и кѣпѣжна. съ вѣсемъ дахѣмъ а хѣтаръ тѣи вишъ писаннѣи селище Тѣртѣреци да се изберетъ по вѣсѣхъ сторѣи въ хѣтаръ тръгъ Каменъ и ин да се не смирѣетъ прѣдъ симъ листѣмъ нашѣмъ. † Самъ господѣиъ велѣла. † Іѡсѣ вѣ изрѣла а вѣко. (Iscălitu): † Іѡ Мѣисѣ Мѣвѣла воевода. (pecete) † Дѣмитѣр.

† Ioanne Moise Movila vodă etc. ătă că domnia mea a datu și a miluitu credinciosulu nostru boiaru **Petrasco Bașotă** mare visternicu uă silisce anume **Torturescii** din hotarulă târgulu **Petra** in județulu **Nemțului**, pentru a sea dréptă și credincioasă slujbă către domnia mea, și pentru că a datu in vistieria domnăscă 200 galbeni unguresci, cari bani s'au cheltuitu cu merticulă Turcilor Balgi și cu alte nevoi alle țerrei; dreptu care acea susu-numită silisce **Torturescii** să-i fie lui dela noi dréptă moșiă și daniă și cumperătură cu totu venitulă, ără hotarele se voru allegé dintre alle târgulu **Petra**; și altulă să nu se amestece contra acestei cărți a nostre. Inuși domnulă a poruncitu. In Iași 7139, august 29. (Iscălitu) **Ioanne Moise Movila** vodă. (Iscălitura uricarulu): **Dumitru**.

Abonamentele
se facă la Tipografia
Statului.

ARCHIVA ISTORICĂ A ROMÂNIEI.

Esse uă dată pe
septemână cu prețulu
de 1 galbenă pe annu.

SUB AUSPICIELE MINISTERIULUI JUSTIȚIEI, CULTELORŪ ȘI INSTRUCȚIUNII PUBLICE.

Annulă I.

Redactor: B. PETRICEICU-HĂJDEU,

Annulă I.

ex-professor superior de istoriă și statistică, ex-bibliotecar, ex-membru ală Comissiiunîi documentali.

Documente inedite in limbe străine.

No. 159.

Pobrata, 1447, octombre 5, pergamenă.

Petru-vodă, fiulă lui Alessandru-vodă și allă dómnei Mariel, hărăzesc monastirii Probata venită annuale câte 6 buți cu vină din decima domnescă, și totă cêra domnescă din Tergulă-frumosă, obligându pe călugêri de a servi totă-d'a-una in memoria lui câte ună paraclisă miercurile și câte uă liturgiă joile.

(Archiva Statului)

† Милостію кожію мы Петръ воевода etc. оу-
чинили есми въ за дѣшнѣ свѣтопочившихъ родителѣхъ
нашихъ. Ялѣсандра воеводу. и матери нашей госпож-
и Маріи. и дали есми нашему монастырю въ по-
ланы. идежъ естъ храмъ etc. на всакоѣ лѣто. по ше-
сти бочокъ вина въ нашей десятины. илѣ въ Хрѣ-
стова. илѣ въ Котнарѣ. илѣ пакъ коудъ не котораго дѣ-
ла. и такожъ дали есми томъ прадѣченномъ мона-
стирю. коскъ въ Краснаго тръга оувесъ да верѣтъ ка-
лѣсери на всакоѣ лѣто въ всахъ кто иметъ . . .
всѣ да естъ нашему монастырю etc. а они. да имають
грижати за спасение дѣши господствами. всагда.
и имають. слагити. на всакоѣ срѣдѣ вечер. параклисъ
а оу четвъртокъ литургію. и братіямъ дати по чир-
палѣ. на трапезѣ. и тоѣ имаетъ быти. непремѣнно.
по вса недѣли по вса лѣта. etc. а на то естъ въ-
ра господствами etc. и въра нашихъ колѣръ. въра па-
на Нагоа.— Петра Хвѣнча.— Дѣмы Браевнча двор-
ника.— Братѣла.— Станчѣла прѣкалаба.— Кости
Сѣрыша.— Сѣны Жѣлича.— Дѣмы . . . . . Ивана
Балчана.— Кости Андрониковнча.— Баны . . . . .
Ивана Мѣнзѣла.— Давида столника. . . . . Тадо-
ра Чорного.— Петра чашиника.— Хрина спадара. . .
(Blăstemulă și incheierea, cu numele vel-logofet-
ului: Иліа) писъ Тадоръ оу манастирю въ полѣны.
ваѣтъ /сѣнс мѣсица въ е.

† Cu mila lui D-deu noi Petru-vodă: pen-

tru sufletele sântă-reposăților părinți ai nostri
Alessandru-vodă și mumă-nostă Maria, amă dată
monastirii nōstre dela Poēna pe totă annulă
câte șesse buți cu vină din decima domnescă
fie dela Hărlău, fie dela Cotnară, fie dela ori-și-
care podgoră; și amă mai dată acei supra-disse
monastiri cêra dela Tergulă-frumosă totă, ca s'o
priimescă călugêrii din monastirea nōstră pe totă
annulă dela cei însărcinați cu stringerea; erō ei
să fie datori a avē grija pentru mântuirea e-
ternă a sufletului domniei melle, și să servescă
in totă mercuria sêra câte ună paraclisă, și in
totă joia câte uă liturgiă, eră la prânđu să se
dea fraților câte ună adaosă de beutură; și așa
să totă urmeze in toate septemănele in toți annii;
și pentru acēsta este credința domniei melle și
a boierilor nostri: panulă Négoiă, p. Petru
Hudici, p. vornică Duma allă lui Braiă, p.
Brată, p. Stanciu purcalabă, p. Coste Oresă,
p. Oană allă lui Julea, p. Duma, p. Ivană
Balcenă, p. Coste allă lui Andronică,
pană Vană . . . p. Ivană Mănzulă, d. Da-
vidă stolnică, p. Tadoră Negrulă, p. Pe-
tru păharnică, p. Hrinca spathariă . . . . .
(Blăstemulă, și numele vel-logofetului: Иліа); a
scrisă Tadoră in monastirea dela Poēna, 6956;
octombre 5.

No. 160.

Sucēva, 1459, maiu 20, pergamenă.

Stefană cellă Mare supune satulă ungurescă Luca-
cescă allă monastirii Bistrița jurisdicțiunii absolute a
egumenului: 1, să primescă darea vlădicescă in pagu-
ba episcopului catolică; 2. să judece și să globescă in
neaternare completă dela tribunalulă din Bacău; 3.
să se bucure de decima albinelor și de vitele pripășite,
in dauna fiseului.

† Милостію кожію мы. Стефанъ etc. даемъ и

ДАЛИ ЕСМИ СЕС ЛИСТ НАШЬ. НАШЕМОМЪ МОНАСТІРЮ ВЪТ БИСТРИЦИ etc. СВѢТЪКИ БОГОРОДИЦИ. ИДЕЖЕ ЕСТЬ. ЕГОУМЕН КЪР ПОПОУ БУСТАТІЕ АРХИМАНДРИТ. НА ТО АБИ ОУСИ ОУГРОВЕ. ВЪТ ЛОУКАЧЕЦИ ВЪТ ТОЮ МОНАСТІРСКОЕ СЕЛѢ. КОУЛКО БОУДАТ. АБИ ПЛАТИЛИ БИСКѢПОВ ДАН. НАШЕМОМЪ МОНАСТІРЮ ВЪТ БИСТРИЦИ. ПРОТОЖ НИ ЕДИН БИСКѢП. АНИ ЕДИН ВЪТ НАШИХЪ СЛѢГ. ДА НЕ СМѢЕТ. ОУЗАТИ ВЪТ НИХЪ БИСКОУПОВО ДАН НИ ЕДИН ГРОШ. А ТАКОЖ СОУДЦИ. ВЪТ БАКОВѢ ИЛИ ИХЪ ГЛОБНИЦИ. ИЛИ ИХЪ СЛѢГ. ДА НЕ ИМАЕТЪ ТЫ ЛЮДИ МОНАСТІРСКИХЪ. ВЪТ ЛОУКАЧЕЦИ. СОУДИТИ. НИ ВЪ КТОРОМЪ ДИЛѢ. НИ ВЪ ВЕЛИКОЕ ДИЛО. АНИ ВЪ МАЛОЕ. АНИ ГЛОБОУ ИС НИХЪ БРАТИ. ИС ТИМИ ЛЮДМИ ИС ТОГО СЕЛА НИ ЕДИН ГРОШЪ. НИ ВЪ ВЕЛИКОЕ ДѢЛО. АНИ ВЪ МАЛОЕ. АЛЕ ДА ИХЪ СОУДѢТЪ. САМИ КАЛОУГЕРИ. НАШИ ВЪТ БИСТРИЦИ. СВОИ ЛЮДИ. А ИНА СѢДЦЪ ДА НЕ ИМАЮТ. ТЫИ ЛЮДИ ВЪТ ЛОУКАЧЕЦИ. НИ ВЪ КТОРОМЪ ДИЛѢ РАЗѢКЪ ЕГОУМЕН БИСТРИЧЕСКОИ. И СЪ КАЛѢГЕРИ ДА ИХЪ СѢДѢТ. А ТАКОЖ ДА НЕ ДАДѢТ. НИ ДЕСѢТИНОУ ВЪТ КЪОЛ ДА НЕ ИМАЮТ НАШИ СЛОБГИ. ОУЗАТИ. АЛЕ САМИ КАЛѢГЕРИ ДА БЕРѢТ. ВЪТ СВОИХЪ ЛЮДИ. ТАКИЖ И ПРИПАС ЦЮ ОУПАДЕТ ОУ НИХЪ ХОТАР ТИЖ ДА ЕСТЬ НАШЕМОУ МОНАСТІРЮ ВЪТ БИСТРИЦИ. ТОЕ ОУСЕ etc. А НА ТО ЕСТЬ ВѢРА НАШЕГО ГОСПОДСТВА etc. И ВѢРА НАШЕГО МИТРОПОЛИТА КЪР ТЕВКТИСТА И ВѢРА ВЪСѢХЪ КОМЪ НАШИХЪ etc. (incheierea ordinariă, cu numele vel-logofetului: Добрѣ). ПИС ГЕДЕОН ОУ СЪЧЛѢВѢ ВѢКТО ВЪЦЪЗ МѢСЦА МАИ. КЪ ДЕНЪ.

† Cu mila lui Dumnezeu noi **Stefan** vođa etc. dăm și am dat această carte a noastră sântei monastirii dela Bistrița, templul Maicei Domnului, unde este egumen *kyp-popa Eustatiu archimandritu*, și anume: *toți Ungurii, căți vor fi în satul monastirescu Lucacescu*, să plătescă darea vlădicescă monastirii noastre dela **Bistrița**, încătu nici un *biscopu* (vlădică catolică), și nici uă slugă de alle lui, și nici una din slugele noastre, să nu cutede a lua dela acei **Unguri** darea vlădicescă nici un *groșu*; precum nici *judii dela Bacău cu globașii lor* și cu slugele lor să nu judece nici să globescă pe acei *omeni monastiresci dela Lucacescu*, nici pentru *trébă mare* nici pentru *trébă mică*, nici pentru un *groșu*; ci să-i judece și să-i globescă în ori-ce *trébă* numai și numai egumenul bistricen și călugerii nostri dela **Bistrița**; de asemenea, *nici decima albinelor* să nu iea slugele noastre, ci numai călugerii să o iea dela *omenii lor*; precum și *pripasul* ce se va pripăși în hotarele satului

să fie totu allu monastirii noastre dela **Bistrița**; și pentru această este credința domniei melle și a mitropolitului nostru Kyr **Teoctist** și a tuturor boierilor nostri. (urmăză incheierea, cu numele vel logofetului: **Dobru**). A scrisu **Gedeon** în **Sucéva**, 6967, maiu 20.

No. 161.

Sucéva, 1466, iuliu 9, pergamenă,

Stefanu cellu mare, pentru mântuirea sufletescă a nămului seŭ, pe care enumeră anume, cu invoela consiliului eeclesiasticu și laicu allu țerei, întăresce monastirii Pobrata următoarele: 1. câte 10 buți cu vinu, uă majă de moruni și uă majă de crap pe totu annulu; 2. 1/2 pétră de cêră din Tergulu-frumosu; 3. totă decima domnescă de miere din satele monastirii; 4. unu locu, uă prisecă și locu de 2 pescerie; 5. unu Tataru allu curții domnesci, dela Némțu; 6. scutellă absolută pentru priseca monastirescă dela Botna.

(Archiva Statului)

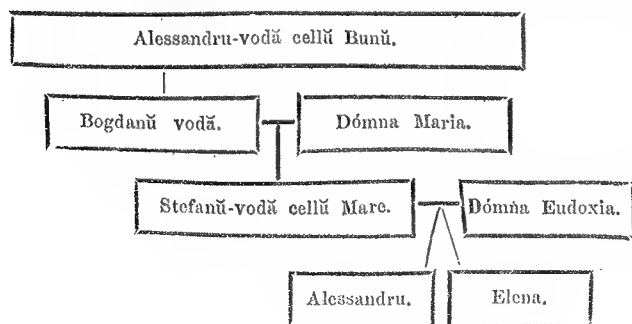
† Милостію кожію мы Стефанъ воевода etc. Іако да ствердимъ и зкрѣпимъ нашъ монастырь вѣтъ Пократѣ. идеже естъ храмъ etc. Николы. и гдѣ естъ ерѣменъ молебникъ нашъ кър попъ Селевестръ. и дорадианскъ есмо съ нашими митрополитомъ кър Тевктистомъ. и епископомъ нашимъ. кър Тарасиемъ вѣтъ Романовѣ. и сѣ всею нашею радою. и зчинили есмо за дѣшѣ и за спасеніе. свѣтопочившаго дѣда нашего старого Александра воевода. и за дѣшѣ и за спасеніе свѣтопочившаго родителя нашего Богдана воевода. и за дѣшѣ и за спасеніе матери нашей Маріа. и за дѣшѣ и за здравіе нашего господства. и за дѣшѣ и за здравіе кнежныи господствами Свѣдотіа. и за здравіе възлюбленныхъ чадѣ господствами. Александра и Єлены. и за дѣшѣ и за спасеніе ссыхъ свѣтопочившыхъ предковъ нашихъ. дали и потвердили есмо. вчинили вѣрокъ томъ свѣтомъ монастырь вѣтъ Пократѣ. да имаютъ на каждаи годъ вѣтъ насъ. по. і. вѣчки вина. и два мажи рыбы. една мажа морска. а дрѣгаа скропина. и половина каменъ воскъ. вѣтъ Красного тыргѣ. и ссы бербеницы медъ. вѣтъ десетинѣ цю вѣдетъ вѣтъ селахъ ин (ихъ?) цю вѣдетъ вѣтъ ихъ людыи 8 Ботен. и вѣзѣро вѣтъ сѣтиа Бѣка. и сѣ ссымы. гырламы. и пасика Давидова. на Бѣцы. и противъ сѣтиа Бѣка на Днистри да зчинѣтъ соби. вѣ сѣтники. еце есмо дали наше монастырю. единого нашего. питомага Татарина. вѣтъ нашихъ Татар. вѣтъ Немца. на имѣ Татаринъ Дѣмитръ. и съ жѣною. и съ дѣтми. и

сз ссымз своимз наследкомз. а такожз цю была их пасика з Хотен, на имѣ Висока, аки не имла никто до неи днао, а ни до их людѣи etc. вѣра боярз наших. вѣра пана Дамн Браевича.— Маноила.— Станчула. белоградскаго.— Балакша.— Гоана хотинскаго.— Краснеша дворника.— Кости Дановича.— Томы Кынде.— Петра Понича.— Яла.— Лази.— Зенари белоградскаго.— Исана. вѣра пана Бгчз ма паркалаков келѣнских.— Івана паркалава немецкаго.— Ходка Крецевича.— Стецка Даманкша.— Петрика . . . .— Сакыша спатарѣ.— Югы вистричника.— Пашка постелника.— Негрила пахарника.— Лекы столника.— Нѣгз комиса. и вѣра ссых etc. (blăstemulŭ ordinarŭ, cu numele vel-logofetului: Dobroŭl). пис Тома з Ссчавѣ вѣкт зсцоа юа а.

† Cu mila lui D-deŭ, noi **Stefanŭ**-vodă etc. Sfătuindu-ne cu mitropolitulŭ nostru kir **Teoc-tistŭ**, și cu episcopulŭ nostru kir **Tarasŭ** dela **Romanŭ**, și cu totŭ sfătulŭ; pentru sufletulŭ și mântuirea sântŭ-reposatului *moșŭ allŭ nostru bețrănulŭ Alessandru-vodă*, și allŭ sântŭ-reposatului *părintele nostru Bogdanŭ-vodă*, și allŭ sântŭ-reposatei *mamei noastre Maria*, și pentru sufletulŭ și sănătatea domniei noastre, precum și allŭ *dămnei domniei melle Eudoxia*, și pentru sănătatea pré-iubiților *coconŭ ai domniei melle Alessandru și Elena*(*); și pentru sufletulŭ și mântuirea tuturorŭ sântŭ-reposaților inaintași ai noștri; amŭ datŭ și amŭ întăritŭ, întărimŭ și confirmămŭ santei noastre monastiri dela **Pobrata**, templulŭ St. Nicola, unde este egumenŭ rugătorulŭ nostru kir-popa **Selevestru**, ca să-ŭ fie *mer-ticŭ pe totŭ anulŭ dela noi căte 10 bușŭ cu vinŭ și căte duo mae de pesce: uă majă de morunŭ și uă majă de crapŭ; și uă jumătate-pétră de céră din Têrgulŭ-frumosŭ, și tôte butoieșele de mîere din*

(*) Acesto prețioase detalie ne permitŭ a resume aci următoria genealogiă, combinată de către însuși Stefanŭ-vodă in 1466:

decîma domnăscă călănișarŭ cuveni din satele monastirii, dela ômenii monastiresci dela Botna; și laculŭ dela ustia Băcului cu tôte gârlele, și prisăca lui Davidŭ pe Băcŭ, și in facia ustiei Băcului să-și facă pe Nistru duo pescărie; și amŭ mai datŭ monastirii noastre dintre Tătariŭ nostru dela Nēmțŭ unŭ Tătariŭ allŭ nostru de casă anume Tătariulŭ Dumitru cu femeea și copii și cu tôte alle lui; și de asemenea și prisăca monastirescă dela Botna, numită Inalta, cu aceia ca ômenii monastiresci de acollo să fie fără vallŭ de către ômenii noștri; pentru tôte aceste fiindŭ incredințatori boierii noștri; panulŭ Duma allŭ lui Braia, p. Manoilŭ, p. Stanciu dela Cetatea-albă, p. Vlaicu, p. Goenŭ dela Hotinŭ, p. Crasneșŭ vornicŭ, p. Coste allŭ lui Danŭ, p. Toma Cănde, p. Petru allŭ lui Pone, p. Albŭ, p. Laze, p. Zbiere dela Cetatea-albă, p. Isala și p. Bucimŭ purcalabi de Kilia, p. Ioanŭ purcalabŭ de Nēmțŭ, p. Hodeo allŭ lui Crețŭ, p. Stețco Damancușŭ, p. Petrică . . . . p. Sacășŭ spatarŭ, p. Iuga visternicŭ, p. Pașco postelnicŭ, p. Negrilă paharnicŭ, p. Lucă stolnicŭ, p. Négŭ comisŭ, și totŭ boierii. (blăstemulŭ, și numele vel-logofetului: Dobru) A scrisŭ Toma in Sucéva, 6974, iuliŭ 9.

No. 162.

Putna, 1471, augustŭ 15, pergamenă.

Stefanŭ cellŭ Mare scutesce commerciuŭ monastirii Pobrata cu Kilia de plata vamei la trecătoria Țuțorei (Archiva Statului)

† Милостию божіею мы Стефан воевода etc. іако да стврздимз наш монастирз вт Пократы. и деже ест храм свѣтого иерарха чудотворца Николы и ест егѣменз кир Февктистз. и даем и дааи есми сен наш листз на то, варе кого вни пошлет вт савг монастирских. или вт братѣи. з монастирѣ с погрѣками монастирскимн. до Келѣи. или жнтома. или ме. домз или по рибз. или пак вѣд ис чимз. а мнто да не имают платити. ни тамз ивѣчи. ани назад. з цоцорина вѣдз. ни одни грош. прѣтеж. ни вѣди колѣрни ани сѣдец. ани мытник. ала ни вѣди наш савга или колѣрни. да не смѣют. брати мыто вт то-вара монастирскога. а кто сѣ покснит etc. (încheia-re, cu numele vel-logofetului: Toma) пис з мо-настири вт Пѣтрон. вѣкто зсцоа мѣнца авг еѣ.

† Cu mila lui D-deŭ noi **Stefanŭ** vodă

etc. étă că întărimă prin acéstă carte a noastră monastirii noastre dela **Pobrata**, templul sântului ierarcă făcătorul de minuni **Nicola**, unde este egumenă kyr **Theoctist**, următoria daniă: pe orî-cine din sluga monastirescî seă dintre frați va trimite egumenul cu trebele monastirii la **Kilia**; cu pâine, seă cu mîiere, seă pentru pesce, seă pentru orî-ce, să fie scutit de plata vamei, să nu dea nici unî groș, nici la ducere, nici la întorcere, la vadul dela **Țofora**; și deci nici unî boieru, seă jude, seă vameșu, seă orî-și-cine din slugele noastre seă din boieri, să nu cutede a lua vamă dela acea marfă monastirescă, erō cine va cuteda etc. (incheiarea ordinariă, cu numele vel-logofetului: **Toma**) 6979, augustă 15.

No. 163.

Sucéva, 1480, octombre 5, pergamenă.

Toți megieșii lui **Mihu Buzat** mărturisindă după lege, cumcă ellu a perdut documentul seă asupra satului **Pe-ustia-Răcăcinei**, atunei cândă năvălirō Turcii **Ali beg** și **Skender-beg** cu domnulă munteneșă **Țepeluș**, robindă Moldova pōnē la **Lunca cea mare** (?); **Stefan-vodă** îi reintărește acea posesiune.

(Acestă prețios document, care arruncă ună viă lumină asupra pasajului din *Letopiseje*, t. 1, p. 126; se află în Archiva Statului.)

Многостію кожїєю мы Стефан воевода etc. вже прїде etc. савга нашъ Мѣхъль Бзгат. и жаловал нам великою жалобою. рекши нам т к. аже привиліе цю мы имѣл въ нашихъ зикор. въ Иліа воевода и въ Стефана воевода. на свое правсе втнннѣ. на село. на имѣ на сѣтїи Рзкзчинѣ. на Серетѣ. а мы загубилъ тотъ привиліе. коли пришли. Дикер. и брат его Скендерберг и с Цапаавшем. и попленили нашъ землю. до пѣд великою лѣтѣ. нно ми есми досмотрили. ис нашими болѣри. и сз всею нашею наивнше радю. и зчинили есми емѣ законъ подлѣ земскаго права аки мы привелъ сси свои. вколни. межїаши. etc. нно ми видѣвши. допрое и правое. нхъ вызнаніе. и правое средетелство. а ми такожде и въ нас есми дали и потверданъ etc. а на то естъ вѣра нашего господства etc. дѣтєи нашихъ Діахандра и Богданладъ. и вѣра коаръ нашихъ молдавскѣхъ. вѣра пана Бланкѣла прѣкалака врхенского. — сына его пана Дзмѣ. — Зѣтари. — Храпа дворника. — Нѣгл. — Юга вистарника. — Гангѣра. — Хзрмана. — Германа и вѣра пана Гдани прѣкалакове белоградскихъ. — Ивана и вѣра пана Максима прѣкалакове Келен-

скихъ. — Дажога прѣкалака немецкого. — Фете Готкз. — Драгоша прѣкалака новоградского. — Іацка Гсдича. — Шефала хотинского. — Косте спатаря. — Кираколъ кистарника. — Еремїа постелника. — Івана чашника. — Петра столника. — Гроза комиса. и вѣра вхсах etc. (incheiarea, cu numele vel-logofetului: **Тзѣтѣла**) писъ Борчк. 8 Гсчавкѣ вѣктѣ Івцпа. мѣснца вкѣ.

† Cu mila lui D-deu noi **Stefan**-vodă, etc. étă-că a venit sluga noastră **Mihu Buzat** și s'a jeluit cu mare jalbă, dîcîndu noie, cumcă crîsovolu ce avuse ellu dela unchi nostri **Iliă-vodă** și **Stefan** vodă pe dreptul seă patrimoniū satulă numitū **Pe-ustia-Răcăcinei**, pe **Siret**, s'a perdut cîndu veniră **Ali-beg** și frate-sei **Skender-beg** și cu **Țepeluș**, robindă țerra noastră chiară pōnē la **lunca-cea-mare** (?); deci, cîntîndu noi cu toți boierii nostri și cu divanulă nostru supremă, făcusem lege lui **Mihu Buzat**, după dreptul țerei, ca ellu să adducă pe toți megiașii seă dēmpregiurū; și așa dērō, vedîndu acum buna și drepta recunnoscere și justa mărturiă a acellorū megieși, noi asemenea și din parte-ne dăm și întărim lui **Mihu Buzat** satulă în cestiune, pe credința domniei noastre, și a filorū nostri: **Alessandru** și **Bogdan-Vlad**, și a boierilor nostri: panulă **Vlaicu purcalab** de **Orhei**, fiu seă p. **Duma**, p. **Zberea**, p. **Hrén** vornic, p. **Nég**, p. **Iuga** visternic, p. **Gangur**, p. **Hermann**, p. **Gherman** și p. **Oana** purcalab de **Cetatea-albă**, p. **Ivașco** și p. **Maxim** purcalab de **Kilia**, p. **Dajbog** purcalab de **Némț**, p. **Fetea Gotea**, p. **Dragoș** purcalab de **Cetatea-noiă**, p. **Iațco Gudici**, p. **Ștef** dela **Hotin**, p. **Coste** spatar, p. **Kirakola** visternic, p. **Eremia** postelnic, p. **Ion** păharnic, p. **Petru** stolnic, p. **Groza** comis, și toți etc. (incheiarea, cu numele vel-logofetului: **Tent**). A scris **Borcea**, în **Sucéva**, 6989, octomvre 5.

No. 164

Sucéva, 1572, august 9, hărtiă.

Ionășcu vodă cellu **Cumplit** înapoesce monastirii **Taslău** satulă **Tătesci**, c nfiscat de către domniă.

(Archiva Statului)

† **Ivan** voevoda etc. вже дадох и братихъ господстєомнъ свѣтѣому нашему монастырѣ таславскомъ

ЕЛО СВОЕ НА ИМѢ ТЪТЕПІИ НА ГОЛОНОМ ТАСАОВѢ ЧТО
ТОЕ СЕЛО ПРАВОЕ КЪПАЕНІЕ БЫЛО ПЕТРЪ ВОЕВОДѢ И ДАНІЕ
ВЫШЕРЕЧЕНОЕ МОЛКИ И НЕПРАВЕДНО ПОРЪШЕНО БЫЛО НѢ-
КАКО. А ГОСПОДСТВАМИ ИЗВЕРЖЕНІЯМИ ПО ИСТИНѢ. ПА-
КЫ ПОМНЛОВАХ СВѢТОГО ХРАМА ВЪ СЪРЪЖАНІЕ ВѢЧНО. КА-
КО ДА ЕСТЬ СЪ ВЪСЕМ ДОХОДОМ НЕПОРЪШЕНО etc. ПИСЪ
СОЧАВНІ ВЪ КТО 1391 АВР. О.

† ГОСПОДИНЪ РЕЧЕ. † БЕРХЪВ ЛОГЪ СЧНА. (Iscălitura uricarului) † БРѢКЕ.

† Ioanne vodă etc. étă că amă dată și amă
intorsă domnia mea santei noastre monastirii dela
Taslău satulă seă anume **Tătescii** pe **Taslă-
ulă Sărată**, care fuse dréptă cumperătură a lui
Petru vodă, hărăzită acei monastirii, și s'a con-
fiscată apoi ôre-cum fără dreptate; dérô domnia
mea, aflândă adevărulă, illă inapoimă sântulă
templu in perpetuă possessiune, nestrămutată cu
totă venitulă etc. Scrisă in **Sucéva**, 7080,
augustă 9. † Domnulă a dissă. † **Berhécii**
logofetă a invetătă. (Iscălitura uricarului:) *Ure-
chăa* (*).

No. 165.

Iasi, 1599, iuliă 27, hărtă.

Mihătu cellă Viteză, ca domnă allă Valahiei,
Transilvaniei și Moldovei, întăresce monastirii Bistrița
decîma albineloră din satele monastiresci in județulă
Némțului.

(Archiva Statulăi)

† ИВ МИХАИЛ ВОЕВОДА. КОЖЕЮ МИЛОСТІЮ ГОС-
ПОДАРЪ СЪРОВАХІНСКОИ ЗЕМЛИ И ВОЕВОДА АРДѢЛСКОИ И
ГОСПОДИНЪ ЗЕМЛИ МЛАДАВСКОИ. ВЪЖЕ ГОСПОДСТВАМИ ПРО-
МИЛОСТНИХОМСА И МИЛОВАХОМ СВѢТАА НАШ МОЛѢСЪ БИ-
СТРИЦКОИ МОНАСТІР СЪ ДЕСѢТИНСЪ ЗА ПУЕЛЪ ВЪЗГѢХ
СЕЛАХЪ ВЪ СЪСНДѢ СВѢТКѢ МОНАСТІРИ. ІАКО ДА И-
МАЮТЪ ВЪЗІМАТИ ДЕСѢТИНСЪ МОЛЕКНИЦІ НАШИХЪ ИГЪМЕН
И СЪ КАЛѢГЕРЪ ВЪ ТАМЪ ІАКОЖЪ БѢШЕ ВЪНЧАЮ ВЪ ВѢ-
КЪ И ІАКОЖЪ БѢШЕ ПОМИЛОВАНИЕ ВЪ ПРѢДНІЕ ГОСПОДА-
РІЕ ТАКО ДА ЕСТЬ ИМЪ ДАННОИ ВЪ ГОСПОДСТВАМИ ТОЕ ДЕ-
СѢТИНСЪ ІАКОЖЪ ВІШПІШЕТЪ ВЪ СВОИХЪ СЕЛАХЪ ВЪ ВОЛОСТЪ НЕ-
МЕЦКОМЪ. ПРОТОЖЪ НИКТО ДА НЕ СМѢЮТЪ ИМЪ ЗАДЕРЖАТИ
НИИ ВЛАДѢТИ . . . . . НАШИХЪ ДЕСѢТИН . . . . . ПИСЪ
ІАСЪ ЛѢТЪ 1393 ЮЛЪ КЪ. САМЪ ГОСПОДИНЪ КАЗАЛЪ. (Iscălită:)
ШЕФАН ЛОГЪ СЧ. † РЪСВА.

(*) De pe identitatea iscăliturii se descopere, că acesta este celebrul
Nostoră Urechă, adevăratul autoră altă cronică, cunoscută sub
numele fiului seă G. igoriă.

† Ionă Mihailă vodă, cu mila lui D-zeu
domnulă *Terrei romănesci*, voevodulă *Transilva-
niei și stăpănulă țerei Moldovei*. Iată că domnia
mea m'amă milostivită, și amă grațiată sânta
noastră rugă, monastirea **Bistrița**, cu *decîma al-
bineloră* dela toți *vecină* (sic) din tôte satele sântei
monastirii, ca să ȳea acea decîmă rugătorii
nostri egumenulă și călugerii de acolo, duple
cum se obicinuesce din vechime, și duple cum
ȳ-au grațiată și domni de mai nainte; și nemine
să nu cutede a opri seă a strămbătăți acea de-
cîmă din satele acei monastirii din județulă **Nem-
țului** . . . . . Scisă in **Iasi** anulă 7107 iuliă
27. Insuși domnulă a dissă. (Iscălită:) **Stefană**
logofetă a invetătă. (Iscălitura uricarului:) **Rusulă**

No. 166.

Iasi, 1603, martiă 27, hărtă.

Ieremia Movilă vodă permite monastirii Pobrata
de a funda uă coloniă in satulă Vălenii, scutită pen-
tru trei anni de ori-ce dare către fiscă.

(Archiva Statulăi, unde se află ună mare numără de documen-
te intocmai de acestă genă din diferite timpuri, precum de pildă: dela
Ieremia Movilă din 1605 iuniă 15 Sucéva pentru satulă Călinescii;
din 1606 febr. 25 Iasi pentru satulă Prisaca; dela Alossandru Iliășă
din 1629 noiembrie 17 Iasi pentru satulă Foltănescii; dela Mironă Bar-
novski din 1626 apr. 17 Iasi pentru satulă Ilișescii; dela Radu Mili-
neă din 1613 dec. 1 Iasi pentru satulă Vorovescii; dela Dumitrașco
Cantacozino din 1674 martiă 8 Iasi pentru satulă Sagna, etc.)

† ИВ ВРЕМІА МОГИЛА ВОЕВОДА etc. ДАЛИ ЕСМИ
СЕН ЛИСТЪ ГОСПОДСТВАМИ. ВЪТЦЪ И МОЛЕКНИКЪ НАШЕМС
ЕГЪМЕНЪ ВЪ СВѢТА МОНАСТІРЪ ПОБРАТА. И ВЪЗЪМАНОВЕМЪ
ВЪ СЕЛО ВЪЗКѢНИ ВЪ ВОЛОСТЪ КИГѢЧСКОМЪ. НА ТО ОНІ ВАРІ
ЕЛІЦІ ХЪТѢТЪ ПРИЗВАТИ ВЪ ТОГЪ СЕЛ. ВАРЕ РЪС. ИЛИ МЪН-
ТКѢСЪ ИЛИ БЪРИНСЪ ИЛИ БЪРЪВЕН. ИЛИ БЛАХЪ ИЛИ БЪДЪ ЧТО
ЗА ІАЖКА БЪДЕТЪ. ДА ИМАЕТЪ ВЪ ГОСПОДСТВАМИ СЛОЖ-
ДЕНІЕ НА ТРИ ЛѢТИ НИ РОКІТИ НАМЪ НИ ЖАДНОЮ РА-
БОТ. НИ ИЛИШЪ ПЛАТИТИ. НИ И (50) АСПРИ. НИ ГОР-
ЦИНЪ ЗА ВЪЦИ А НИ ЗА СВИНИ НИ СЪЛЪСЪ ДАИ ЗА КРА-
ВИ И ЗА ВЪЦИ НЕ ЕДНА АНГЕРІИ. НА ТИХЪ ЛѢТЪ ЕЖЪ СВѢ
ВІШПІСАНИ. ПРОТОЖЪ И ВИ СТАРОСТЕ ДА НЕ ИМАЕТЕ ВА-
ЛѢВАТЪ ВЪ ТОГО СЕЛЪ НИ ГЛОБНИЦІ А НИ ДЕШЪГЪВІНАРІ
НИ ДАКІНАЦІ. ДА НЕ ВЪЗІМАНТЕ ИМЪ ТОВАРЪ РАДІ НИИ
СЕЛА И РАДІ ДРЪГИ СЕЛА. НИКТО ВЪ СЪДГИ ГОСПОДСТВА-
МИ КОЛІЦІ ХОДЕТЪ СЪ СЪЖЕВА ПО ТОГО ВОЛОСТЪ МАІ МНОГЪ
НЕ ВЛАДѢТЪ ПРѢДЪ СИМЪ ЛИСТЪ ГОСПОДСТВАМИ. † САМЪ ГО-
СПОДИНЪ ВЕЛѢЛЪ. † ІАСЪ ВЪ КТО 1391 МАРТЪ КЪ. (Iscăl-
ită:) ІЕРЕМІА МОГИЛА (cu mâna uricarului:) † ІЕ-
ЛІЦІ КОЛѢРЫ СЧ. † ГАНГОРЪКЪ.

† **Ionu Ieremia Movilă** vodă etc. amă dată acastă carte domnescă părintelui și rugătorului nostru egumenului dela sânta monăstire **Probata**, și vătămănilor din satul **Vălenii** in județul **Kigheciului**, ca ei să pótă chîama la acellu sat pe orî căfi, fie Ruși, fie Munteni, fie Unguri, fie Serbi, fie Moldoveni, sêu ómenî de orî-care altă limbă, cu scutella domnescă pe trei anni de orî-ce obligațiune către domniă, nici iliză să nu plătescă, nici cînci-deci-aspri, nici góști nă de pe oîe și de pe porci, nici sulgiu depe vacce și de pe oîe, nici uă angheriă; dreptă care și voi, starostiloru, să nu mai superăți acellu sat in cursu de trei anni; nici globașii sêu șugubinariî sêu dabilanții să nu-î secuestreze averea pentru alte sate, și să nu-lu attingă contra acestei cărți a nóstre nici uă slugă domnescă din câte imblă cu tréba prin acellu județu, etc. Iași, 7111, martiū 27. (Iscălitu): **Ieremia Movila**. (Cu mîna uricarului): † *Boierii cei mari ai învătău* † **Gligorcea**.

No. 167.

Pobrata. 1649, septembre 14, hărtiă.

Cercări de condeiu alle celebrului mitropolitu Dositeiu, fundatorul poesi-Iromâne litterarie, pe cându era încă numai ieromonach in monastirea Pobrata; de unde se descopere: 1. că înveța grecesce, lătimesce și polonesce in timpul petrecerii sêlle in monastire; 2. că numele lui de miru a f stă Demetriu și porecla de familiă Barilă; 3. că tată se u numia Leontari Barilă și mamă-sea: Misira

(Aceste prețiosissime autografe cercări de condeiu se află in Archiva Statului, scrisse pe dosul unui documentu dela Iancu vodă Sassul din 1581 maîn 11, prin care dăruiesce monastirii Pobrata mai multe sálașe de Țigani. Cumea in timpul șederii sêlle in monastire, mitropolitul Dositeiu se ocupase multu cu studiul crîsvelorî, arretă chiaru propriile lui cuvinte, *Letopis*; t. 1, p. 100, nota ***)

Basilii uoenodas Deo Gratias Dux moldo-
ulahiae.

† dositheus scribit

δοσίθεος ιερομόναχος υλος του λε-
ονταρη παρθέλη και της μησηρας

Λεονταρη μησιρα

δημήτριος δοσίθεος

Basilii uoenodas Deo gracias Dux moldaue.
September 14.

Ano Domini

1708.

Dositheus

Dositheus Ieromonachus δοσίθεος ιερομόναχος.
БРОМОНАХ ДВЦВДЕН ДЕ ПОКРАТА ФЕ-
ЧВРБА ЛСИ ЛЕОНТАР БАРНАВНИЧ.
Dositsey Barylowicz.

Documente publicate române.

No. 168.

Argeșu, 1418, iuniu 15.

Mihailu vodă, fițulu lui Mircea cellu Mare, intă resce colonistiloru germani din orașulu Helta in Transilvania dreptulu de a pasce vitele lor in munții Terrel-romănesci, promittendu le totu-d'ua-dată, că la casu de resbellu intre Munteni și Transilvani, le va da unu boieru cu unu stégu de óste pentru a le appera neutralitatea.

(Acestu prețiosu documentu, publicat dupe originalulu latinu in Engel, *Geschichte der Wallachey*, t. 1, p. 164, cu tóte semnele diplomatice și paleografice de autenticitatea cea mai neprihănită, totuși se părea istoriculu germanu *forte dubiosu*, sehr verdaechtig, sub pretestu că Mircea cellu Mare n'a avut fecioru numitu Mihailu. Errórea lui Engel se dovedesce prin documentulu, ce l'am publicat sub nr. 133).

Noi Mihailu, cu mila lui D-deu voevodulu muntenescu (voivoda Transalpinus), salutamu și dorimu necontentita sporire a fericirii tuturor colonistiloru (hospitibus) din orașulu **Heltha** in **Transilvania**. Fiindu că ați trimisu către măria-nóstră pe ambasadorii vostri demni de totă increderea, bărbați onorabili și înțelepți, anume **Arménulu Iacobu și Cristell**, stându cu rugăminte inaintea nóstră, ca domnia și măria nóstră să întărescă in propriulu nostru nume și sub sigilliulu nostru cellu mare, crîsovulu privilegia-le acordat voue din deosebita grațiă a stăpenu-lu și tătălu nostru grațiosulu **Mircea** vodă de cuviósă memoriă; și fiindu-că rugăminte voastră o vedem a fi justă; deci, v'accordamu și v' dăm și noi din parte-ne, voue ómenî bunî din **Heltha**, tóte dreptarile și libertățile vechie, de câte v' bucuraróți in dillele părintelulu nostru, și anume: *insi-v' și ómenî vostri fie Români fie alți de orî-ce condițiune, să pască vitele și oiele lor in munții nostri in orî-ce vreme, avendu și acordate pentru libera întrebuițare, intocmai ca ómenî nostri proprii, in totu cursulu vieței nóstre, erburi, pădurile, și apele nóstre; deasemenea, chiaru cându se va imtempla, ca noi să avem neînțele-gere sêu cêrtă cu totă țerra transilvană, cu voi in-că și atunci voim a pădi pace și legătură stator-nică, ba și mai multu decâtu atăta: v' făgăduim*

pe buna noastră credință, că în totu timpul res-
boiului, pentru a vă appera și a vă protege con-
tra năvălirilor, vă vomu da pe unul din boie-
răi nostri cu uă săgătiă de ôste (unum de baro-
nibus nostris nostra cum sagitta). **Argeșu**, du-
minica octaveloră Corpului lui Cristu, anulă
1418. **Ionu Mihailu** (Ivon Michael)

No. 169.

Fără locu, 1559, aprile.

Alessandu-vodă Lăpușnenulă hărăzescemal multe
sate monastirii Chipriana, enumerându între cei presinți
la acestă actă pe fii sei Ionașcu, Bogdanu, Mihailu și
Petru.

(Originalulă slavonă s'a publicat în colecțiunea lui Venelin, p. 171)

În numele Tatălui și Fiiului și allu Sântului
Spiritu, trinitate consubstanțiale și nedespărțită,
eu, robulă stăpânului meu Jesu-Cristu, **Alessan-
dru-vodă**, cu mila lui D-deu domnulă țerrei
Moldovei, amă bine-voitu domnia mea cu a
noastră bună-voință, den pură și luminată animă,
din totă a noastră bună voia și cu ajutoriulă d-
deescu, și pentru sufletulă și mântuirea domniei
melle, și alle dómnei domniei melle, și alle de
D-deu dărușiloră mie copii, și amă dată și amă
miluită domnia mea monastirea dela **Capriana**,
unde este tempulă Adormirii Pré-curatei Stăpâne
nôstre Maica Domnului și purură-feciôră Mariă,
cu satele a-nume **Lozau** și **Préjolteni** și **O-
nescii** și **Sadova** și **Băliceni** și **Luceni** și
Vorniceni și **Dumenii** și **Glăvășeni** și
Bisericieni și **Purcanii** de josă în . . . și
trei fălci de viă dela **Cotnară** . . . să fie
dela noi acei santei monastiri daniă cu totă ve-
nitulă nestrămutată nici-uă-dată în vecii veciloră;
eră hotarele sateloră, cu heleștee și mori pe
unde voră fi, să fie după hotarele celle din ve-
chime locuite; și pentru acésta este credința dom-
niei melle supra-serise **Alessandru-vodă**, și cre-
dința pré-iubișiloră fii ai domniei melle **Ionașcu**,
Bogdanu, **Mihailu** și **Petru**, și credințele boieri-
loră nostri: panulă **Ioannu Motocă** vornicu
. . . . . p. **Négolă** și p. **Vascanu Movilă**
purcalabi de **Hotinu**, p. **Alexa Bodeiu** pur-
calabu, p. **Petru** allu **Crăstei**, p. **Ioană** și p.
Crăstea purcalabi de **Némțu**, p. **Văscanu**
și p. **Andreică** purcalabi de **Romanu** . . .

p. **Sava** postelnicu, p. **Copitaru**, p. **Ioană**
visternicu, p. **Coste** păharnicu, p. **Andreică**
stolnicu . . . și toți boiari nostri moldovenesci
mară și miei; éro după viața noastră etc. luna
lui aprile anulă 7067.

Documente inedite române.

No. 170.

Fără locu, 1612, februară 18, hărtiă.

Radu-vodă cellă Mare întăresce monastirii de la
Argeșu dreptulă legale de a secuestra boii și carrele
dela ori-cine va cuteđa a tăia lamne din braniscea mo-
nastiréscă.

(Archiva Statului)

† МНОСТІЮ БОЖІЮ ІУ РЯДЪЛ etc. ДАВАТ ГОС-
ПОДСТРОМІ СІЮ ПОВЕЛѢНІЮ ГОСПОДСТВАМИ (dă domnia mea
acéstă poruncă domnéscă) ПЗРНТЕЛБИ ЕРЪМЕНЪЛБИ.
АВ ВФѢМІЕ. ДЕЛА СФЪНТА МЪНЪСТІРЕ ДЕ Л ЯР-
ГѢШ. КА СЪ ФІЕ КОЛНИКЪ. КЪ КАРТѢ ДОМНІИ МЕЛЕ. ДЕ
СЪШ АПЕРЕ. БРАНИЩѢ. ЧЕ ІАСТЕ МАИ СЪС ДЕ МЪНЪСТІРЕ.
ДЕ КАТЪЗ ТОЦИ ВАМЕНІИ. ВРИ. ВРОШАНІ. ВРИ РЪМЪНІ.
ВРИ МЕЦІАШІ. ВРИ СЪВЪЖИТОРИ. ВРИ ЧЕНЕ КА ФИ. НИ-
МЕННАѢ. СЪ НЪ ДНТРЕ ДН БРАНИЩЕ. ФЪР ШІРѢ. ЕРЪ-
МЕНЪЛБИ. ЧЕ ІАСТЕ МАИ СЪС СКРИС. ДЕ СЪ ТАЕ МЪАТЪ СН
ЛЕМНЪ. ІАР ПРЕ ЧИНЕ ВА ПРИНДЕ. ТЪМНЪ. БРАНИЩѢ. ІАР
КЪАВЪРІИ. ДЕ А СФЪНТА МЪНЪСТІРЕ. СЪ ФІЕ КОЛНИЧИ
СЪН ПРАДЕ. ДЕ СЪ АЕ ІА ВОНИ. КЪ КАР КЪ ТОТ. КЪ МАВ
ФОСТ АѢУѢ. БРАНИЩІИ. МАИ ДЕМАИНТЕ. ВРѢМЕ. ШИ
ДЕ НИМЕННАѢ. ВПРѢЛЪ. СЪ НАНЪЗ. ПЕНТРЪ КЪ АЧѢ БРАНИ-
ЩЕ. АВ ФВСТ АПЪРАТЪ. ШИ МАИ ДЕ ДЕМЪАТ. И НИХТО
etc. (și nime să nu cuteđe etc), мѣснца фєвр иі
АИИ АѢТ ІЗРК. (Pecete).

No. 171.

Iași, 1629, aprile 10, hărtiă.

Mironu Barnoski vodă scutesce satulă Borilescii
de tôte dările affară numai de cislă scrissă assupra
în vistieră, însărcinân u-lă cu ținerea străjel la fruntăriă.

(Archiva Statului)

ІУ МИРѢН БАРНОВСКІИ МѢГІЛІИ ВЪВЕРЪДА
etc. СКРІЕМ ДОМНѢМѢ ТЪТЪРЪР СЪВЪІАВР ДОМНІМѢЛЕ.
КЪЦ ВЕЦ ДНЕЛА КЪ СЪВЪБЕЛЕ ДОМНІМѢЛЕ АА ЦИНЪТЪА
БЯКЪЪЛЪІ. ДЪМЪВЪ ЦІРЕ. ДАКА ВЕЦ ВЕДѢ КАРТѢ. ДОМ-
НІИ МѢЛЕ. ІАР ВОИ СЪ АВЕЦ А АХСА ФОАРТЕ ДН ПАЧЕ
ДЕ ТОАТЕ АНЪРІИЛИ СЪТЪА БОРЪЛЪЩІИ НЪМАІ
СЪ АІВЪ ЕІ АШ ПЪХТИ ЧИСЛА АВР КЪТЪ ВА ХИ
СКРИСЪ ДН ВИСТѢРЪА ДОМНІМѢЛЕ НИЧ И-

лиш сз дѣ. нич сзлцѣс ничі снтс . . . нич.
лсп. нич w ангріе . . . пре алци миши а дом-
ннмѣле. пентрѣ кзчі дсминѣмѣ ам лзсат сз
цїн стражз пе апа Тагаззлвї челсі маре
кзм цин ши алте стрзжі. шн неме днтрѣ нн-
мик сз нсі днвзлвмскз etc. 8 ІІС вл /зрлз ап і
дне. (Iscălitu:) Іw МИРѢН ВОЕВОДА. † ІАНЪШ.

No. 172.

Iasi, 1644, septembrie 18, hărtiă.

Mai mulți boieri domnesci, între cari și staroste-
le neguțitorilor, atestă schimbul, prin care vame-
șul Statie dă casele sello din țergul-vechiuși unū
adauș de 80 lei, luândū dela Alessandra nesce case
din țergul-ноу.

(Archiva Statului)

† Сто аз (adecă еу) ТОДѢРАШКО вел ло-
гwfет. и ГЛИГОРІѢ ЗРѢКѢ вел дворник доанѣи
земли (de țerra de jos). и ЦЕФАН вел армаш. и
ТОДѢРАШКО. и КОСТЯНТИН ЧОГОЛѢ. и НѢ-
НЮЛ и РОШКА. и МОЦОВ дворники глотиїи. и
КРѢСТѢ кзмнар. и ПАНЪ КЯЧАН старосте
де негцзторі ши алци котарі мзлци дела квртѣ
мзрін сале домнѣ нострѣ: адекз лс винит дннантѣ
ноастрѣ СТАТІѢ мареле вавеш. ши кс АЛЕКСАН-
ДРІ фата ФОТѢСІ де а лор вѣнз рое ши де нн-
ме неквици. нич днпресврати. лс скимбат а лор дн-
рѣптз шчинз ши мошіе. касиле дин ІІШ. датав СТА-
ТІѢ вавешл. АЛЕКСАНДРІИ. касиле дин трз-
гѣ л нw8. кариле. лс фост. кзмнзрат. дела ГРАМА
8ш. ши дспз касе лс маї дат. wпт8 зечі де ле
вані. тар АЛЕКСАНДРІ. лс дат касиле еї дин
трзгѣ л векю. сз фїе лсі СТАТІѢ вавешл. деч
ної днкз вѣззнлв. де а лор вѣнз рое. токмалз. ши
скимбатрѣ. ної днкз дела ної ам фкзст. дсминѣло
лсі СТАТІѢ вавешл. ши АЛЕКСАНДРІИ. ачастз
скрисоаре. а ноастрѣ. сз фїе лпр де крединцз. ши
де маре днтзрнтрѣ. ши пентрѣ. крединца. нwі. кс
мзла ноастрѣ ам искзлит. ши нѣм нсч печециле да
се знает (ca să se scie). 8 ІІС лѣт /зрлз сеп нї.
(Iscăliturile).

No. 173.

Iasi, 1666, august 26, hărtiă.

Iliăș Alessandra vodă scutesce pe unū preutū
și pe unū diaconū dela monastirea femească dela Mēs-

tacănū de tôte dările preutesci, ărō pe patru poslușnici
aī acei monastiri de tôte dările țerrănesci.

(Archiva Statului)

† Іw ИЛІАШ АЛЕКСАНДРѢ ВОЕВОДА etc. скрі-
ем домніа мѣ ла тоате сзлциле ноастре кзці веці
лмела кс дзжді пресцзши. ла цинстѣа БЯКѢ-
ЗЛІ. дѣка вец вѣдѣ картѣ домніеї мѣле. тарз вої
тоц сз авец а лзса дмпаче 8н прѣст ши пре 8н дї-
якон дела свзнта мзнзстире дела МѢСТАКЖИ. че
мсте фкзстѣ де крединчос котарінла нострѣ ГЛИГО-
РІѢ ХѢБѢШЕСКѢЛ столникѣа чел маре. сз фїе
дмпаче де дажде дпзржтѣскж ши де даж-
де ваздичаскж ши де колаци ши де алте
дзри де тоате де кзте сінтс пре алци пре-
вци л цара домніи мѣле. нїме дтрѣ немикж
сз нсі днвзлвмскз. ашїждѣрѣ ши патрѣ посасш-
нич ме вор авѣ рѣгзтоареле ноастре кж-
лсгзрицелє аколѣ ла ачѣ свзнтѣ мзнзстире.
сз фїе дмпаче де дажде шї де злцши де
леї шї де талері шї де галбени шї де . . .
алте ангерії де тоате де кзте сінтс пре
алци мишеї л цара домніеї мѣле. нїме дтрѣ
немикж сз нсі днвзлвмскз нѣмаї ка сз лѣз еї а сз-
жі шї а посасшї трѣкелє ачѣ свинте вѣскречі. тар
чїнеї ва днвзлвї дтрѣ чева. де маре чертаре ва хї ла
домніа мѣ. etc. 8 ІІС лѣт /зрлз лс кс. (Iscălitu:)
Іw ИЛІАШ ВОЕВОДА.

† ЛЕКЯ

—Notă la pagina 101.—

In summiaruli publicatū sub No. 140 s'a pussū data 1442 de-
la Cristū, ărō dela zidirea lumii 6950. Confrontatiunea ulterioară a a-
cellui documentū cu mai multe documente totū din anulū 1442, între
altele și cu acellū publicatū sub No. 9, precum și cu mai multe docu-
mente totū dela Alessandu-vodă fiulū lui Iliăș-vodă, între altele cu
acellū publicatū sub No. 141, ne-a incredințatū deplinū, că uricoarulū,
din gresilă, a pussū unū n. in locū de 8, incătū anulū cellū adeve-
ratū allū documentulū in cestiune este 6960 sōū 1452; cea ce se accōr-
dă și cu cronologia lui Urechia. In celle-lalte priivine, ori-cine va
arunca ochii assupra originalulū, păstratū in Archiva Statulū între
actele adduse dela monăstirea St-Sava din Iasi, nu se va putē induoi
cătū de puținū despre autenticitatea documentulū; cea ce a concursū a
ne induce in errōre assupra cronologiei, făcēndu-ne a ne prē-increde in
cifra cea greșitā; deși factulū nī se părea curiosū, n'amū contenitū
de a-lū studia, și nu' intărdiāmū de a-lū rectificā aice, se'nțellege nu-
mai intru cătū priivescē summiaruli nostru, căci in testū catā a se pă-
stra documentulū așa cum este, fără nici uā schimbare.

Abonamentele
se facu la Tipografia
Statului.

ARCHIVA ISTORICĂ A ROMÂNIEI.

Esse uă dată pe
septemână cu prețulu
de 1 galbenă pe annă.

SUB AUSPICIELE MINISTERIULUI JUSTIȚIEI, CULTELORŪ ȘI INSTRUCȚIUNII PUBLICE.

Annulă I.

Redactor: B. PETRICEȚCU-HĂJDEŪ,

Annulă I.

ex-professor superior de istoriă și statistică, ex-bibliotecar, ex-membru alii Comissionii documentali.

Documente inedite in limbe străine.

No. 174.

Bistrița, 1428, iuliu 8, pergamenă.

Alessandru-vodă cellū Bunū hărăzesce monastirii Bistrița 31 sălașe de Țigană și 12 bordeie de Tătari, enumerându-i pe nume

(Archiva Statului)

† Милостія божіа. азъ Іу Александръ воевода и господинъ всен моладаваѣнскои земан. etc. при-ложихъ монастырю оуспѣнію etc. на Бистрици, три-десати и еднѣ челѣдъ Циганъ. и дванадесатъ хижъ Татаръ. иманъсемъ тѣхъ челѣдъ Циганъ. князь Ко-манъ. Марко. Сината. Котора. Ивашко. Къркеа. Ко-ста. Влаахъ. Нанъ. Охава. Мирча. Шофватѣ. Чръ-натъ. Иванъ. Данчълазъ. дръги Нанъ. Жържъ. Херманъ. сынове Голеви Никола . . . . . Кожанъ. Бонко. дръги Херманъ. Марко. Тръцъ. . . . . Тома. Завидъ. Ма-тасъ. Кожанъ . . . . . Чрънатъ. а Татаре на има-сѣтъ. Палмешъ. Тодеръ. Тома. Чабалаи. Филимонъ . . . . . Филипъ. Борисъ. Татко . . . . . Лвкычъ . . . . . тое въсе да естъ etc. а на то естъ въра нашего господства etc. сына господствами Иліаша воевода. и въра въсѣхъ дѣтен нашихъ. и въра коаръ нашихъ. въра пана Миханла и дѣтен его. — Влзчи и дѣтен его. — Кспича дворника. — Драгоша и дѣтен его. — Негри. — Жържа и дѣтен его. — Иліаша и дѣтен его. — Дана и дѣтен его. — Оуриша и дѣтен его. — Ивана дѣтка. — Кръсти и дѣтен его. — Стана ви-стѣрника. — Жържа Жометатева и дѣтен его. — Чъръы и дѣтен его. — Стана Вржлича и дѣтен е-го. — Домонкша столника. — Негрила чашника. — Ходка постелника. и въра въсѣхъ etc. (incheiarea, cu numele vel-logofetului: Нѣрое). на Бистрици. бакт. /вцл/ юл и

† Cu mila lui D-deu eū Ionū Alessan-

dru vodă, stăpânindū totă țerra moldo-romă-nă, amū accordatū monastirii Adormirii dela Bistrița 31 familie de Țigană și 12 bordeie de Tătari; éra numile acellorū familie de Țigană sunt: *kinezulū* Comanū, Marco, Sinata, Cotoră, Ivașco, Curkeia, Costea, Vladū, Nanū, Ehava, Mircea, Șofultea, Cernatū, Ivanū, Danciu, altū Nanū, Jur-ja, Herman, fideiorū lui Goale Nicola . . . . . Cojanū, Voico, altū Herman, Marco, Tru-țū, ... Toma, Zavidū, Matasă, Comanū . . . . . Cernatū; éra numile Tătarilorū sunt: *Palmeșū, Toderū, Toma, Ciabalaiū, Filimonū . . . . . Filippū, Borisū, Tateo Lucaciū . . . . .* acești toți, pentru cari este credința domniei nōstre și a fiului dom-niei melle *Iiașū* vodă, și a tuturorū copii-lorū nostri, și a boierilorū nostri: panulū *Mihailū* și copiii lui, p. *Velce* și copiii lui, p. *Cupciei* vornicū, p. *Dragoșū* și copiii lui, p. *Negru*, p. *Jurjū* și copiii lui, p. *Nestēcū* și copiii lui, p. *Iiașū* și copiii lui, p. *Danū* și copiii lui, p. *Oreșū* și copiii lui, p. *Ivanū Dēteo*, p. *Crăstea* și copiii lui, p. *Stanū* visternicū, p. *Jurjū Jumetate* și copiii lui, p. *Ciurba* și copiii lui, p. *Stanū* allū lui *Bērle* și copiii lui, p. *Domonensū* stolnicū, p. *Negrilă* paharnicū, p. *Hodeo* postelnicū, și toți etc. (incheiarea, cu numele vel-logofetului: *Négoiă*). La Bistrița, 6936, iuliu 8.

No. 175.

Sucēva, 1429, iunū 1, pergamenă.

Alessandru-vodă cellū Bunū hărăzesce lui Oni-că unū satū pe Jejiā, enumerându între marturii aco

stei donațiunii pe toți fiii domnesci: Iliășu-vodă, Stefanu, Petru și Alessandru.

(Archiva Statului)

Милостію кожію. мы, Ілезандръ воевода etc. вѣже тот истинный нашъ савга **Оника**, сажна намъ право и вѣрною сажкою. тѣм мы, видѣвше etc. дали есмь емс оу нашей земан оу молдавскон. едно село на Жѣжн. где емс ест дом. оурик со сѣкмъ доходоу etc. а на то ест вѣра нашего господства etc. и вѣра сына господствами Ілаша воеводы. и вѣра сынов господствами. Стецка и Петра и Ілезандра. и вѣра коларъ господствами. вѣра пана Муханла и дѣти его. — Вазчи и дѣти его. — Негри. — Ілаша и дѣти его. — Квчича дворника и дѣти его. — Жвржа и дѣти его. — Дана и дѣти его. — Ісаіа и дѣти его. — Жвржа Жметатевича и дѣти его. — Домокша stolника и дѣти его. — Братла и дѣти его. — Стана и дѣти его. — Нѣгоа логофета. — Негрила чашника. — Костича постелника. и вѣра оуцх etc. (incheiarea, cu numele Muxana gramatik) оу Сочавѣ вѣкт вѣцлз існѣа а:

† Cu mila lui D-zeu noi **Alessandru**-vodă etc.; ȃlă cǎ acȃstǎ adevȃratǎ slugǎ a nȃstrǎ **Onica** ne-a servitȃ cu dreptate și cu credinȃ, dreptȃ care i-amȃ datȃ in țerra nȃstrǎ moldovenȃscǎ unȃ satȃ pe **Jejia** unde i-se aflǎ casele, cǎ sǎ-i fie moșia cu totȃ venitulȃ, fiindȃ incredinȃtorȃ domnia nȃstrǎ, și fiindȃ domniei melle **Iliășu-vodǎ**, și fiindȃ domniei melle **Stețco** (**Stefanu**), **Petru** și **Alessandru**, și boierii domniei melle: panulȃ **Mihailȃ** cu copiii, p. **Velcea** cu copiii, p. **Negru**, p. **Iliășu** cu copiii, p. **Cubeicii** vornicȃ cu copiii, p. **Jurjȃ** cu copiii, p. **Danu** cu copiii, p. **Isaia** cu copiii, p. **Jurjȃ** allȃ lui **Jumetate** cu copiii, p. **Domocușu** stolnicȃ cu copiii, p. **Bratȃ** cu copiii, p. **Stanȃ** cu copiii, p. **Negoia** logofetȃ, p. **Negrilȃ** paharnicȃ, p. **Costici** postelnicȃ, și toȃi etc. (incheiarea, cu numele gramaticuluȃ: **Mihailȃ**). In **Suceva**, 6937, iuniȃ 1.

No. 176.

Suceva, 1431, februarie 6, pergamenă

Alessandru cellȃ Bunȃ hǎrȃzesce monastirii **Bistrița** uȃ vamȃ, uȃ monastire secundariȃ, și patru prisece.

(Archiva Statului)

† Милостіа кожіа азъ ракъ владѣкы моего Ісуса Христа Іу Ілезандръ воевода. и господинъ всен молдовахѣнскон земан. etc. приложнхъ монастырхъ оуспеніхъ прѣсвѣтѣи когородниці цю ест на Бистрици где ест старецъ куръ Василіе. мыто вт Тазаова да са држитѣ кз баковскомъ мытѣ. и еше есмы дали монастырхъ свѣтого Николи где былъ Хвѣа и сѣ селоу. и сѣ манн и селищемъ вт Никида. и сѣ старимъ хотаромъ. и четири пасѣкы. една ест оу Бохотинъ на Козін. а дрвгаа ест на вѣршіи Чаръ. навкы. а третіа. на Иткыа. а четврѣта на оустн Ботни. тое вѣсе etc. а на то ест вѣра нашего etc. сыновъ господствами Ілаша воеводы. и Стѣцка. и Петра. и вѣра вѣсѣхъ дѣтей нашихъ. и вѣра вѣрѣ нашихъ. вѣра пана Муханла и дѣтей его. — Вазчи и дѣтей его. — Жвржа дворника и дѣтей его. — Квчича и дѣтей его. — Жвржа Фратовского и дѣтей его. — Дана и дѣтей его. — Ісаіа и дѣтей его. — Оуника а ти и дѣтей его. — Стана вистіарника. — Чвръкы и дѣтей его. — Іакъша вистіарника и дѣтей его. — Домокша stolника. — Негрила чашника. — Костича постелника. и вѣра вѣсѣхъ etc. (Formula ordinariȃ, cu numele vel-logofetuluȃ: **Negre**). оу Сочавѣ. вѣцлз. февр. в.

† Cu mila lui D-zeu eu robulȃ stǎpȃnuluȃ meu **Jesu-Cristȃ**, **Ionȃ Alessandru** vodǎ, domnȃ allȃ tȃtǎ țerra moldo-romȃnǎ, amȃ adȃusȃ monastirii Adormirii Maicei Domnuluȃ, care este pe **Bistrița** și unde e starețȃ kyr **Vasiliȃ**, cǎ vama dela **Tazlȃu** sǎ atterne de acea dela **Bacȃu**; și i-amȃ mai datȃ monastirea St. Nicolaiȃ unde a fostȃ **Huba**, cu satulȃ, cu mȃra, cu seliscea dela **Nekidȃ**, și cu hotarulȃ cellȃ vechȃ; și incȃ patru prisece: una la **Bohotinȃ** pe **Cozia**, alta pe obȃrșia **Cernaucȃ**, a treia pe **Itculȃ**, a patru pe ustia **Botnei**; acestea tȃte etc., pe credinȃ nȃstrǎ, și a fiilorȃ domniei melle **Iliășu-vodǎ**, **Stețco**, **Petru** și a tuturorȃ copiiilorȃ nostriȃ, și a boierilorȃ nostriȃ: panulȃ **Mihailȃ** cu copiii, p. **Velcea** idem, p. **Jurjȃ** vornicȃ idem, p. **Cupeicii** id., p. **Jurjȃ Fratoski** id., p. **Danu** id., p. **Isaia** id., p. **Unclȃtȃ** id., p. **Stanȃ** visternicȃ, p. **Ciurba** cu copiii, p. **Iacusȃ** visternicȃ idem, p. **Domonecușu** stolnicȃ, p. **Negrilȃ** paharnicȃ, p. **Costescu** (sȃu: allȃ lui **Coste**)

postelnicu, și toți boierii etc. (încheierea, cu numele vel-logofetului: **Négoia**). **Sucéva**, 6939, februarie 6.

No. 177.

Sucéva, 1442, maiu 7, pergamenă.

Stefan-voda întărește monastirii Pobrata 9 case de Țiganî, în prezența scatelui său Petru-vodă și a mai multor boieri.

(Archiva Statului)

† Милостію божию. мы Стефанъ воевода etc. потвърдан есми. и оукрепленъ вѣща нашего дааніе. и дали есми. нашему монастырю. вѣща Полѣны. где ест храм. etc. Николы. о. Татар. на имя. Иванчък и съ братом своимъ. и съ оусими челядми ихъ. и Иванка съ братом. и съ оусими. челядми ихъ. Чочан съ братом. и съ оусею. челядню ихъ. и Хрица. съ челядми своими. Мшита съ челядми своими. Пана съ челядми своими. Чынак съ челядми своими. Шефзие. съ челядми своими. и Тѣла ватаман. и съ оусими челядми своими. ты оуси. etc. а на то ест вѣра. нашего господства etc. и вѣра възлюбленнаго брата. Петра воевод. и вѣра колѣръ нашихъ. вѣра пана Врзети. — Нѣгомъ логодета. — Петра Хвдича. — Дзмы Бравича дворника. — Юргича и зѣта его пана Ёанчи логодета. — Негрила. — Ваны Оурѣкае. — Братѣла. — Ивана Баачана. — Дзмы Димедавачича. и брата его пана Мирчи. — Фомы Берешчака. — Симы дворника. — Костича постелника. — Станчъ Понича. — Дениша спатара — Кости вистарника. — Богъша и брата его пана Пашка Нестѣковичи. — Врзети Чорного. — Манѣла Шерѣича. — Богдана. — Радѣла столника. — Боунги комиса. и вѣра вѣсѣхъ etc. (încheierea cu numele: Муха писар). пис Тадоръ: граматик. оу Гочавѣ. вѣтъ вѣчна. маи 3.

† Cu mila lui D-deu noi **Stefan** vodă etc. întărim și confirmăm dania părintelui nostru, dând monastirii noastre dela **Poéna**, templul St. Nicolaiu, 9 **Tătarî** a-nume: **Ivan-ciuc** cu fratele-său și toți copiii lor, **Ivan-co** idem, **Ciocian** idem, **Hrițu** cu copiii lui, **Muntea** idem, **Panas** id., **Cianac** id., **Stefănellu** id., și **Tulea vătămanul** idem;

carî toți să-i fie etc. pe credința domniei melle și a pre-îubitului meu frate **Petru-vodă**, și a boierilor nostri: panul **Crăstea**, p. **Négoia** logofet, **Petru Hudici**, p. **Duma** allu lui **Braia** vornicu, p. **Jurghici** (allu-lui-Jurga) și ginerele său p. **Oancea** logofet, p. **Negrila**, p. **Vană Ureclea**, p. **Bratu**, p. **Ivan** Bălcenu, p. **Duma** allu lui **Limbă-dulce** (sic) și frate-său p. **Mircea**, p. **Toma Vereșciacu**, p. **Sima** vornicu, p. **Costescu** postelnicu, p. **Stanciu** allu lui **Pone**, p. **Dienișu** spataru, p. **Costea** visternicu, p. **Bogușu** și frate-său p. **Pașco** fii lui **Nestecu**, p. **Crăstea** cellu negru, p. **Manuilu** allu lui **Șerb**, p. **Bogdanu**, p. **Radu** stolnicu, p. **Bunghea** comis, și toți etc. (încheierea, cu numele pisarului **Mihu**) A scrisu **Tadoru gramaticu**, **Sucéva**, 6951, maiu 7.

No. 178.

Tergulu de josu (?), 1444, aprilu 26, pergamenă.

Petru-vodă, fiul lui **Alessandru** cellu Bunu, hărăzește monastirii Pobrata patru sălășe de Țiganî.

(Archiva Statului)

† Милостію божию мы Петръ воевода etc. оучинил есмы въ за дѣшые свѣтопочившаго рвдителя нашего **Александра** воеводѣ. и за наше здравье. и дали есмы нашему монастырю вѣща Побраты где ест храм etc. идеже ест егменъ. Вустатые. и дали есмы томъ etc. четиры челоуды Циганъ. правыи на имѣ Микѣла и съ его челядню всею. и **Климанъ** etc. и **Бизнах** etc. и **Славъ** etc. да вѣдоутъ нашему монастырю etc. а на то ест вѣра господствами etc. и вѣра колѣръ нашихъ. вѣра пана Братѣла. — Симы дворника. — Толдѣра чашника. — Ивана Мингула. — Никомана. — Юрия Коупича. — Стеца. — Давида столника. — Косты Хришкана. и вѣра вѣхъ etc. (încheierea, cu numele vel-logofetului. Иаму) 8. Донномъ тръгѣ. вѣтъ вѣчна. априлѣ кѣ.

† Cu mila lui D-deu noi **Petru**-vodă etc. pentru sufletul sântu-reposatului nostru părinte **Alessandru vodă** și pentru sănătatea noastră, am dat monastirii noastre **Pobrata**, unde este egumenul **Eustatiu**, patru sălășe de Țiganî anume: **Micula** cu totă casa lui, **Căliman** idem, **Bizila** idem, și **Slavu** idem;

postelnicu, și toți boierii etc. (încheierea, cu numele vel-logofetului: **Négolă**). **Sucéva**, 6939, februarie 6.

No. 177.

Sucéva, 1442, maiu 7, pergamenă.

Stefan-voda întărește monastirii Pobrata 9 case de Țigani, în prezența fratelui său Petru-vodă și a mai multor boieri.

(Archiva Statului)

† Милостію кожію. мы Стефанъ боевода etc. потвърдили есми. и оукрепили вѣща нашего дааніе. и дади есми. нашему монастырю. вѣ Поляны. где ест храм. etc. Николы. о. Татар. на имя. Иванчък и съ братом своимъ. и съ оусми челядми их. и Иванка съ братом. и съ оусми. челядми их. Чочан съ братом. и съ оусею. челядню их. и Хрицъ. съ челядми своими. Мѣнта съ челядми своими. Пана съ челядми своими. Чѣнакъ съ челядми своими. Шефъ на е. съ челядми своими. и Тѣла багман. и съ оусми челядми своими. ты оуси. etc. а на то ест вѣра. нашего господства etc. и вѣра възлюбленнагоми брата. Петра боевода. и вѣра колѣръ наших. вѣра пана Врѣсти. — Нѣкогда логодета. — Петра Хвѣнча. — Дѣмъ Браевича дворника. — Юргича и зѣта его пана Сѣнчи логодета. — Негрила. — Баны Оурѣкае. — Братѣла. — Ивана Баачана. — Дѣмъ Дѣмѣзѣлачича. и брата его пана Мирчи. — Оомы Верешчака. — Симы дворника. — Костича постелника. — Станчѣ Понича. — Дѣниша спатара — Кости вистарника. — Богѣша и брата его пана Пашка Нестѣковичи. — Врѣсти Чорного. — Манѣла Шерѣича. — Богдана. — Радѣла столника. — Боунги комиса. и вѣра възѣхъ etc. (încheierea cu numele: Мухъ писар). пис Тѣдоръ. граматик. оу Сочавѣ. вѣкт ѡзна. маи 3.

† Cu mila lui D-deu noi **Stefan** vodă etc. întărim și confirmăm dania părintelui nostru, dând monastirii noastre dela **Poéna**, templul St. Nicolaiu, 9 **Tătari** a-nume: **Ivan-ciuc** cu fratele-său și toți copiii lor, **Ivan-co** idem, **Ciocian** idem, **Hrițu** cu copiii lui, **Muntea** idem, **Panasu** id., **Ciunacu** id., **Stefănellu** id., și **Tulca vătămanulu** idem;

carî toți să-i fie etc. pe credința domniei melle și a pre-îubitului meu frate **Petru-vodă**, și a boierilor nostri: panul **Crăstea**, p. **Négolă** logofet, **Petru Hudici**, p. **Duma** allu lui **Braiă** vornicu, p. **Jurghici** (allu-lui-Jurga) și ginerele său p. **Oancea** logofet, p. **Negrilă**, p. **Vană Ureclea**, p. **Bratū**, p. **Ivanu Bălcenu**, p. **Duma** allu lui **Limbă-dulce** (sic) și frate-său p. **Mircea**, p. **Toma Vereșciacu**, p. **Sima** vornicu, p. **Costescu** postelnicu, p. **Stanciu** allu lui **Pone**, p. **Dienișu** spataru, p. **Costea** visternicu, p. **Bogusă** și frate-său p. **Pașco** fiu lui **Nestecu**, p. **Crăstea** cellu negru, p. **Manuilă** allu lui **Serbă**, p. **Bogdanu**, p. **Radu** stolnicu, p. **Banghea** comisă, și toți etc. (încheierea, cu numele *pisarului Mihă*) A scrisu **Todoru gramaticu**, **Sucéva**, 6951, maiu 7.

No. 178.

Tergulă de jos (2), 1444, aprilie 26, pergamenă.

Petru-vodă, fiulul lui **Alessandru** cellu Bună, hărăzește monastirii Pobrata patru sălășe de Țigani.

(Archiva Statului)

† Милостію кожію мы Петръ боевода etc. оучинили есмы вѣ за дѣшые свѣтопочившаго рѣдителя нашего **Александра** боевѣди. и за наше здравье. и дади есмы нашему монастырю вѣ **Пократы** где ест храм etc. и деже ест егѣменъ. вѣстатые. и дади есмы томъ etc. чѣтыре челоуды **Цыганъ** прѣвѣи на имѣ **Микѣла** и съ его челядью всею. и **Вѣлиманъ** etc. и **Енгѣла** etc. и **Славъ** etc. да вѣдоут нашему монастырю etc. а на то ест вѣра господствами etc. и вѣра колѣръ наших. вѣра пана **Братѣла**. — **Сима** дворника. — **Тѣдѣра** чашника — **Ивана** **Минѣюла**. — **Нѣкомана**. — **Юрына** **Коупича**. — **Стечка**. — **Дѣвида** столника. — **Косты** **Хришкана**. и вѣра вѣхъ etc. (încheierea, cu numele vel-logofetului. Иамъ) вѣ Долном трѣгѣ. вѣкт ѡзна. ап. кѣ.

† Cu mila lui D-deu noi **Petru-vodă** etc. pentru sufletul sântu-reposatului nostru părinte **Alessandru vodă** și pentru sănătatea noastră, am dat monastirii noastre **Pobrata**, unde este egumenul **Eustatiu**, patru sălășe de Țigani anume: **Micula** cu totă casa lui, **Călimanu** idem, **Bizilă** idem, și **Slavu** idem,

ca să fie monăstirii etc., pe credința domniei melle și a boierilor nostri: panul **Bratî**, p. **Sima** vornic, p. **Tóderu** păharnic, p. **Ivanu** Mânzul, p. **Nicomani**, p. **Iurie** Cupelei, p. **Stefeo**, p. **Davidu** stolnic, p. **Coste** Hrișcan, și alți etc. (încheierea, cu numele vel-logofetului: **Ilăe**) **Tergulu-de-josu**, 6952, aprilie 26.

No. 179.

Suceva, 1472, august 19, pergamână.

Stefan cel Mare acordă monastirii Pobrata, pentru trei sate din județul Sucevei Bodescii, Tătarii și Iurcanii, următoarele prerogative: 1. scutella de orice glăbă domnească, affară numai de aceea cuvenită pentru mărte de om și pentru răpire de fete; 2. supunerea absolută la jurisdicțiunea egumenescă fără nici un amestec din partea judeților domnescoi

(Archiva Statului)

† Милостію кожію мы Стефан воевода etc. вже даемъ. и дааи есми сес лист наш. нашемъ монастырю. въ Полѣнѣ. идеже ест храмъ свѣтого Николи на то оу тріехъ монастырскихъ села цю прислоухаютъ. къ монастырю. именемъ селамъ. Бодещи. и Татарин. и Юрканин. на Пократа. въ. сѣчавскои волости. а оу тѣхъ монастырскихъ. г. селлахъ. да не смѣетъ ходити. ни еднихъ нашъ оурачникъ. ани глобники. ани припашар. ани ни никто. въ нашихъ оурадникахъ. да не имають. дрѣгое глобѣ оузати. въ тѣхъ. г. монастырскихъ. селлахъ. и въ монастырскихъ людѣ. тоуко да имають наши глобники оузати намъ нашъ глобоу въ дрѣшегѣство. и въ колоченіѣ днѣкоу. въ тѣхъ монастырскихъ людѣ въ три селлахъ. а иное глобѣ. и дило да не имають. ни за великое діло ани за малое и такоже тотѣ людѣ. не тахъ. трихъ монастырскихъ селлахъ. да не имаетъ. никто въ нашихъ. панохъ и оурадникахъ. сѣдити ихъ ни оу чемъ. ане оу которомъ діалѣ. але комоу сѣ оузритъ. кривда. аже имаетъ. въ тѣхъ людѣ не тахъ селлахъ бѣа оу чемъ. или за великое діло. или за малое. а ни да тѣжѣтъ. и да ништоутъ ихъ прадѣгменомъ кто ко (sic) боудѣтъ оу храмъ свѣтого Николи. и прадъ оурадникомъ его. а иного сѣдца да не имають. николи. ни оу чоумъ. але да соудатъ сами своими людѣ. въ тѣхъ трихъ монастырскихъ селлахъ. и да довидають ихъ въ оусемъ. и оу глобахъ. и оу вѣсакнѣхъ винахъ. цю коли бѣдетъ на тѣхъ людѣ чини-

тнѣк. а ни такожде. да прасасхаютъ къ храмоу свѣтого Николи. оу си оубоги людѣ. въ тѣхъ тріехъ селлахъ. тоѣ вѣсе вышѣписанное. да естъ etc. а на то естъ вѣра вышѣписанного мы etc. дѣтѣнъ господствами. Александръ. и Петра. и вѣра вѣсахъ коары наши велики и мали. а на колшее etc. (încheierea ordinară, cu numele vel-logofetului: **Томъ**). пнс Борчк оу Сочарѣ вѣктъ /сци мѣснца агоустъ дѣ ден.

† Cu mila lui D-deu noi **Stefan** etc. dăm și am dată această carte a noastră monastirii noastre dela **Poena**, templul St. Nicolaie, pentru trei sate monastiresc, adică ascultătorie de monastire, anume satele: **Bodescii**, **Tătarii** și **Iurcanii**, pe **Pobrata**, în județul **Sucevei**, ca în acele 3 sate monastiresc să nu cutede a âmbla nici unul din ai nostri vătavi sêu globași, sêu pripașari, și nemene din vătavi nostri să nu aibă a lua altă globă dela acele 3 sate monastiresc, și dela ômenii monastirii, affară numai ca să ica globașii nostri pentru noi glôba ce ni se cuvine pentru morți de om și pentru răpiri de fete, câte voră occurge dela ômenii monastiresc din acele trei sate; érá altă glôbă și altă trébă să nu aibe, nici pentru lucruri mari, nici pentru cele mici; de asemenea nemine din vătavi și boierii nostri să nu judece intru nemică pe ômenii din acele trei sate monastiresc, érá cei ce se voră crede strimbătățiți intru ce-va, multă sêu puțin, de către acei ômeni, să aibe a-și căuta dreptate înaintea egumenului ce va fi atunc în acellu templu alii sântulu Nicolaie și înaintea vătaviloră egumenescoi, cari să nu aibe intru nemică unu altu jude mai mare peste ei, ci să judece ei singuri pe ômenii loră din acele trei sate monastiresc și să-î certe și să-î globescă pentru ori-ce vinovăția, pe toți sârmanii ascultători de templu sântulu Nicolaie; pentru toate aceste supra-scrisse fiindă incredințatori domnia mea, și fui domniei melle **Alessandru** și **Petru**, și toți boierii nostri mari și mici, érá pentru mai mare tăriă etc. (încheierea. cu numele vel-logofetului: **Toma**). A scrissă **Borcea**, în **Suceva**, 6980, august 19.

No. 180,

Hărlău, 1541, iuniu 5, hărtiă.

Stefanŭ-vodă Locustă hărăzește episcopiei dela Radouți nesce viie secuestrate dela spatarulă Iurie pentru crima revoltei.

(Archiva Statului)

† Стефан воевод etc. оже дадох и помнавах господствоми наш молебник и родител кур Митрофан епископз радовскѣи. съ четири и пол фалчи виногради оу воеводи на гора и съ краме и съ взсем дохodom. цю тоты четири и пол фалчи виногради и съ краме 8 воеводи на гора кнзи Юріев спатарѣ, и изгвѣи их вн въ хитаѣнствѣи. коли въздвигнуа едного лотра над главѣи господствами. а кто съ поксцитъ сзкрѣшити и раздрати нашего дааніе и мнаованіе по нашего живота. таковѣи да ест прокатъ etc. писъ 8 Хрѣлові вѣкто /згнѣ (pecete) мѣсица юнѣ.

† Stefanŭ-vodă etc. ătă că amŭ datŭ și amŭ miluitŭ domnia mea rugătorulŭ nostru părintelŭ Metrofanŭ, episcopulŭ de Radouți, 4 1/2 falcŭ de viă la vodă (sic) in dăllŭ, cu prăvăllă și cu totŭ venitulŭ, carŭ aŭ fostŭ alle spatarulŭ Iurie și le-a perdatŭ pentru crima trădărŭ, sculândŭ unŭ hoțŭ assupra capulŭ domniei melle; ără cine se va ispiți etc. (blăstemulŭ). Scrisŭ in Hărlău, 7059, iuniu 5.

No. 181.

Huși, 1552, aprilē 4, pergamenă.

Alessandru vodă Lăpușenulŭ mosconesce averea postelniculŭ Hrăborŭ, mortŭ fără ăređi, și o vinde stolniculŭ Bolea dreptŭ 1200 zloți tătăresci, care sommă o distrebuesce apoi pela principalile monastiri pentru sufletulŭ reposatului.

(Archiva Statului)

† Милостією божією мы Ялѣксандръ воевода etc. вж тѣт истинѣи наш вѣрнѣи пан Тоадер Болѣ столник. сазжилъ намъ право и вѣрною слоуж до нас etc. даан и потврѣдани есмы его въ нас оу нашен земліи 8 молдавскон едно село на Брѣладѣ на имѣ Блжнеціи съ маенюмъ на Брѣладѣ и съ виноградове и съ дворове цю тоѣ село на имѣ Блжнеціи вѣло Мазинюу Хрѣворови постельника и пакиже полѣна Сасулова оу сиратскон лоунокѣ и ис привнѣи коупежне цю ималъ втець его Жоурѣа Хрѣворѣ комис коу-

пѣжное въ родителѣхъ господствами Богдана воеводѣи и възстахомъ господствоми азъ сам и продавахомъ тоѣ вишеписаное села на имѣ Блжнеціи etc. панюу Тоадероу Болѣ столникоу. за една тисащѣ двѣстѣхъ златъ татарскихъ. и въздахомъ господствоми тѣи вишеписанѣи пинѣзи. ас. златъ татарскихъ. въ Тоадера Болѣ столника. и господствами възстахомъ и сатворнхомъ паметъ въ за дѣшен Мазина Хрѣвора постельника. и дадохомъ 8 петъ монастырѣи аспри и написухомъ его въ свѣтѣи жиртѣвникъ на помѣнникъ. въ пѣтенскон монастырѣ. и въ Молдавницѣ. и 8 Хомвр. и 8 Воронеж. и оу Слатинѣи и коанко встали въ тотѣ вишеписанѣи пинѣзи. а господствоми дадохомъ ихъ въ рѣка молебникоу и родителю нашему кур Иаиміе епископз радовскому како да помѣнѣютъ и паметъ да емоу чинатъ въ годъ до годъ дондеже стоѣатъ свѣта монастыра понежъ Мазин Хрѣворѣ постельникъ. вн не ималъ дѣти за свои а ни паѣме за втѣннѣи. ани всталаъ господствоми за то есмо его продавалъ и есмы его поминалаъ и да ест тоѣ вишеписанно село etc. а на то ест вѣра нашего господства etc. синове господствами Юнашко и Богдан и Пѣтрѣ. и вѣра коарѣ нашихъ. вѣра пана Моцка дворника. — Пѣгѣе и пана Вѣксана Мовила прѣкалакове хотинскихъ. — Івсипа Вѣверница — Ялѣза Богдана — Івана и пана Крѣсти немецкихъ — Вѣксана и пана Яндрѣнка новгородскихъ. — Дѣмитра портарѣ. — Сава постельника. — Мога спатарѣ. — Івана вѣстиарника. — Косте пахарника. — Яндрѣнка столника. — Пашко комис. и вѣра възсѣхъ etc. (Incheiarea cu numele vel-logofetului: Мовила). писалъ Кракаленъ Кзпотескѣа писар оу Хоуѣвхъ вѣкто /згнѣ мѣсица апрѣлѣ 4 днѣ.

† Cu mila lui D-deŭ noi Alessandru-vodă etc. ătă că acestŭ adevăratŭ credinciosŭ allŭ nostru boierŭ Tôderŭ Bolea stolnicŭ slujindu-ne cu dăptă și credinciosă slujbă, i-amŭ datŭ și i-amŭ întăritŭ dela noi in țerra noastră moldovenescă unŭ satŭ pe Berladŭ i-nume Blănescŭi, cu mōra in apa Berladulŭ, cu viie și cu curți, și încă poenă Sasulŭ, pe lunca Siretului, care satŭ și poenă fură alle postelniculŭ Maximŭ Hrăborŭ, cu actulŭ de cumpărătură ce avusese tată-seŭ comisulŭ Jurjŭ Hrăborŭ dela tatălŭ domniei melle Bogdanŭ-vodă; și sculându-mō însă-

mă domnia mea amă vindută acelle locuri supra-scrisse boierului **Tóderu Bolea** stolnicu dreptu 1200 zloti tătăresci bani gata; și apoi sculându-mă erăși domnia mea amă făcutu pomenire pentru sufletul postelnicului **Maxinu Hrăboru**, dăndu 5000 aspri la cinci monastiri, și inscriindu-lă in pomeniculă sântului altară la monastirea Putna, la Moldavița, la Homoră, la Voronețu și la Slatina, eră căți bani au mai remasu din somma de mai susu, domnia mea i-amă datu rugătorului și părintelui nostru kyr Iftimiu, episcopulu de Radouti, ca să-lă pomenescă și să-i țină memoria din annu in annu cătu timpū va dură sânta monastire; căci postelniculu **Maxinu Hrăboru** nu avusese copii ai sei nici altu nēmu de pe părinți, și decă lăsatu averea lui la domnia mea, eră noi amă vindut'o și l'amă pomenitu etc. pe credința domniei melle și a fiilor domniei melle **Ionașcu**, **Bogdanu** și **Petru**, și a boierilor nostri: panulă **Moțocu** vornicu, p. **Negoia** și p. **Vascanu** Movilă purcalabi de **Hotinu**, p. **Josefu Veverita**, p. **Alessa Bodeiu** . . . p. **Ionu** și p. **Crăstea** purcalabi de **Nēmțu**, p. **Vascanu** și p. **Andreica** purcalabi de **Romanu**, p. **Dumitru** portaru . . . p. **Sava** postelnicu, p. **Mogu** spataru, p. **Ioanu** visternicu, p. **Coste** paharnicu, p. **Andreica** stolnicu, p. **Pașco** comisū, și toți etc. (Incheiarea, cu numele vel-logofetului: **Movila**). A scrisu **Cracaleiu Căpotescu** pisaru in **Huși**, 7060, aprilē 4.

No. 182.

Fără locu, 1567, augustū 22, hărtiă.

Alessandru-vodă Lăpușnēnulū rennoesce merticulū annuale allū monastiril Pobrata, pentru sufletulū lui **Petru vodă Rareșu**, allū Dōmnei **Elena** (*), și allū fiului lorū **Stefanu vodă** (**)

(Archiva Statului)

Вактѣ 1567 августа кѣ вѣновѣна сѣи ката-
стихъ и даѣт господѣннѣ Александрѣ воевода на памет Пе-
тра воеводѣ и госпождѣ его. и сыноу ихъ Стефанѣ

(*) Zugrămată din porunca lui, precum vezi *Wojcicki, Biblioteka starozytna*, t. 6, p. 65. (**) Supplantatū de către dēnsu, precum vezi *Letopis*, t. 1, p. 176.

воеводи и тѣхъ денѣ ест на рождество богородици и прискодѣвѣи Марѣи.

† Г Коч вин.

† Г колодѣ житѣ.

† Г колодѣ слад.

† Г половици меда приснѣи.

† З злат на потрѣвахъ.

(Pecete)

(Pe copertă, cu aceeași slovă:) На па-
мѣт Петра воевода.

In annulū 7075 augustū 22 s'a rennoitū acestū catastihū de către stăpānulū **Alessandru vodă** pentru memoria lui **Petru vodă**, și a dōmnă-sea, și a fiului lorū **Stefanu vodă**, erō dīua este la nascerea Maicei Domnului pururea-feciōrei **Maria**:

† 3 buți cu vinū;

† 3 colode (demerlie?) de grău;

† 3 colode de orđu;

† 3 butoieșe de miere curată;

† 60 zloti pentru cheltuēlă.

(Pecete).

(Pe copertă, cu aceeași slovă:) In me-
moria lui **Petru-vodă**.

No. 183.

Fără locu, 1568, augustū 22, hărtiă.

Bogdanu-vodă Lăpușnēnulū rennoesce merticulū annuale allū monastiril Pobrata, pentru sufletulū lui **Petru-vodă Rareșu**, allū Dōmnei **Elena**, și allū fiului lorū **Stefanu vodă**.

(Archiva Statului).

† Вактѣ 1568 августа кѣ вѣновѣна сѣи ката-
стихъ и даѣт господѣннѣ Богданѣ воевода. на памет Пе-
тра воеводѣ и госпождѣ его. и сыноу ихъ Стефанѣ вое-
водѣ. и тѣхъ денѣ ест на рождество богородици и при-
сно дѣвѣи Марѣи.

† А Коч вин.

† Г колодѣ житѣ.

† Г колодѣ слад.

† А половици меда приснѣи.

(Pecete mică de ānellū)

In annulū 7076 augustū 22 s'a rennoitū a-
cestū catastihū de către stăpānulū **Bogdanu**
vodă pentru memoria lui **Petru-vodă** și a dōm-
nă-sea și a fiului lorū **Stefanu vodă**; erō dīua

este la nascerea Maicei Domnului pururea-fecioarei Maria:

- † 4 buti cu vinu;
  - † 3 colode (dimerlie?) de grau;
  - † 3 colode de ordi;
  - † 4 butoiese de miere curata,
- (Pecete mică de annellu)

No. 184.

Suceva, 1580, iunie 19, hartiă.

Iancu-vodă Sasul, fiul lui Petru-vodă Rareșu, întărește monastirii Pobrata satulă Potropopeni

(Acestu documentu, remarcabile mai cu sémă prin subscrierea logofetului Stroici, se affia în Archiva Statului).

† Іу Іанкѣ воевода etc. дадох и помиловах наша мола свѣтаа монастыр въ Побрата идеж ест храм etc. Николаю. съ едно село на свѣтѣ на имѣ Потропопѣни. и съ маныи 8 свѣт. что тот село на имѣ Потропопѣни на свѣтѣ киле дан свѣтѣни монастыр въ Побрата и въ родителѣ господарями Петра воевода повоеннаго. како да ест etc. пис 8 Гвчакѣ вѣкто зпи юн аї. (Pecete) † Стронч вел лог сч. † Михнаеска. (Iscălitu:) И искаа Стрвич. Stroicz logofet 19 anno 1580.

† Ionu Iancu vodă etc. amă dată și amă miluită rugei noastre santei monastirii **Pobrata**, templul St. Nicolaiu, unu sată pe **Siretu** a-nume **Potropopenii**, cu more in **Siretu**, care sată i-a fostu dată și *părintele domniei melle reposatulă Petru-vodă*; ca să-i fie etc. Scrisu in **Suceva** 7088 iunie 19. (Cu mâna uricarului:) † **Stroici** marele logofetă a învețat. † **Mihăilescu**. (Iscălitu cu littere latine) *Stroicz logofet 19 (iunie) anno 1580.*

No. 185.

Iasi, 1583, august 4, hartiă.

Petru cellu Schiopu hărăzește monastirii St. Sava de lăngă Jerusalem unu locu de făcutu biserică.

(Acestu documentu, pre-interessante prin iscăliturile sêlle, se affia la Archiva Statului)

† Ез има втца и сына и свѣтого дѣха. се оуко мы раб владыки моего Іисуса Христа. поклонник свѣтѣни трони Іу Петра воевода. etc. господарз земаи Младовахѣи. вже приидѣши прад нами etc.

наши молебници свѣщенноиноци въ монастыр свѣтого Савѣ кнѣз Іерусалима. и оумолиша наше господство дати и помиловати их съ едно мѣсто свѣтѣни свѣтѣ церквѣ. тѣмже по их еж въ доврѣм дѣлаѣ слово. просѣавъ сердце господарями etc. тог дѣлама свѣтѣтовахѣмса съ втцем etc. Теофаном митрополитом свѣчакским. и Гевргіем епископом радовским. и съ вѣсего нашего свѣкта etc. помиловахѣм etc. свѣтого Савѣ etc. съ едни домове свѣтвореных въ наше господство оу трѣх Іасѣх и съ мѣсто того дома etc. кспихко господарями того мѣсто за седем тисѣци аспри пинѣзи готови господарских. въ жена Еврчи въ Іас. еж по миншескомъ вѣразѣ зовомаа Макрина. и въ двѣка еи кнѣгинѣ Корпачѣ. тѣмже аци кто покѣсится etc. (Blăstemul) † пис оу Іасѣх вѣкто зѣна мѣсница ав д: † Сам господинъ велѣа. (Pecete de annellu, și iscăliturile:) Писам мена домниа меле. И аз Стронч логфѣ свѣдѣтел и рѣка моа зде. И аз Андрею трети логф свѣдѣтел и рѣка моа зде. Теофан митрополит земаи Младавскон свѣдѣтелства въ сем и власнѣ рѣкѣ. Геврге епископѣ радовскѣи свѣдѣтелства въ сем и власнѣ рѣкѣ.

† In numele Tatălui, Fiului și alu Sântului Spiritu, ătă noi robulă stăpanului meu Jesu-Cristu, adoratorulă santei Trinități, **Ionu Petru vodă**, domnulă țerrei *moldo-române*, venindă inaintea noastră rugătorii nostri ieromonacii dela monastirea St. Sava de lăngă **Jerusalemu**, sollicităndă dela domnia noastră de a le da și de a le milui unu locu unde să-și facă uă biserică; deci, cuvintulă loră despre faptă bună luminăndă anima domniei melle, ne-amă consultă cu părintele **Teofanu** mitropolitulă de **Suceva**, și cu **George** episcopulă de **Radouți**, și cu totu consiliulă nostru, și amă grațiată acea monastire St. Sava cu nesce case zidite de către domnia noastră in tîrgulă **Iasiloră**, pe loculă ce-lă cumperasemă domnia mea *dreptă 7000 aspri bani gata domnesci* dela nevêsta lui **Borcea** dela **Iasi**, numită in călugăriă **Macrina**, și dela fiă-sea nevêsta lui **Corpaci**; ără cine se va ispiti etc. (blăstemulă.) Scrisă in **Iasi**, 7091, august 4. Insuși Domnulă a poruncită. (Iscălitura Domnului, romănesce:) Писам мена домниа меле. (Celle-Ńalte iscălituri,

unū callū, uā escortă, tălmăci și călăuzi (me donna ung cheval, conduite et truchemens et guides), și mă îndrumăi prin pustietățile celle mari alle României Mici, in intindere peste patru leghe (de plus de quatre lieues), pōnē ce amū adjinsū la uā cetate și pōrtū pe Marea-nēgră, anume Moncastro sēu Cetatea-albă, unde locu-escū Genovezi, Români și Armeni (une ville fermée et port sur laditte mer Majour, nommée Mancastrē ou Bellegard, où il habitent Génois, Wallackes et Hermins). Totū acollo venise, in timpulū șederū melle, Gueldigold, gubernatorulū Podoliei, din ordinulū menționatului duce Witoldū, pentru a face și a zidi prin violință (par force) unū castellū nou, care s'a și essecutatū in mai puținū de uā lună, intr'unū locū pustiu, lipsitū de pētră și de lemne, fiindū cā disulū gubernatorū adduse cu sine 12,000 omenī și 4,000 de carre, pline cu materialū de construcțiune. La intrarea mea in orașulū Cetatea-albă, eū și unū tălmăciū allū meū furāmū apucați de către hoți (robeurs), cari mă resturnară la pământū, mă despoiară, ha încă mă bătturā și mă râniră greū la brați; dară cea ce e și mai multū, mă lăssarā numai cu cămeșa și mă legară astū-feliū de unū copacū, unde amū petrecutū apoi tōtā nōptea, pe malulū fluviiū numitū Nistru, in mare pericolū de a fi uccisū sēu innecatū; dērā slava Domnului, deminēta hoțiū ne deslegară și eū amū scăpatū dela ei golū, adecā numai cu cămeșa, și așa amū venitū cu viața in tērgū. In aceiași di sossirā cei-alti omenī ai mei, innoptați in pustietate, pecândū eū plecaserū inainte pentru a le pēgāti adăposturi. Paguba mea era de 100 pōnē la 120 de galbeni, affară de alte lucruri; dērā m'amū pusū a stărui atāta pe lōngă menționatului Alessandru-vodă, care este domnū allū Cetățū-albe, incātū nouē hoți aū fostū prinși și adduși inaintea mea, cu strēngū la grumazū, liberū fiindū ca să-i omorū (la hart au col, en ma franchise de les faire morir); fiindū inse cā ei mī-aū innapoiatū banū, amū rugatū pentru ei și le-amū scăpatū viața. Din Cetatea-albă uā parte din omenīū mei, cu lucruri și giuvaeruri, amū espeditū pe mare intr'ua corabiă la Caffa, eră

eū insumū și cu altū m'amū îndrumatū pe uscatū, prin pustietatea tătărăscă cea mare . . .

Documente publicate in limbe străine.

No. 189

Sucéva, 1407, octobre 8.

Alessandru cellū Bunū regulēzā comericiulū de im-
portațiune, de esportațiune și de transportū aliū negu-
țitorilorū din Galliția și din Podolia cu Moldova, in prii-
vința următorielorū obiecte: 1. postavuri; 2. marfă tă-
tărăscă, adecā genoveză din Crimēa; 3 vite; 4 mar-
fa muntenescă; 5. mēnunșuri; 6. cai; 7. argintū; 8
jderi; 9. cēră; 10. pesce; adăugēndū către acestea re-
gula depositelorū comerciali.

(Acestū documentū de uā nespussă importanță s'a publicatū in
originalū slavonū in *Акты Занадноу Россіи*, t. 1, p. 30—32).

Cu mila lui D-deū noi **Alessandru-vodă**
etc. amū incheiatū cu consiliariū și orășenī
din tērgulū Lemberg (Львовского мѣста) urmā-
torulū aședāmēntū doganiarū, dupre cum tre-
bui să āmble ei cu mărfurile lorū in țerra
noastră, plāindū vāme mai ușore decum ai
fostū in trecutū, și anume. De'ntāiu vama
principale dela Sucéva: la descārcarea posta-
vurilorū se va plăti aci cāte 3 groși dela 1
grivnă; totū atāta pentru cumperarea mărfei
tătărăscī (татарскихъ товаровъ) in Sucéva: mă-
tassă, piperū, camhă (stoffă aurită), tebencă
(stoffă de metassă), temiapū (?), coasū (vinū)
grecescū; erā cumperāndū aceste obiecte in
alte orașe alle nōstre, acollo la loculū cūpe-
raturei se va plăti cāte 2 groși dela 1 griv-
nă și apoi la **Sucéva** totū cāte 3 groși dela
1 grivnă, și numai astū-feliū va fi liberū de
a revinde. Scoțēndū vite din țerrā la **Lem-
berg** se va plăti in **Sucéva** dela 1 vită cāte
1 groșū, idem dela 10 porci, 10 oie, 100
veverițe; dela 1 callū sēu 1 epă cāte 6 groși;
100 vulpi— 10 groși, 100 piei crude de
oiă— 4 groși, 100 piei de miellū— 2 groși,
100 piei de boū— 15 groși. Atāta pentru
vama principale de la **Sucéva**. Esportāndū
mărfurile spre părțile tătărăscī, se va plăti
de la 12 cāntare in **Sucéva** cāte 1 rublă
de argintū (въ аѣ кантарахъ 8 Сочаекъ одна рубль)

серебра), in Iași — 30 groși, in **Cetatea-albă** (БѢЛЫЙ ГОРОДЪ) — $\frac{1}{2}$ rublă de argint; érá mergéndu nu prin **Cetatea-albă**, ci prin **Tighina** (ТИАГНАНАВНО), se va plăti aice vama **Cetății albe**, affară de plata trecătoriei, și încă și la strajă (срочокъ) se va mai da dela totu carrulū câte 12 groși. Ducéndu vite din țerră la **Tătari**, se va plăti de pre totă vita in **Sucéva** câte 4 groși, in **Iași** — 2 groși, idem in **Tighina**; érá de pre 100 de oie in **Sucéva** 60 groși, in **Iași** 30 groși, idem in **Tighina**. Acésta este vama pentru a merge la **Tătari**. Postavurile cată a se vinde chiarū la loculū descărcării in **Sucéva**, érá nu cumva in alte orașe alle năstre; și apoi cu banii realizați liberū va fi de a âmbli și de a tērgui ori-ce lucruri in totă țerră năstră. /Esportațiunea postavurilorū la **Unguri** și la **Munteni** (до Уропа и до Бессарабъ) este slobodă, anume: pentru esportațiunea muntenescă se va plăti in **Sucéva** dela 1 grivnă—3 groși, și la *fruntăria la Bacău* dela 1 grivnă 2 groși, și apoi la întorcere din **Valachia** cu *marfă de acolo*, fie piperū, fie lână, fie ori-și-ce, se va plăti in **Bacău** dela 12 cântare— $\frac{1}{2}$ rublă de argint, și in **Sucéva** dela 12 cântare—1 rublă de argint; érá pentru esportațiunea postavurilorū la **Bistrița** in **Ungaria** se va plăti in **Sucéva** dela 1 grivnă—3 groși, in **Bacău** dela 1 grivnă— $1\frac{1}{2}$ groși, idem la **Moldavița**; și apoi la întorcere din **Ungaria** cu *marfă de acolo* se va plăti dela 1 *tērhatū* (терхъ) in **Moldavița** — 2 groși, idem in **Bacău**. Esportândū postavuri la **Brașovū**, se va plăti in **Sucéva** dela 1 grivnă câte 3 groși, la **Bacău** — $1\frac{1}{2}$ groși, idem la **Trotușū**; și la întorcere de acolo dela fie-care *tērhatū* in **Totrușū** câte 2 groși, și idem in **Bacău**. Liberū este de a esporta in **Galiția** *caii moldovenesci cei in valōre de 3 grivne*, precum și *caii unguresci* sunt liberi, plătindu-se la loculū cūperăturiē dela totū callulū câte 4 groși, la depositū (складъ) in **Sucéva** câte 6 groși, in **Siretū**—2 groși, idem in **Cernăuți**; érá esportânduse cai seū epe la **Cameneți** in **Podolia**, se va plăti in **Dorohoiu** vama **Siretului** și in **Hotinū** vama **Cernăuțului**:

acésta este vama pentru cai și epe. Cūperândū vite seū cărlani in **Bacău**, seū in *tērgulū lui Romanū* (8 РОМАНОВЪ С ТОРГЪ), seū in **Bacău**, seū in **Némțu**, seū in alte orașe alle năstre, la loculū cūperăturiē se va da vama: dela 1 vită — 1 groși, idem dela 10 oie seū dela 10 porci seū dela 100 piei de mielū; dela 100 piei de bou — 10 groși; dela 100 piei crude — 2 groși; și apoi să se ȳea uă *mărturiă sigillată de la vameșū*, care se va presinta la vama principale in **Sucéva**, fără a se mai plăti unde-va a duoa vama. *Vama dela Siretū este: dela menunțisuri, pēllărie, nădragi, corde de arcū, săbie*, dela cari tōte se va plăti dela 1 grivnă—3 groși; érá esportândū din țerră năstră din **Sucéva** prin **Siretū**, se va plăti in **Siretū** pentru piei, lână, pelle de oiă, pentru tōte câte uă jumetate din vama **Sucevei**: acésta este vama **Siretului**. In **Cernăuți** se va plăti: dela unū carrū *nemțescū* (нѣмецкаго воза) vama 4 groși, dela unū carrū *armenescū* (армянскаго воза)—6 groși, uă vită—1 groși, idem 10 porci seū 10 oie, unū callū seū uă épă—2 groși, érá pentru trecătoria, fie cu *carre nemțesci întregi*, fie cu *carre armenesci*,—4 groși: acésta este vama **Cernăuțului**. In **Cernăuți** *carrele* să nu se rescolléscă, ci numai neguțitorulū să incredințeze, că nu are in carrulū seū *mărfuri oprite, adecă: jderi, argintū, cēră, și caii moldovenesci cei buni*. Prețulū postavurilorū să fie in **Sucéva** dupre prețulū currentū din **Lemberg**. **Lembergenii** cari vor voi a merge la **Brăila** dupe *pesce*, vorū plăti câte $1\frac{1}{2}$ groși dela 1 grivnă la vama dela *fruntăria: seū la Bacău seū la Berladū*; érá carrū seū *pesce* să nu li se supere; și apoi luându-și de acolo *mărturiă sigillată* să vină liberi la **Sucéva**, unde la vama principale să mai plătescă câte 3 groși dela 1 grivnă, fără ca să li să supere carrū seū *pesce*; după aceia in **Siretū** să mai plătescă de la 1 grivnă $1\frac{1}{2}$ groși, fără altū amestecū la carrū seū la *pesce*; in fine, in **Cernăuți** să se ȳea vama depre carrū. **Lembergenii**, cari vorū adduce din **Ungaria** *argintū arsū* (жженое), mai 'nainte de tōte ne vorū vinde nouē câtū ne va trebui, și apoi din remășiță să vindă altora. Importațiunea cerei